

Driemaandelijks tijdschrift - Achtste jaargang - nr. 4 - december 2008
Afgiftekantoor: Antwerpen X - P409123

jazzmozaïek

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

Tuur Florizoone

**Buscemi &
Michel Bisceglia**

**Flat Nine
30 jaar Igloo
DigiLeen**

Fotospecial Jos Knaepen

Columns

Jazzkriebels: Werner Boyens

**De Jazzlezer
Boeken**

Third Stream Music (4)

**Nieuw op CD/DVD
Muziektheorie
Muziekmozaïek-nieuws
Laatste Noot**

foto: © Jos Knaepen

Tuur Florizoone

mm
muziekmozaïek
Impulscentrum voor folk & jazz

Verantwoordelijke uitgever en afzendadres: Peter Heyndrickx • Wijngaardstraat 5 • 1755 Gooik

www.jazzmozaïek.be

JAZZ *in* **ROMA**

• GLENN MILLER ORCHESTRA

O.L.V. WIL SILDEN:

THE VERY BEST OF SWING

ZO 1 FEB: 15U - € 18/€ 16*

WWW.GLENN-MILLER.EU

• NEW COOL COLLECTIVE & JULES DEELDER

DO 19 MRT: 20U30 - € 16/€ 14*

WWW.NEWCOOLCOLLECTIVE.COM
WWW.DEELDER.COM

• ZONDAG JAZZDAG II

ZO 26 APR: 15U-22U - € 20/€ 18*

15U: LOUIS SCLAVIS - PIET VAN BOCKSTAL QUARTET

LOUIS SCLAVIS (KLARINET); PIET VAN BOCKSTAL (HOBBO); THOMAS DIJLTJENS (PIANO); FRANÇOIS MERVILLE (MARIMBA, PERCUSSIE)

17U: BART VAN CAENESEM'S TRONDLIN JAZZ TRIO

BART VAN CAENESEM (PIANOFORTE); LODE MERTENS (TROMBONE); YANNICK PEETERS (BAS)

20U: ROBIN VERHEYEN INTERNATIONAL QUARTET

ROBIN VERHEYEN (SAXEN); BILL CARROTHERS (PIANO); DRÉ PALLEMAERTS (DRUMS); NIC THYS (BAS)

• ALANO GRUARIN TRIO & TOMASZ STANKO QUARTET

DO 7 MEI: 20U30 - € 16/€ 14*

ALANO GRUARIN (PIANO); WERNER LAUSCHER (CONTRABAS); MAARTEN MOESEN (DRUMS)

TOMASZ STANKO (TROMPET); MARCIN WASILEWSKI (PIANO); SLAWOMIR KURKIEWICZ (BAS); MICHAL MISKIEWICZ (DRUMS)

• PASCAL SCHUMACHER QUARTET

CD-VOORSTELLING

VR 15 MEI: 20U30 - € 12/€ 10*
FOYER

PASCAL SCHUMACHER (VIBRAFOON); FRANZ VON CHOSSY (PIANO); CHRISTOPHE DEVISSCHER (BAS); JENS DUBPE (DRUMS)
WWW.PASCALSCHUMACHER.COM

• PAUL BLEY SOLO

ZO 17 MEI: 20U30 - € 16/€ 14*

WWW.IMPROVART.COM/BLEY

• JEF NEVE TRIO

VR 19 JUN: 20U30 - € 16/€ 14*

JEF NEVE (PIANO); PIET VERBIST (CONTRABAS); TEUN VERBRUGGEN (DRUMS)
WWW.JEFNEVE.BE

JAZZ *in* **RATAPLAN**

• DJANGOFOLLIES YORGUI LOEFFLER TRIO + PASCAL SCHUMACHER

VR 23 JAN: 20U30 - € 14/€ 12*

YORGUI LOEFFLER (SOLO GITAAR); GIGI LOEFFLER (RITMEGITAAR); GINO ROMAN (CONTRABAS)

WEB.MAC.COM/YORGUILOEFFLER

HOT CLUB DE FINLANDE

ZA 24 JAN: 20U30 - € 14/€ 12*

ANDREAS ÖBERG (SOLOGITAAR); ARI-JUKKA LUOMARANTA (RITMEGITAAR); MIKKO-VILLE LUOLAJAN-MIKKOLA (VIOL); ARI TARVAINEN (CONTRABAS); MET DE STEUN VAN DE FINSE EN DE ZWEDSE AMBASSADE
WWW.HOTCLUBDEFINLANDE.COM

WASO QUARTET

ZO 25 JAN: 15U - € 14/€ 12*

KOEN DE CAUTER (SOPRAANSAX EN ZANG); WASO DE CAUTER (RITMEGITAAR); FAPY LAFERTIN (GITAAR); DAJO DE CAUTER (CONTRABAS)

• ANIMUS ANIMA

WO 28 JAN: 20U30 - € 10/€ 8*

NICOLAS ANKOU DINOFF (SAXOFOON, COMPOSITIES); PASCAL ROUSSEAU (F) (TUBA); BENOIST EIL (F) (ELEKTRISCHE GITAAR); ETIENNE PLUMER (KOREA) (PERCUSSIE) - WWW.ANIMUSANIMA.BE

• STEFAN BRACAVAL QUARTET: INSIGHT INSIDE

(CD-VOORSTELLING)

VR 6 FEB: 20U30 - € 10/€ 8*

STEFAN BRACAVAL (BORGERHOET) (FLUIT, BASFLUIT & COMPOSITIES); HENDRIK BRACKEMAN (BORGERHOET) (JAZZ GITAAR); CHRISTOPH DE VISSCHER (CONTRABAS); MARC LEHAN (D) (DRUMS)
WWW.STEFANBRACAVAL.COM

• JEROEN VAN HERZEELE QUARTET

ZA 28 FEB: 20U30 - € 10/€ 8*

JEROEN VAN HERZEELE (TENORSAXOFOON); FABIAN FIORINI (PIANO); NIC THYS (CONTRABAS); GIOVANNI BARCELLA (I) (DRUMS)

WWW.MYSPACE.COM/JEROENVANHERZEELE

• HAMSTER AXIS OF THE ONE-CLICK PANTHER

VR 13 MRT: 20U30 - € 10/€ 8*

LANDER VAN DEN NOORTGATE (ALTSAXOFOON, COMPOSITIES); ANDREW CLAES (TENOR-SAXOFOON); BRAM WEIJTERS (PIANO); JANOS BRUNEEL (CONTRABAS); FREDERIK MEUVLYZER (DRUMS)

WWW.HAMSTERAXIS.BE

• SAM VLOEMANS: AN EVENING WITH SAM

VERJAARDAGSCONCERT

VR 24 & ZA 25 APR: 20U30
€ 10/€ 8*

SAM VLOEMANS (TROMPET, BUGEL, PERCUSSIE, ZANG, COMPOSITIES); TOM VERSCHOORE (TROMBONES, ZANG); BART OOSTINDIE (GITAAR, ZANG); MIKE ROELOFS (TOETSEN, ZANG); STEVEN VAN GOOL (BAS); RON VAN STRATUM (DRUMS, PERCUSSIE) - WWW.SAMVLOEMANS.BE

• PEER BAIERLEIN QUARTET

(VROEGER: 'JAZZISFACTION' CD-OPNAME)

MA 4 & DI 5 MEI: 20U30
€ 10/€ 8*

PEER BAIERLEIN (TROMPET); EWOUT PIERREUX (PIANO, FENDER RHODES); DAVIDE PETROCCA (D) (CONTRABAS); YVES PEETERS (DRUMS) - WWW.PEERBAIERLEIN.COM

DE ROMA - TURNHOUTSEBAAN 286, 2140 BORGERHOET • RATAPLAN - WIJNEGEMSTRAAT 27, 2140 BORGERHOET

TICKETS: 03 292 97 40 (MAANDAG TOT VRIJDAG: 9U30-12U30 EN 13U30-17U)

AAN ONZE TICKETBALIE: TURNHOUTSEBAAN 327, 2140 BORGERHOET OF ONLINE OP WWW.DEROMA.BE EN WWW.RATAPLANVZW.BE

VOOR AL DEZE CONCERTEN KAN U OOK TICKETS AAN KORTINGSPRIJS KOPEN IN MARK SOUND, WOLSTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

Alle grote steden hebben nu hun jazzfestival en bieden in de lokale cafés en clubs bijna dagelijks jazz live aan. De jazzstudenten van de Gentse Hogeschool gaan zelfs een stap verder. Ze zochten en vonden nieuwe locaties om ervaring op te doen voor een breed publiek. Hun initiatief **Flat Nine** kent succes.

De grenzen van de jazz verleggen zich constant. Sommige muzikanten zoals bv. **Tuur Florizoone** lijken wel kameleons die evengoed een jazz- als wereldmuziekjasje passen. Weer anderen zoals **Buscemi** willen meer jazz integreren in hun werk en dat werkt! Lees er alles over in deze uitgave.

Wie al eens wil kennismaken met al dat jonge muzikaal geweld, gaat naar **MySpace**. Vrijwel alle jazzmuzikanten en/of groepen – van **Jazzfact** tot **BJO** – hebben daar nu een luisterwebstek. Als je meer dan alleen maar enkele stukjes muziek wil ontdekken dan is er nu het online initiatief van de bibliotheek **DigiLeen**, waar je eenmalig gedurende een week gratis tracks of albums kan ontlenuen. Niet alle labels hebben al toegezegd, want het ligt commercieel immers gevoelig.

Waar is de tijd dat we lp's ontleenden in de bibliotheek? Eerst moest je zelfs je pick-upnaald laten zien! En dat doet me plots ook even stilstaan bij het overlijden van **Juul Anthonissen**. Hij had de gewoonte om bij elk concert in de Hnita-jazz Club een lp te verloten. Ik herinner me dat ik ooit eens won en een lp van **Oscar Pettiford** koos, waarop Juul zei: goeie keuze! Was me dat een opsteker. Ik voelde me direct een beetje meer gesterkt in mijn jazzkennis. Juul was een pionier in het introduceren van jazztalenten nog voor ze internationale sterren werden. (zie *Laatste Noot*).

Ze worden zeldzaam, de *éminences grises* in de jazz. Ook **Albert Michiels** verliet ons enkele maanden voor zijn **30te Jazz Hoeilaart**. Zijn bijdragen over de Belgische jazzgeschiedenis in **Jazzmozaïek** werden erg gewaardeerd.

In de *Nieuw op CD/DVD* pagina's is de sterrenquoting vanaf nu vervangen door een ander systeem. We geven de sterren nu allemaal aan jou, beste lezer, daarmee kan je de komende Kerst- en Nieuwjaarsdagen wat feestelijker uitlichten.

Alvast een swingend 2009 gewenst.

Bernard Lefèvre
Eindreducteur

Jazzmozaïek

Jazzmozaïek is het gratis driemaandelijks magazine uitgegeven door de vzw **Muziekmozaïek** met de steun van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het motto is 'een brede kijk op de jazz in Vlaanderen en de wereld'. Jazzmozaïek werd in oktober 2000 opgericht in het kader van de toenmalige Jazz Vlaanderen vzw, die even later met de Volksfederatie samensmolt in Muziekmozaïek vzw.

Secretariaat (abonnementen en administratie):
Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik,
tel. 02-532 38 90, fax 02-452 34 94,
e-mail: info@muzmoz.be
Op het web: www.muziekmozaiek.be
of www.jazzmozaiek.be

Jazzmozaïek graag in de brievenbus?

Stuur je adres naar het secretariaat (zie hoger). U ontvangt ons magazine gratis in de bus. Voor adressen in het buitenland wordt een vergoeding voor de verzendingskosten gevraagd. Contacteer het secretariaat! info@muzmoz.be - tel. 02 532 38 90.

Redactie:

Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruiselede,
e-mail: redactie.jazzmozaiek@skynet.be.

- **Hoofdredactie:** Luc De Baets
- **Samenstelling:** Luc De Baets en Bernard Lefèvre
- **Coördinatie en eindredactie:** Bernard Lefèvre
- **Medewerkers:** Mischa Andriessen, Patrick Bivort, Paul W. Blair (USA correspondent), Peter De Backer, Dirk De Gezelle, Frederik Goossens, Chris Joris, Leon Lhoëst, Jaap Lüdeke, Jeroen Revalk, Georges Tonla Briquet, Mik Torfs, Marc Van den Hoof, Marc Van de Walle, René Vandewalle, Jack van Poll, Marinus Vromans, Bert Vuijsje.
- **Fotografie:** Jos L. Knaepen
- **Illustraties:** Pieter Fannes
- **Redactiesecretariaat:** Vincent De Laat
- **Grafisch ontwerp:** Brigid Sullivan

PROVINCIE VLAAMS BRABANT

Inhoud

	blz
Voorwoord	Bernard Lefèvre 3
Focus: Tuur Florizoone "Als mijn accordeonmuziek verrast, ben ik tevreden"	Mik Torfs 4
Buscemi & The Michel Bisceglia Ensemble Jazz als de grote gemene deler.	Georges Tonla Briquet 6
Geslaagde editie JazzBrugge	Georges Tonla Briquet/Mischa Andriessen 9
DigiLeen: Proeven van muziek!	Bernard Lefèvre 11
Flat Nine: Open podia voor (jazz)studenten.	Frederik Goossens 12
Igloo: 30 jaar Belgische jazz	Georges Tonla Briquet 13
Budapest Music Center: Hongaarse jazz op de wereldkaart	Jos De Mol 14
Jazzmozaïekjes - JazzLab Series	15
Fotospecial: <i>Jazz in black & white</i> – een selectie.	Jos L. Knaepen 21
Columns	
Album Souvenir: Pana	Marc Van den Hoof 24
Jack's Groove: And the Toots goes on	Jack van Poll 25
Holland Muziekland: Willem Breuker en de grote afbraak.	Mischa Andriessen 26
Swing Streets of New York: Harp & trombone	Paul W. Blair 27
Nieuw op CD/DVD	29
De Jazzlezer: Leidse Jazzthema's	Bert Vuijsje 40
Boeken: Boekennieuws - Introductie tot Duke Ellington.	Bernard Lefèvre 40
Monk: Ask Me Now.	Marc Van den Hoof 41
Third Stream Music (4): De balans	Joep Van Leeuwen 42
De Jazzkriebels van: Werner Boyens.	Bernard Lefèvre 44
Muziektheorie: Kwartenvoicings	Leon Lhoëst 46
Muziekmozaïek Nieuws	Vincent De Laat - Peter De Rop 49
Afscheid van Marc Moulin	Patrick Bivort 52
Laatste Noot: Pierre Van Dormael, Juul Anthonissen	Luc De Baets 53

Tuur Florizoone

“Als mijn accordeonmuziek verrast, ben ik tevreden”

Jazzmozaïek focust op een muzikant die met zichtbaar gemak ook de reguliere pers bereikt. Vrees nu niet dat uw trouwe tijdschrift veel water bij zijn jazzwijn heeft moeten doen, het mirakel komt vanwege de muzikant zelf. **Tuur Florizoone** tast veel raakvlakken rondom jazz af, maar straalt als artiest een sterke integriteit uit. Sinds hij, tussen alle andere activiteiten door, de soundtrack schreef voor een bioscoopfilm die volle zalen trekt én waarvoor hijzelf twee nominaties voor internationale prijzen opstreek (we hebben het uiteraard over *Aanrijding in Moscou*), is hij wel degelijk sant in eigen land.

Mik Torfs

Tuur is een wereldburger. De amateur-pianist vertrok op zijn 17de naar Brazilië om er te gaan wonen. Hij ontdekte er het instrument waarmee hij vandaag vereenzelvigd wordt - de accordeon - en leefde zich gretig aan ontmoetingen, muziekstijlen en levenslessen tijdens dit bewogen jaar. *“Wij mogen van geluk spreken”*, liet hij optekenen in het boek *JazzLab Series 1993-2008*, *“Cultureel overleven in Brazilië vergt enorm veel overtuiging en durf. Naar de muziekschool gaan kost pakken geld, internationale optredens zien is onbetaalbaar, leven van je eigen muziek schier onmogelijk. In België hebben we alles binnen handbereik. We halen de inspiratie uit de talrijke jazzstages, cursussen, hogescholen en DKO's die ons land rijk is.”*

Een dergelijk optimisme steekt schril af tegen de verzuring van veel muzikanten die het gevoel hebben dat ze niet aan hun trekken komen en die ons landje te klein vinden om iets te verwzenlijken. Het hoeft ook niet te verwonderen dat de eindeloze discussies over de relaties tussen Vlaanderen en Wallonië Tuurs totale ergernis opwekken. *“De rijkdom van ons landje zit hem in de diversiteit en de openheid die we uitstralen. Gelukkig zijn muziekgroepen niet opgedeeld in twee taalgebieden. In de jazzwereld is er enkel de taal van de muziek.”*

Die openheid en honger naar impulsen wordt weerspiegeld in het artistieke traject dat de accordeonist aflegt: in de groep van **Quentin Dujardin** zoekt hij mee naar Maghrebijnse ritmes en Arabische sferen; door zijn voormalige leermeester **Pirly Zurstrassen** laat hij zich meatronen van Parijse musette tot mediterrane klanken; en hij begeleidt de Finse zangeres **Anu Junnonen**

wanneer ze haar Scandinavische roots bezingt. Het meest viel echter al gauw zijn eigen groep **Tricycle** op. Het trio dat aanvankelijk circusvoorstellingen begeleidde, presenteert ondertussen ruim negen jaar zijn aanstekelijke mix van jazz, bossa, musette en folk aan al wie het horen (en programmeren) wil.

Dat Florizoone zo ernstig genomen wordt in de jazz- en avant-gardewereld, zegt veel over zijn geloofwaardigheid als muzikant. Met een dergelijk volks aandoend instrument zou menig ander zich in een voorspelbaar hoekje van de folk nestelen. Hoewel Tuur opgeleid is als pianist en op dat instrument componeert, kan je er niet omheen dat de accordeon hem als gegoeten zit. De jonge muzikant heeft een spontane neiging naar het melodieuze en met de unieke klankkleur van zijn instrument daagt hij menig muzikant uit om muzikaal stelling te kiezen. Gezien het aantal groepen waarin hij gevraagd wordt, lijkt deze attitude de Belgische jazzwereld wel te bevalen. Tuur is ook een denker, iemand die zijn levens- en muzikale ervaringen met zich meedraagt en nooit een gratuite boodschap de wereld instuurt. De drang om zichzelf voortdurend in vraag te stellen, leidde hem recent tot twee bijzonder interessante projecten binnen de jazzsfeer: met **Philip Catherine** speelt hij dit najaar samen met een strijkkwintet, en een nieuwe tournee met *JazzLab Series* bekroont een initiatief dat hem nauw aan het hart ligt: een samenwerking met **Michel Massot**. Trombonist en tubaspeler Massot is een Belgisch icoon van de vrije improvisatie en hun ontmoeting geeft Tuur de kans om te graven in een meer abstracte kant die we minder van hem kennen. Celliste **Marine Horbaczewski** vervolledigt het onvolprezen trio dat het publiek tijdens zijn concerten meevoert

op een reis vol ingetogen melancholie, broze miniaturen en broeierige klankexperimenten. We stelden Tuur enkele vragen over het unieke parcours dat hij aflegt.

Als accordeonist bespeel je een weinig evident jazzinstrument. Word je vaak geconfronteerd met vooroordelen ten aanzien van je instrument, of ervaar je eerder een nieuwsgierigheid? Anders gezegd: is het ondanks of dankzij de accordeon dat je alom present bent in de Belgische jazzscene?

Er zijn zowel voor- als tegenstanders van mijn instrument, de accordeon, maar ook van mijn muziekstijl. Gelukkig maar, het zou vreemd zijn moest iedereen het geweldig vinden. Tegenwoordig zijn er misschien meer voor- als tegenstanders, we leven in een tijdperk waarin op cultureel vlak alles kan en mag. Mensen zijn nieuwsgierig, staan open voor veel dingen en laten barrières vallen. Sommigen zullen zich per uitzondering aan een jazzconcert wagen, net omdat er een accordeon bij zit. *“Dan zal het wel niet zo erg zijn”* redeneren ze...

Mij best, als dat instrument me toelaat om mensen te verrassen, om de luisteraar zijn vooroordelen te doorbreken, dan ben ik tevreden. Denk aan **Marc Moulin**, die de dwarsfluit een heel nieuwe dimensie heeft gegeven, of **Gotan Project**, dat de bandoneon weer hip maakte. Dat soort mensen opent de oren en ogen van de hedendaagse luisteraar, en ik hoop deel te mogen uitmaken van die kunstenaars.

Ondanks de verschillende stijlen die je verwerkt in je muziek blijf je verdedigen dat je jazzmuzikant bent. Is dat een manier om respect af te dwingen?

Vroeger had ik daar wel nood aan, maar ondertussen is er veel gebeurd. Ik herinner me nog hoe pianist **Ron Van Rossum** me uitlachte omwille van mijn keuze om ook accordeon te spelen. Voor die man - die ik overigens erg respecteer - stond dat instrument nu eenmaal synoniem met het animeren van een kermis en zeker niet met een ernstig en complex genre als jazz. Dat is zijn probleem, ik gebruik - en misbruik - mijn kennis en appreciatie van de jazzmuziek om een eigen weg te gaan, en dat is per definitie een weg van improvisatie, ontdekking, experimenteren - van jazz dus.

Aan de andere kant heb ik ook geleerd dat een-

Concertagenda 2008

16 dec.	Vooruit, Gent - Massot/Florizoone/Horbaczewski	(JazzLab Series)
17 dec.	Cc De Meent, Alsemberg - Massot/Florizoone/Horbaczewski	(JazzLab Series)
18 dec.	Brussel - Philip Catherine & Tuur Florizoone + Piacevole String Quintet	
20 dec.	De Werf - Brugge - Massot/Florizoone/Horbaczewski	(JazzLab Series)

Concertagenda 2009

25 jan.	De Sjuur, Maaseik - Massot/Florizoone/Horbaczewski	(JazzLab Series)
28 jan.	Beursschouwburg, Brussel - Massot/Florizoone/Horbaczewski	(JazzLab Series)
30 jan.	Cc Strombeek, Strombeek - Massot/Florizoone/Horbaczewski	(JazzLab Series)
2 feb.	De Halle, cc de Werft, Geel - Massot/Florizoone/Horbaczewski	(JazzLab Series)

Verdere info: www.jazzlabseries.be en www.myspace.com/tuurflorizoone

voud erg mooi kan zijn. Een simpele melodie, harmonie, ritme, stilte, lange stiltes... dat kan heel sterk werken, hypnotiseren zelfs. Tijdens een concert brengt die eenvoud mensen tot rust, tot zelfreflectie. Op zo'n ogenblik is het de laatste van mijn zorgen of dit 'nu wel jazz is'.

Je verwerkt veel stijlen in je muziek. Hoe ontstaat een compositie van Tuur Florizoone? Borrelen die melodieën vanzelf op als je aan de piano zit, of gaat er een denk- en onderzoekproces aan vooraf?

Vaak begint een compositie tijdens het studeren. Ik probeer de ideeën die ik heb ook te spelen, maar het probleem is meestal dat ik de moed niet heb om ze op te schrijven. Dan werk ik de composities af tijdens soloconcerten, die ik meer en meer doe. Samen met het publiek ga ik op zoek naar vervolgh verhalen op en binnen composities. Heel spannend en boeiend.

Het gebeurt ook dat een compositie al fluitend op de fiets ontstaat. Voorbijgangers lachen daarmee, maar het is wel mijn pensioen dat ik op die manier opbouw. Geheel milieuvriendelijk bovendien.

Daarnaast schrijf ik vooral composities voor bepaalde muzikanten, op zoek naar nieuwe elementen en technieken. Samen met de groep gaan we dan de uitdagingen aan. Eigenlijk is heel het repertoire van Tricycle daarop gebaseerd: we spelen geen Franse toestanden, geen klezmer of Duitse schlagers, maar wel minder voor de hand liggende stijlen, op onze geheel eigen - vaak humoristische - manier. We halen inspiratie uit reizen, uit het ontdekken van andere culturen, uit mensenkennis en levenservaring. Hoe pril het allemaal ook is, we hebben al het een en ander meegemaakt. We spelen tenslotte al 9 jaar samen. We kennen perfect elkaars mogelijkheden, gemoedstoestanden, sterke en zwakke plekken, dat is heerlijk!

Aanrijding in Moscou is een verrassend succes. Is het stimulerend om muziek te schrijven ter ondersteuning van iemand anders zijn creatie, of is het eerder frustrerend dat een opdracht die in functie staat van andermans werk het vlotste succes binnenrijft?

Aanrijding in Moscou is een prachtig verhaal geworden voor mij. Zonder het echt te willen en te beseffen heb ik voor mijn eerste filmcompositie twee prachtige nominaties gekregen (World Soundtrack Discovery Award en European Film Award-Best Composer - de uitslag van deze laatste is bekend op 6 december, nvdr). Het minste dat je daaruit kan concluderen is dat 'kenners' mijn muziek geschikt lijken te vinden voor films.

Of ik nu ook meer filmmuziek ga maken? Ik probeer al langer om mijn agenda enkel te vullen met projecten waar ik volledig achtersta. Meestal lukt dat wel, maar projecten weigeren om artistieke redenen vraagt ook moed en inzicht. Ik wil mijn kostbare tijd benutten om ook gewoon rustig te leven, want eigenlijk ben ik een heel rustig persoon hoor...

Tuur Florizoone

(foto: © Jos Knaepen)

Tuur Florizoone:

"Ik heb geleerd dat eenvoud erg mooi kan zijn. Een simpele melodie, harmonie, ritme, stilte, lange stiltes... dat kan heel sterk werken, hypnotiseren zelfs."

Het is ondertussen ruim 10 jaar geleden dat je in Brazilië woonde. Draag je die ervaring nog mee in je muziek vandaag? Of droogt die bron stilaan op en begint de drang naar een nieuwe gelijkaardige belevenis zich te laten voelen?

Ik zou graag nog eens langer naar een ander land trekken, maar de realisatie daarvan is nog vaag. Ik besef héél goed dat je in België relatief snel 'bekend' bent en dat er in mijn geval - als jazzaccordeonist - weinig 'concurrentie' is. Een tijdje in een ander land wonen is belangrijk om jezelf te plaatsen, om je positie, talenten, hiaten op een eerlijke manier in te schatten.

Mijn verblijf in Brazilië heeft mijn leven veranderd. Ik was 17 jaar en heb de grootste emoties bestreden, ben mijn beste vrienden tegengekomen, heb mezelf op de rooster gelegd... en ik heb accordeon leren spelen! Toch ben ik ook blij dat ik niet als een bezeten Braziliaanse-cultuur-lievelling ben teruggekomen. Brazilië heeft me op meerdere vakken geïnspireerd, maar het 'Tuur Florizoone Brazilian Project' is nog niet voor morgen, hoor!

Je speelt in een nieuw project samen met Philip Catherine. Wat mogen we verwachten?

We spelen composities van ons beiden. Philip

heeft een aantal van zijn werken laten arrangeren door o.a. Jean Claude Petit en Frederik Devreese. Ik maakte eigen arrangementen van vijf van mijn werken met een bezetting van elektrische gitaar en strijkkwintet in het achterhoofd. We hebben het hele programma ondertussen één keer gespeeld voor een uitverkochte opening van Festival de Namur in juli, een heerlijke avond.

Je bent net 30 jaar. Staat Tuur Florizoone waar hij zichzelf altijd heeft zien staan op zijn dertigste?

Ik heb altijd gedaan wat ik wou. Ik heb altijd voldoende vrijheid gekregen en die heb ik benut. Als de vonken niet meer afspringen van wat ik doe, stop ik ermee. En dat is al vaak gebeurd: ik ben skater, circusartiest, acteur, marimbaspeler, paardrijder en zelfs héél even punker geweest, dat sloeg nergens op.

Ook de komende 30 jaar wil ik mijn intuïtie volgen en niet te veel plannen, sommige dingen wat ernstiger nemen, andere zaken aan mijn laars lappen. Verder wil ik een goede vleugelpiano en een reserveaccordeon kopen, en mijn moeder veel pianolessen geven. Wist je dat ik een muzikaal bijzonder getalenteerde moeder heb? 🎵

Buscemi & The Michel Bisceglia Ensemble

Jazz als de grote gemene deler

Via *Jazz Works* van Buscemi & The Michel Bisceglia Ensemble zetten we bij Jazzmozaïek de deur eens op een brede kier naar de wereld van de dance. Een dubbelinterview met twee artiesten van bij ons die elk in hun domein van een internationale faam genieten.

Hoe komen een specialist van dancebeats en een pianist die bekend staat voor zijn melodische aanpak er toe om samen een cd uit te brengen?

Buscemi: Michel en ik zijn twee uiteenlopende soorten muzikanten met jazz als de grote gemene deler, zeker wat deze cd betreft. Een hele tijd geleden vroeg hij mij mee te werken aan een speciaal project samen met Toots Thielemans. Het basisidee was een vermenging van jazz, dance en klassiek maar wel op een stijlvolle manier. We namen toen een aantal van mijn composities maar herwerkten de arrangementen. Het publiek reageerde enorm enthousiast. Toen Blue Note afkwam met een gelijkaardig voorstel namen we die draad terug op maar legden daarbij het accent vooral op jazz. We herwerkten op die

manier weer een aantal van mijn vroegere nummers en ik schreef daarbij nog wat extra materiaal. De bewerkingen zijn zo radicaal dat we ze als nieuwe composities aangaven bij Sabam met zowel mijn naam als die van Michel als auteurs. Op alle vlakken was *Jazz Works* een totaal andere aanpak voor mij, niet in het minst omdat ik voor de eerste keer met muzikanten werkte. In het verleden heb ik wel al eens vocalisten uitgenodigd maar een samenwerking met een heel ensemble is toch nog wel verschillend.

Ben je zelf muzikant?

Buscemi: Ik volgde notenleer en speel wat gitaar en piano maar ik ben zeker geen virtuoos. Bas en zelfs sax probeerde ik eveneens, allemaal als autodidact. Thuis tokkel ik nog altijd wat op

mijn gitaar, maar dat is hoofdzakelijk om mijn vingers soepel te houden. Op mijn vorige plaat speelde ik een aantal partijen eigenhandig in. Die stukken heb ik dan wel via de pc bewerkt tot het perfect klonk. Mijn notie van muziek ligt vooral bij het scheppen en aanvoelen van klankkleuren en niet zozeer bij een doorgedreven theoretische kennis. Wel weet ik van meet af aan in mijn hoofd hoe alles moet klinken en dan puzzel ik tot het beoogde resultaat bereikt is. Veel artiesten die dance of elektronische muziek maken, houden het te beperkt. Ik werk met gestileerde beats, klankkleuren en allerlei filters. Bij mij is de productie van heel groot belang, alles is opgebouwd in lagen. Maar zeker de helft van mijn nummers kan je vertalen naar piano of gitaar. Er zit een songstructuur in.

(foto: © Jos Knaepen)

Buscemi (links) en Michel Bisceglia

Buscemi:

*“Op alle vlakken was **Jazz Works** een totaal andere aanpak voor mij, niet in het minst omdat ik voor de eerste keer met muzikanten werkte.”*

Een unplugged versie van Jazz Works zou dus mogelijk zijn?

Buscemi: Absoluut. We deden dat trouwens live al. Enkel piano en stem en zonder percussie of beats. *Seaside* bijvoorbeeld leent zich daar perfect toe. *Kreeg je volledig carte blanche van Blue Note?*

Buscemi:

“Mijn notie van muziek ligt vooral bij het scheppen en aanvoelen van klankkleuren...”

Buscemi: Ik zit al langer bij hen en ze weten ondertussen wel dat ik mijn willetje doordrijf. Dat was in het begin zo met mijn idee van de zwart-witthoeken. Niet commercieel genoeg, vonden ze. En zie, nu heeft iedereen het over die mooie hoes van *Jazz Works* terwijl die gewoon in het verlengde ligt van al de vorige. Ze wilden wel dat de eerste single representatief zou zijn voor het hele album. Persoonlijk dacht ik aanvankelijk aan *Hidden* omdat het een nieuw stuk was maar dat wezen ze van de hand. Ze hadden trouwens gelijk want het is een atypisch nummer dat heel anders klinkt dan de rest.

Hoe ben je eigenlijk bij jazz verzeild geraakt?

Buscemi: Jazz was gewoon altijd aanwezig. Tijdens mijn middelbare studies luisterde ik naar **Duke Ellington**, **Cab Calloway**, **Bing Crosby** en de Braziliaanse jazz van **Astrud Gilberto** en **João Gilberto**. Mijn fascinatie voor film noir en zwart-witfilms dateert eveneens uit die tijd. Thuis staat er altijd jazz op, van **Oscar Peterson** tot **Albert Ayler** en **Sun Ra**. Van die laatste heb ik zo een 50-tal platen waartussen weliswaar een aantal niet te beluisteren dingen zitten (glimlacht).

Jullie werkten recent ook samen voor de soundtrack die live gespeeld werd bij De Man Met De Camera van Dziga Vertov, een Russische stomme film uit 1929.

Buscemi: De vraag kwam vanwege de Beurschouwburg waar ik draaide tijdens hun drie-daagse Andy Warhol-tribute vorig jaar. Ik mocht zelf een film uitkiezen. *De Man Met De Camera* trok me aan om verschillende redenen. Het beeldmateriaal leent zich uitstekend tot spelereien met ritme. De film is daarenboven een unieke observatie van de Russische maatschappij uit die tijd. Een goede dj is trouwens ook iemand die zijn publiek observeert. Er zijn er wel die hun ding doen en zich totaal niets aantrekken van hun publiek. Daar word ik razend van. Als dj moet je een meerwaarde geven aan een feest. Nog een reden waarom ik net deze film koos, is omdat Rusland mij altijd al interesseerde. Niet zozeer geschiedkundig maar vooral uit artistiek oogpunt. Daar komt nog bij dat ik al een aantal keer als dj in Moskou was.

Hoe ging je te werk bij het componeren van de soundtrack?

Buscemi: Eerst componeerde ik op pc muziek voor de totale lengte van de film en voegde er dan nog wat sounddesigns aan toe. Daarna gaf ik alles aan Michel. Na een paar maanden liet hij me het resultaat horen en ik zag het onmiddellijk zitten. Met zijn arrangementen had hij precies uitgewerkt wat ik wilde: het donkere aspect van de film wat verlichtten door de muziek wat optimistischer te laten klinken zonder dat het ineens heel vrolijk werd. De keuze van de extra instrumenten liet ik aan Michel over.

Bisceglia: Buscemi nam al heel wat plaats in met zijn beats, veel ruimte bleef er dus niet over. In ieder geval vond ik dat een baritonsax, een mondharmonica en een bandoneon haast onontbeerlijk waren. Dat zijn instrumenten die weliswaar niet rechtstreeks gelieerd zijn aan de Russische cultuur maar die wel heel pakkend kunnen klinken. Voor extra emotionele effecten voegde ik er dan nog bas, piano, cello en gitaar aan toe.

Tijdens de soundtrack horen we een paar keer het zinnetje “There is a black messiah coming”.

Buscemi: Ik vond dat het precies paste bij de sfeer van de film. Het komt uit een spoken word-plaat die ik ooit ontdekte in Toronto. Er staat geen enkele referentie op de hoes of op de plaat. Overal waar ik kom, schuim ik constant tweedehandswinkels af. Ik geraakte zo al aan heel wat maffe platen, vooral onbekende dingen. Er was een periode dat ik regelmatig in Oost-Europa en Berlijn zat. Toen kocht ik veel Balkanmuziek. Vroeg of laat duiken die zaken dan op in mijn eigen muziek.

Je stelde al een paar compilaties samen voor Blue Note. Hoe begin je daaraan?

Buscemi: Dat is een moeilijke vraag. Ik luister sowieso veel naar jazz. Eerst kies ik uit wat ik zelf heel goed vind. Daarna selecteer ik dingen die opmerkelijk klinken en tenslotte let ik er op geen nummers te kiezen die al op andere compilaties staan. Tenslotte probeer ik nog een evenwicht op te bouwen tussen ouder en recenter werk.

Michel Bisceglia heeft op zijn beurt drukke tijden achter de rug. Zo kocht hij vorig jaar een pand in Brussel zodat hij daar een vaste uitvalsbasis heeft. Garage 29 (Moerkerkestraat 29) is gelegen in een van de meest kleurrijke buurten van Schaarbeek. Hij gebruikt het niet alleen als repetitieruimte maar organiseert er tevens regelmatig concerten. Vorige maand hadden er nog drie optredens plaats in teken van het Skoda Jazz Festival. Daarnaast verschenen er recent een aantal nieuwe releases op zijn eigen Prova-label. Allemaal initiatieven en vooral investeringen die bewijzen dat Michel wel degelijk gelooft in de toekomst van zijn muziek, ondanks de malaise in het wereldje.

Bisceglia: Met Garage 29 had ik echt geluk. Het is goed gelegen en de akoestiek is prima. Wat Prova betreft, het is nooit het juiste moment om een label op te starten. Dat leerde ik van mensen die het allemaal meegemaakt hebben en ooit voor dezelfde keuze stonden. Het kostte mij al zweet, bloed en tranen maar stilaan komt er nu toch resultaat, binnen een welbepaalde economische context natuurlijk. Zo heb ik nu licenties op zak voor *Inner You* (Michels meest recente cd, gtb) in Korea, Thailand en Japan. Na mijn vroegere ervaringen geeft dat wel voldoening.

Het begon inderdaad allemaal veelbelovend zowat tien jaar geleden bij BMG met je debuut-cd About Stories die je nu heruitbracht op je eigen label.

Bisceglia: Ik maakte toen de gigantische fout om de master aan hen te verkopen voor een tiende van wat het mij gekost had om die opnamen te maken. Maar ja, ik was zo blij dat ze de plaat wilden uitbrengen en dat ik op die manier toch een klein deel van mijn geld kon recupereren. Op een bepaald moment was de plaat uit stock terwijl er nog vraag naar was maar zij deden er niets mee. Gedurende jaren heb ik onderhandeld tot ik de master terug in handen kreeg. Ik sta nog altijd achter die cd ook al zou ik die nu niet meer opnemen. Maar je mag niet vergeten dat **Randy Brecker** en **Bob Mintzer** erop meespelen. Bovendien is er nu nog steeds vraag naar in Japan en Canada.

Op Prova breng je niet alleen eigen cd's uit maar ook werk van anderen zoals recent Insight Inside van Stefan Bracaval en Winterslag van Carlo Nardozza Quintet. Hoe selecteer je?

Bisceglia: Ik streef naar een bepaalde sound die kenmerkend is voor het label, net zoals Manfred Eicher dat doet met ECM. Er moet een welbepaalde lijn in de klank terug te vinden zijn. Als iemand mij een goed afgewerkt product voorlegt maar het voldoet niet aan mijn criteria, dan breng ik het niet uit of ze moeten natuurlijk aanvaarden dat ik de productie volledig aanpas. Het is mijn winkeltje en ik moet zelf in mijn producten geloven. Als je kleinschalig werkt en budgettair beperkt bent zoals ik, heb je niet veel andere keuzes. Ondertussen zijn er toch al een tiental titels uitgebracht waaronder vier van mezelf.

Michel Bisceglia over zijn label Prova:

“Ik streef naar een bepaalde sound die kenmerkend is voor het label, net zoals Manfred Eicher dat doet met ECM.”

**MOTIV
ES for JA
ZZ**

Motives for Jazz bundelt de belangrijkste jazzpodia in Limburg. Jaarlijks presenteert Motives for Jazz een aantrekkelijk programma met exclusieve concerten en andere jazzactiviteiten.

Word gratis lid van Motives for Jazz en geniet fikse korting op de toegangsprijzen.

10 wo
12
20u30

**Fred Van Hove, Barry Guy,
Wilbert de Joode**

KASTEEL VILAIN XIII LEUT-MAASMECHELEN

12 vr
12
20u15

Bilzen Jazz Nacht feat. Buscemi/Bisceglia en Leki
CULTUURCENTRUM DE KIMPEL BILZEN

15 do
01
20u30

Tutu Puoane Quartet

JAZZCASE DOMMELHOF NEERPELT

25 zo
01
20u00

Trio Massot-Florizoone-Horbaczewski

DE SJRUUR MAASEIK

04 wo
02
20u30

**Marilyn Crispell, Vincent Courtois,
Michele Rabbia**

KASTEEL VILAIN XIII LEUT-MAASMECHELEN

18 wo
02
20u30

Trio Kaufmann-Gratkowski-de Joode

KASTEEL VILAIN XIII LEUT-MAASMECHELEN

19 do
02
20u30

Octurn

JAZZCASE DOMMELHOF NEERPELT

27 vr
02
20u15

Bester Quartet

ACADEMIEZAAL SINT-TRUIDEN

07 za
03
20u00

**The Vandermark 5 & Els Vandeweyer
Quartet** feat. Kent Kessler, Tim Daisy, Fred Longberg-HoIm

KUNSTENCENTRUM BELGIE HASSELT

13 vr
03
20u15

Jeroen Van Herzeele Quartet

CULTUURCENTRUM DE KIMPEL BILZEN

19 do
03
20u30

**Braam, de Joode, Vatcher
+ guest Bart Maris**

JAZZCASE DOMMELHOF NEERPELT

info over concerten, jazzexpo's, en meer op www.motivesforjazz.be

cc maasmechelen

muziekodroom.be

Jazz Brugge 2008

De vierde editie van Jazz!Brugge was op alle vlakken een schot in de roos. Gezelligheid troef trouwens dankzij randactiviteiten als de vierdaagse vinylbeurs, jamsessies, een party, concerten van leerlingen uit verschillende regionale jazzafdelingen en diverse tentoonstellingen die het steriele karakter van het Concertgebouw deden vergeten.

De concerten gingen door op de drie ondertussen vertrouwde locaties. Zo bleef het Groeningemuseum nog steeds het ultieme rendez-vous hoekje voor buitengewone improvisatietafereelen. We zagen er het Italiaanse duo **Antonello Salis** en **Sandro Satta** aan het werk. Het leek wel of ze rechtstreeks uit *De Grote Schietkraam* (1923) gestapt waren, het schilderij van Gustave De Smet dat net achter het podium hing. Ondanks hun ver doorgedreven avonturen in het land van free en improvisatie behield het geheel een haast feestelijk karakter door de juiste humoristische accenten. Meesterlijk.

Even specifiek aan Jazz!Brugge zijn de optredens in de Kamermuziekzaal. Ook hier wordt het publiek gegerandeerd vergast op unieke concerten. Dit jaar zorgden daar o.a. pianiste **Aki Takase** en saxofoniste/klarinetiste **Silke Eberhard** voor. Zij brachten een originele kijk op werk van Omette Coleman. Mede door het gebruik van een zeer eigen gebarentaal werd het een heel fysieke beleving. Dat laatste gold tevens voor het trio **Agusti Fernandez** (piano), **Ramon Lopez** (drums) en **Barry Guy** (contrabas) in diezelfde Kamermuziekzaal. Fernandez leek soms wel een marionet waarvan de draden door elkaar gehaspeld werden, Guy behandelde/bespeelde zijn bas als een plastisch kunstenaar onder invloed terwijl Lopez zijn cool bewaarde maar zeker even vinnig uit de hoek kwam.

Ook in de grote zaal was het een aaneenrijgen van grootse momenten. **Bart Defoort** kwam in gezelschap van zijn Italiaanse spitsbroeder Emanuele Cisi zijn nieuwe cd *Sharing Stories On Our Journey* voorstellen. Classic jazz met erg warme tinten. Bij **Frank Vaganée & Zapp String Quartet** stond de fusie van kamerjazz en hedendaags klassiek centraal, mooi

Jazz!Brugge heeft een fijne neus voor het opsporen van interessante acts van ver buiten de grenzen van de Benelux. Met name uit Zuid- en Oost-Europa zijn al veel onbekende parels voor het voetlicht gehaald.

Het Hongaarse duo **Béla Szakcsi Lakatos / Miklós Lukács** was in deze vierde editie bijvoorbeeld zo'n verrassing. Voor menig purist niet jazz genoeg, voor anderen een waardevolle ontdekking.

Het intieme optreden van pianist **Bert van den Brink** was een zeer welkom rustpunt in de sterke en uitdagende maar daardoor veel van de luisteraar vergende programmering. Veel overtuigender nog dan verwacht waren het optreden van de groep **Tomassenko** en het samenwerkingsproject tussen **Frank Vaganée** en het **Zapp String Quartet**. In beide gevallen onalledaagse jazz maar zeer de moeite waard.

Kleine tegenvallers waren er ook. **Alexander von Schlippenbach Monk's Casino** kwam niet helemaal uit de verf en **Barry Guy New Orchestra** bracht zijn overdonderende freejazz met minder afwisseling en subtiliteit dan gedacht. De Duitse klarinetist **Theo Jörgensmann** en de Poolse broers **Oleś** hadden te kampen met door hen zelf geschapen huizenhoge verwachtingen. Hun optreden was zeker goed, maar niet zo fenomenaal als de live cd *Alchemia*.

Mischa Andriessen

afglijnd met een licht Philip Glass-tintje. Pianiste **Rita Marcotulli** zorgde met haar trio voor het meest poëtische concert. In het verlengde hiervan was er de passage van **Tomassenko**. Deze Belgen zijn meesters in het vertellen van muzikale kortverhalen opgefleurd door een gezonde dosis surrealistische humor en vooral met veel oor voor details. **Christy Doran's New Bag** verraste compleet met hun darkmetalfusion die veel weg had van een bezweringsritueel. Een gedurfde zet van de organisatie en een gemiste kans voor het afwezige jonge volkje. **Louis Sclavis** waag-

(foto: © Jos Knaepen)

Bert van den Brink

de zich met zijn Big Slam Napoli-ensemble richting rap. Even wennen was de boodschap. **Henri Texier 'Strada' Sextet** kreeg de eer het festival af te sluiten en *toute beauté*.

Muzikaal en organisatorisch was dit alles van topniveau. Er is ondertussen duidelijk ook een kern van trouwe fans opgebouwd. Nu nog wat meer jong publiek lokken en Jazz!Brugge kan de toekomst zelfverzekerd in de ogen kijken.

Georges Tonla Briquet

De Werf

concerten januari-februari-maart 2009

www.dewerf.be

Werfstraat 108, 8000 Brugge
telefoon 050 33 05 29
reservatie@dewerf.be

07.01 The Nu-Band (USA) Roy Campbell Jr (tp), Mark Whitecage (s), Joe Fonda (b) en Lou Grassi (d)

16.01 Erik Vermeulen Trio (B) (Releaseconcert W.E.R.F. 075) Erik Vermeulen (p), Manolo Cabras (b) en Marek Patman (d)

24.01 Franck Amsallem Trio (FR) met special guest Rick Margitza Franck Amsallem (p), Rick Margitza (s), Darryl Hall (b) en Karl Jannuska (d)

31.01 Animus Anima (Ikv JazzLab Series) Nicolas Ankadimoff (s, comp), Pascal Rousseau (F) (fb), Benoist Ed (F) (elek g), Etienne Plumer (K) (perc)

07.02 Marilyn Crispell Trio (USA) Marilyn Crispell (p), Michele Rabbia (d), Vincent Courtois (clo)

14.02 Vijay Iyer Trio (USA) Vijay Iyer (p), Stephan Crump (b), Marcus Gilmore (d)

26.02 Jeroen Van Herzele Quartet (B) (Ikv JazzLab Series) Jeroen Van Herzele (ts), Fabian Fiorini (p), Jean-Jacques Avenel (F) (b), Giovanni Barcella (IT) (d)

02.03 Rein de Graaff Trio (NL) & Sonny Fortune (USA) Sonny Fortune (as, fl), Rein de Graaff (p), Marius Beets (b), Eric Inneke (d)

07.03 Steven Delannoy Trio (B) (Releaseconcert W.E.R.F. 076) Steven Delannoy (s), Yannick Peeters (b), Lionel Beuvers (d)

19.03 Hamster Axis of the one-click Panther (Ikv JazzLab Series) Lander Van den Noortgate (as, composites), Andrew Claes (ts), Bram Weijters (p), Janos Bruneel (b), Frederik Meutzyer (d)

De concerten starten om 20:30
Prijs: € 15 | € 12 - 26 j | € 5 - 21 j
Concerten Ikv JazzLab Series
€ 10 | € 7 - 26 j | € 5 - 21 j
Releaseconcerten:
€ 17,5 concert + cd
€ 10 | € 7 - 26 j | € 5 - 21 j

BRUGGE

Adams Custom Series

Adams Custom Bugels

Een nieuwe dimensie in de blaasinstrumentenindustrie. Zo mag de nieuwe Adams Custom Bugel worden genoemd. Een bugel die alles in zich verenigt wat een muzikant zich kan wensen: de ideale harmonie tussen aanspreken, articulatie, stemming, intonaties en bindingen. Een bugel met hart en ziel.

Dus overtuig uzelf en probeer de nieuwe Adams Custom Bugel.

Jan Muës
The Jan Muës Quartet

ADAMS[®]
Custom Series

Adams Muziekcentrale BV
Aziëstraat 17-19
6014 DA Ittervoort (NL)
Tel.: +31(0)475 56 07 00, fax: +31(0)475 56 29 05
info@adams.nl, www.adams.nl

Adams Muziekcentrale NV
Halensebaan 157
B-3290 Diest (B)
Tel.: +32(0)13 35 20 20, fax: +32(0)13 35 20 26
info@adams-music.be, www.adams-music.be

DigiLeen Proeven van muziek!

Sinds 1 oktober is **DigiLeen** of het gratis digitaal ontlenen van muziek in heel Vlaanderen mogelijk. Vooral minder commerciële genres zoals jazz, klassieke muziek en wereldmuziek zijn vertegenwoordigd. Het aanbod binnen DigiLeen is: klassiek 62%, jazz 24%, populair 9%, wereldmuziek 4% en diversen 1%.

In september 2007 ging de Openbare Bibliotheek Gent van start met het digitaal lenen van muziek via het internet (project i.s.m. de Centrale Discotheek Rotterdam). Na de gunstige ervaringen in Gent besliste het Vlaams Centrum Voor Openbare Bibliotheken (VCOB) om DigiLeen uit te breiden tot heel Vlaanderen.

Om DigiLeen aan te bieden sloot de Vlaamse overheid via het VCOB overeenkomsten af met de Centrale Discotheek Rotterdam, Sabam en de verschillende platenlabels. Deelnemende labels zijn o.a. Zig Zag Territoires, Challenge Jazz, Chesky, Naxos, ECM, Pentagone, Dox, Music & Words en Harmonia Mundi France. Als enige Vlaamse label is ook de catalogus van W.E.R.F. opgenomen.

Rik Bevernage (De Werf): "Na rijp beraad hebben we beslist om in dit systeem van DigiLeen te stappen. DigiLeen maakt zich sterk dat de return wel degelijk zal gebeuren door een deel luisteraars die de cd zullen aankopen. Overigens is de klassieke verkoopspiramide momenteel aan het instorten: media besteden geen of weinig aandacht aan 'kleinere' labels of producties want die adverteren niet, de kennis bij de doorsnee muzikliefhebber vermindert bij gebrek aan informatie, er worden te weinig cd's gekocht, winkels verdwijnen of beperken hun aanbod, distributeurs verkopen minder en minder, de producenten (labels) leggen het bijtje er bij neer of geven enkel veilige producten uit. Het grote voordeel van DigiLeen is dat alle cd's beschikbaar zullen blijven voor de muzikliefhebber. De meeste bibliotheken steken uit plaatsgebrek een roulement in hun collectie.

Vele minder ontleende cd's (soms heel erg belangrijke werken) worden uit plaatsgebrek uit de collectie verwijderd. Bij DigiLeen blijven deze werken gewoon in het aanbod, wat alvast heel goed is voor de muzikanten en de muzikliefhebber. Tenslotte werkt De Werf voor hen, we zijn geen commerciële firma die winst moet maken op de cd-producties, maar investeren telkens opnieuw een pak geld in elke cd.

Toch is er ook voor ons een schaduwzijde. Wanneer we straks geen cd's meer kunnen verkopen, wanneer er geen zicht meer is op een redelijke return (ook al is deze verlieslatend) dan vrees ik dat we onze motivatie zullen verliezen om fysieke cd's te produceren."

Opvallend is de (voorlopige?) afwezigheid van de zgn. major platenlabels. "Het heeft niets te maken met de omvang van het platenlabel, maar wel met het soort repertoire", verzekert **Olivier Maeterlinck** (BEA)¹ ons, "maar grotere platenlabels hebben in verhouding meer populairder genres en/of meer commerciële muziek in huis en dat past minder binnen het opzet

van DigiLeen. De rol van de bibliotheek is niet om de verkoop van muziek te stimuleren. De functie is cultuur en informatie te verstrekken en ter beschikking te stellen van de mensen. Ik stel me dus vragen bij de rol die DigiLeen gaat spelen. DigiLeen staat voor een ernstig dilemma. Wil je labels over de brug krijgen, dan moet het systeem verkoopstimulerend zijn. Stel je voor dat DigiLeen heel populair wordt, dat door het uitlenen van muziek de verkoop met 20 à 40% toeneemt, dan zal dat andere platenlabels interesseren, maar dan voorzie ik ook problemen voor de bibliotheek. Want als het een commercieel succesvol verhaal wordt dan kan je je afvragen of de bibliotheek hier nog zijn rol vervult en/of bedrijven het model niet interessant zullen vinden om het commercieel te gaan exploiteren.

Ondersteunen

Olivier Maeterlinck: "Binnen de BEA is overlegd over het principe van DigiLeen en hebben we besloten dat we dergelijk initiatief willen ondersteunen met het opstellen van een kaderovereenkomst. Elk lid van de vereniging beslist natuurlijk zelf of ze in het systeem willen stappen, maar door onze diensten is niet telkens een ad hoc overeenkomst nodig. Dat werkt zeker drempelverlagend. Over de details zoals de duur, het repertoire, de prijs,... kortom de commerciële voorwaarden moet ieder voor zich natuurlijk beslissen.

Wat DigiLeen zeker invult is de kennismakingsfunctie voor de iets moeilijker toegankelijke genres zoals jazz en wereldmuziek, die minder te horen zijn op de radio. Dat heeft hopelijk een gunstig effect op de gespecialiseerde platenhandel omdat ze net dat aanbod aanhouden. Maar als een artiest via DigiLeen aanhang krijgt en/of plots een hype wordt, dan zal dat zeker ook opgepikt worden via de ruimere verkoopkanalen."

"De digitale markt (legale downloads via iTunes enz.) stijgt," voegt Olivier Maeterlinck er nog aan toe, "enerzijds omdat meer mensen legaal gaan downloaden en anderzijds omdat de fysieke dragermarkt kleiner wordt. Die beide tendensen maken dat het digitale marktaandeel waarschijnlijk meer dan 10% zal bedragen in 2008 (in 2007 was dit 7,3%). In de VS is het overigens al meer dan 30%."

¹ BEA = Belgian Entertainment Association - Beroepsvereniging die de Belgische entertainmentindustrie (Games, muziek en video) vertegenwoordigt.

Hoe werkt DigiLeen?

De albums of tracks van DigiLeen worden – na een eenvoudige installatieprocedure van de DigiLeensoftware op www.bibliotheek.be – voor de periode van één week gedownload naar een pc (niet mogelijk op Apple).

Het ontlenen houdt in:

- maximaal 100 tracks per week
- elke track tot 70 keer beluisteren
- elke track slechts éénmaal digitaal lenen

De bestanden zijn beveiligd tegen kopiëren.

Hoe werken de credits?

Per week ontvangt de ontlener gratis 100 credits. Elke uitlening kost 1 credit, u kunt dus maximaal 100 tracks per week downloaden. Iedere dinsdag wordt het resterende aantal credits weer aangevuld tot 100.

DigiLeen werkt met credits om te voorkomen dat men grote hoeveelheden muziek downloadt. Het is niet mogelijk om het wekelijkse aantal credits te verhogen.

Zie ook: www.muziekweb.nl met link 'digitaal lenen'

Open podia voor (jazz) studenten

Er broeit al een tijdje iets aan het **Gentse conservatorium**. Vorig academiejaar begon een handvol ondernemende studenten aan de jazz- en producerafdelingen, op zoek naar speelkansen en de broodnodige podiumervaring, aan een boeiend initiatief dat ze **Flat Nine** – of kortweg **b9** – doopten. Na één jaar spreken ze van een succes.

Elke week wordt er in de Gentse binnenstad dankzij Flat Nine naar hartenlust gespeeld en gejamd. Tijd om eens af te spreken met een tweetal initiatiefnemers, **Bart Vervaeck** en **Stan Vangheluwe**.

Hoe is het met jazz gesteld in Gent?

Bart (BV): Gent is altijd al een jazzstad geweest. **Louis Armstrong** kwam destijds in het Kuipke spelen, maar er was ook een levendige freejazzscene. Het Damberd is van oudsher de place-to-be geweest voor iedereen die van jazz hield. Er komen internationale namen in de Vooruit of de Handelsbeurs. En in een club als de Lazy River kunnen de liefhebbers van oude stijl jazz terecht. Je kunt in Gent 7 dagen op 7 live concerten meemaken. En nu, met de instroom van heel wat nieuw talent aan de richtingen jazz en lichte muziek van het conservatorium, lijkt alles explosief te zijn gegroeid. Er zitten alleen al in de jazzrichting een vijftigtal studenten. Ze spelen allerlei uiteenlopende genres en zijn gretig op zoek naar optredens. Bovendien vind ik dat je het ambacht, 'de stiel' van de muzikant vooral ook buiten de schoolmuren moet leren. Je moet voor een publiek kunnen musiceren. Ik merkte zelf dat ik als eerstejaars grote podiumvrees had en zelfs niet aan jamsessies durfde deel te nemen. Daarom wilden we dat die drempel voor studenten om op te treden verlaagd werd.

Stan (SV): Het is inderdaad noodzakelijk om podiumervaring op te doen. Bart en ik, samen met **Gudrun Roos** en **Koen Wauters**, gingen vorig academiejaar bij allerlei zalen en café's aankloppen om groepen te laten spelen. Tot onze verbazing was iedereen erg enthousiast en verliepen de afspraken heel vlot. Sindsdien kunnen we met regelmaat terecht in plaatsen als Damberd, de Hotsy Totsy, Treppunt, The White Cat en Bar Deco. Voor dit jaar is daar ook het Volkshuis bij gekomen.

BV: Flat Nine organiseert vooral jamsessies. Maar we beseffen natuurlijk ook dat het niet altijd garant staat voor de meest interessante muziek. Soms komt niet iedereen opdagen en dan heb je een onvolledige jamband. Daarom beginnen we de avond met een set van zo'n drie kwartier van een bestaande groep.

SV: Die groepen kunnen bovendien de meest uiteenlopende muziek spelen. We geven een podium aan alles wat op het conservatorium leeft. Er worden hier zoveel verschillende soorten muziek gemaakt dat we ons niet tot jazz alleen willen of kun-

(foto: © Archief Flat Nine)

Flat Nine (van links naar rechts): Koen Wauters (ondervoorzitter), Gudrun Roos (secretariaat), Bart Vervaeck (penningmeester), Stan Vangheluwe (voorzitter)

nen beperken. De enige voorwaarde die we eventueel wel stellen, is dat er een link bestaat met iemand van het conservatorium. Maar soms hebben we dus een bluesavond, een stomend funkconcert, of een avond vol chanson. Sinds dit jaar werken we zelfs samen met DRAG (Drama Gent), een nieuwe studentenvereniging gelijkaardig aan b9, maar gestart binnen de afdeling drama. En dan krijg je boeiende multimedia-avonden met stand-up comedy, singer-songwriters, en een *poetry slam*.

BV: Telkens weer zijn die avonden een fenomenaal succes. We kondigen ons programma aan op een *myspace*-webpagina, onze eigen website en we verspreiden affiches over de hele stad.

SV: Vorig jaar hebben we liefst 51 activiteiten georganiseerd. Dat betekent gemiddeld elke week één optreden.

En het doorsnee b9-publiek?

SV: Dat is heel erg heterogeen. Er zijn natuurlijk veel muzikanten van de jazzafdeling die telkens weer van de partij zijn. Maar ook bij de afdelingen klassiek en drama krijgen we almaar meer respons. Onze groeiende naambekendheid beperkt zich natuurlijk niet tot het conservatorium. Iedereen die in muziek geïnteresseerd is, en een goed concert wil meemaken, komt ooit wel eens naar een van onze jamsessies.

Is er dankzij b9 ook groeiende interesse voor jazzmuziek bij dat breder wordende publiek?

BV: Ik denk dat jazz in de lift zit. Neem nu het *fenomeen Jef Neve*. Hij heeft ongetwijfeld bij heel wat mensen de deur naar de jazz geopend.

SV: Een jazzconcert live meemaken is een intense en opwindende ervaring. Je begrijpt veel meer waar het in die muziek om draait wanneer je het ziet spelen. Jazz, dat is techniek én hart. Nu muziek meer en meer een gebruiksvoorwerp dreigt te worden, is jazz het perfecte tegengif.

Wat zijn de afspraken?

SV: Elke groep die de avond opent, krijgt honderd euro die ze onderling kunnen verdelen. Dat is natuurlijk niet veel, maar wel een leuke bijverdienste voor een student. Dankzij de subsidies die we nu van Sovoreg, de studentenvoorziening van de Hogeschool Gent, kunnen genieten, werken we dit academiejaar ook heel wat comfortabeler.

Zijn jullie tevreden met die condities?

BV: Tja, we weten dat jazzmuzikanten zwaar onderbetaald worden in vergelijking met andere genres. Het is een algemene malaise waarvan we ons terdege bewust zijn. Maar voorlopig zijn wij nog geen belangengroepering die de gages van muzikanten wil verhogen. Wij bieden gewoon podia aan jonge mensen die willen spelen. En dan lijkt ons dat kleine bedrag billijk en realistisch.

En jullie kijken met trots terug op het eerste jaar?

SV: Naast de jamsessies organiseerden we ook losse concerten (vooral in café Damberd), filmavonden, concertreizen en een heus b9-feest. Op 1 maart organiseerden wij een workshop met de Amerikaanse zangeres **Sheila Jordan** en in diezelfde maand werkten wij samen met vzw Hot Club de Gand voor de 'Gentse Live 6-daagse'. Tijdens de Gentse Feesten in juli bood vzw Treppunt ons een dagelijks podium in de Spiegeltent, waarbij we konden concineren met 'gevestigde waarden' uit de jazz. Hooftepunt van deze 'Flat Nine Deluxe'-sessies was een concert op het grote podium van St-Jacobs, als voorprogramma van het **Brussels Jazz Orchestra**.

BV: Wat mij vooral bijblijft, was die ene jamsessie met de mannen van **The Dirty Dozen Brass Band**. Dat was echt onvergetelijk! Wat een muzikanten!"

En de toekomst?

SV: Het programma voor dit jaar staat al volledig vast. We doen onze eerste klassieke concerten en in maart komt een hele delegatie docenten jazz uit Amerika naar hier. Daar kijken we natuurlijk heel erg naar uit. Bovendien willen we samen met de vzw Jazz en Muziek een showcase opzetten waarbij groepen zich met korte optredens kunnen presenteren aan organisatoren van alle slag. Allemaal in de hoop van meer te kunnen spelen.

www.flatnine.be
<http://www.myspace.com/b9flatnine>

Igloo: (30) jaar Belgische jazz

Georges Tonia Briquet

Eind vorige maand vierde het Belgische jazzlabel **Igloo** zijn dertigjarig bestaan met een grootse live happening in theater Marni te Brussel. Er traden zes groepen op van wie eind 2008 begin 2009 nieuw werk verschijnt. Ondanks de negatieve tendens in de hele sector hebben ze bij Igloo duidelijk nog vertrouwen in de toekomst van de Belgische jazz. Een standpunt dat we enkel kunnen toejuichen.

Directrice Christine Jottard en persverantwoordelijke Christiane Gillaerts waren er al bij sinds het begin en hebben de hele evolutie van de laatste drie decennia meegemaakt. Een ontmoeting met hen is meteen het grote boek van de Belgische (hoofdzakelijk Waalse) jazz doorbladeren.

Igloo werd opgericht in 1978. Het accent lag toen vooral op elektronische en hedendaagse muziek (o.a. **Walter Hus**, **Logos Duo** en **John Van Rymenant**). Al snel volgde de fusie met LDH (het label van de ploeg achter Les Lundis D'Hortense) en Franc'Amour (gespecialiseerd in het Franse chanson) onder de naam Sowarex. Alle betrokken partijen beseften dat een goede achterliggende structuur nodig was om concrete resultaten te bereiken en dat konden ze enkel door hun krachten te bundelen. Bij Igloo koos men van dan af aan resoluut voor jazz. Wel kwam er een opsplitsing in Igloo+ (voor meer experimentele projecten) en IglooMondo (voor kruisbestuivingen tussen jazz en wereldmuziek). Franc'Amour houdt het nog steeds bij het Franstalige chanson.

Sinds een paar maanden biedt Igloo nu ook muziek aan via de website (www.sowarex.be). Je kan zowel de cd's zelf aankopen als downloaden. Dat laatste hebben ze vooral ingevoerd om de dalende cd-verkoop wat op te vangen, ook al merken ze dat downloaden nog niet echt ingeburgerd is bij het jazzpubliek. Het is wel een alternatief om de volledige back-catalogus van meer dan tweehonderd opnamen ter beschikking te kunnen houden want economisch is het voor hen niet meer haalbaar oudere cd's opnieuw te persen. Daarnaast is er eveneens het technisch probleem. "Vroeger werd voor de hoezen gewerkt met film, nu is alles digitaal", verduidelijkt Christine. "Al die

Christine Jottard (links) en Christiane Gillaerts

(foto: © Jos Knaepen)

oudere hoezen moeten dus digitaal verwerkt worden en dat is niet steeds mogelijk, tot spijt van de echte liefhebbers die de originele hoezen erbij willen. De tijd dat we alles zowel op vinyl als op cd uitbrachten, is sowieso al lang voorbij."

Jongere generatie

Om het jubileum wat extra luister mee te geven, worden er in de periode november 2008-januari 2009 maar liefst zes nieuwe producties uitgebracht. De focus ligt hierbij op de jongere generatie. Het gaat om **Cécile Broché-Etienne Bouyer Duo**, **Eve Beuvens Trio**, **Mathilde Renault-Jonas Knutsson**, **Pascal Mohy Trio**, **Thomas Champagne Trio** en **Greg Houben Trio**. Een aantal artiesten dat ooit begon bij Igloo bouwde ondertussen een internationale carrière op. **Eric Legnini** en **Maurane** zijn daar twee voorbeelden van. **Pascal Schumacher**, wiens eerste cd's bij Igloo verschenen, tekende

onlangs bij Enja. "Het is natuurlijk met spijt in het hart dat we sommigen zien vertrekken maar het is gewoonweg een economische realiteit", verklaart Christine. "We zijn geen commerciële instelling en kunnen niet concurreren met grote labels. Onze rol beperkt zich vooral tot het naar voor brengen van lokaal en nationaal talent. Komt er daarna een internationaal vervolg, dan is dat meteen ook een pluim op onze hoed."

Aansluitend wilden we toch nog graag weten hoe ze Igloo zien in het internationaal kader. Christiane hierover: "In het begin gingen we naar de Midem in Frankrijk maar al snel zagen we in dat dit niets voor ons was. Daar draait alles vooral rond commerciële muziek. Gelukkig zijn er tegenwoordig meer en meer gespecialiseerde initiatieven waar jazz centraal staat. Zo waren we aanwezig op de internationale jazzmeeting Jazzahead in Bremen. Op dergelijke beurzen gaat het er veel persoonlijker aan toe maar het blijft natuurlijk een ingewikkelde situatie. Tegenwoordig zijn er ook steeds minder distributeurs. Er zijn er zelfs die niet meer met vertegenwoordigers werken maar enkel via internet. Dat er een malaise is over heel de lijn kan niemand ontkennen. Toch blijven we geloven in onze zaak. Lichtpuntje daarbij is dat we genomineerd waren voor de Klara-Muziekprijzen 2008 met Porta Del Vento van Pierre Valana & Al Funduq."

Win Igloo compilatie-cd!

Beantwoord volgende vraag via mail – antwoord met aantal en referentie Igloo-Schumacher – aan redactie.jazzmozaiek@skynet.be en win een van de 25 Igloo compilatie-cd's.

❖ **Wedstrijdvraag:** Hoeveel albums van de vibrafonist Pascal Schumacher verschenen op het label Igloo?

Veel succes!

www.sowarex.be

Budapest Music Center

Hongaarse jazz op de wereldkaart!

Trombonist en muzikleraar **László Göz** startte op 24 mei 1996 het Budapest Music Center met als doelstelling internationale promotie maken voor de Hongaarse muziek.

Twee jaar later ontstond het BMC label met naast een aantal klassieke (**Bartók, Kodály**) en hedendaagse componisten (**György Ligeti, György Kurtág** en **Péter Eötvös**) ook aandacht voor de eigen jazzmuzici. Daarnaast organiseert het BMC ook concerten en het jaarlijkse MOL jazzfestival (zopas eindigde de 6de editie) en bouwden ze het Music Information Center uit tot een uitgebreide database (gegevens over musici, boeken en partituren) die ook in het Engels kan geraadpleegd worden. In de loop van 2009 worden alle activiteiten ondergebracht in een nieuw gebouw, het Music Forum. Hierin komen ook een opnamestudio en jazzclub. De financiering van alle projecten komt uit subsidies en sponsoring en vooral uit de opbrengst van de voor grote bedrijven georganiseerde grootse evenementen.

De belangrijkste activiteit blijft echter het label waarop tot op heden bijna 140 cd's verschenen (waarvan 61 jazzalbums) die wereldwijd verdeeld worden en uitstekende kritieken oogsten. Er wordt uitzonderlijk veel aandacht besteed aan de verpakking. De wereldvermaarde architect **Gábor Bachman** verzorgt al van bij het begin de (soms) eigenzinnige lay-out. Deze is een perfecte eyecatcher. BMC hecht tevens

enorm veel belang aan de liner notes want ze blijven een belangrijke bron van informatie.

In de jazzsectie werkt BMC executive producer **Tamás Bognár** af en toe met gerenommeerde gasten als **Archie Shepp** (op de mooie cd *Hungarian Bebop* van het **Mihály Dresch Quartet**), **Hamid Drake** (op het sublieme *Climbing The Mountains* van **Viktor Tóth**), **David Liebman**, **Charlie Mariano**, **Palle Mikkelborg** en onze **Laurent Blondiau** (op *Unit - Time Setting* en *Alban Darche - Trumpet Kingdom*).

Tot midden oktober was **György Wallner** de drijvende kracht achter de internationale relaties en promotie. Deze innemende persoon slaagde erin om in relatief korte tijd het label op de internationale kaart te zetten. Het wordt efficiënt verdeeld in een 20-tal landen (o.m. USA, Canada, Japan, Frankrijk, Benelux, ...). Hij was er ook verantwoordelijk voor dat Hongaarse musici op diverse buitenlandse podia uitgenodigd werden. Op Jazz!Brugge 2008 schitterde het duo **Béla Szakcsi Lakatos** (piano) en **Miklós Lukács** (cymbalon). Deze combinatie is ook te beluisteren op de prachtige cd *Check Out, Igor* (BMC/Codaex). Twee musici zijn uitstekend gedocumenteerd op het label: gitarist **Gábor Gádo** en zanger/saxofonist/fluitist **Gábor Winand**.

Deze veelzijdige musici aarden wonderwel in diverse combinaties. Winand ging onlangs de studio in met de Nederlandse trompettist **Eric Vloeimans** en de Cubaanse pianist **Ramón Valle**. Gádo, die al geruime tijd in Parijs woont, werkt geregeld samen met contrabassist **Sébastien Boisseau** (de Franse Joe Fonda), rietblazers **Mathieu Donarier** en **Christophe Monnier** en trompettist **Frank London**. Een te volgen musicus is zeker rietblazer **Viktor Tóth**. Zopas werd in de Take Five Jazzclub (Boedapest) zijn nieuwe cd ingeblikt. Hij speelt terug met de veelzijdige drummer Hamid Drake en contrabassist **Mátyás Szandai**. We maakten een livesessie mee en er werd spetterende avontuurlijke jazz gepresenteerd. Een schijffe om naar uit te kijken! **Kornél Ziperovszky** neemt nu de taak van György Wallner over. We hebben er alle vertrouwen in dat hij het BMC verder zal ontwikkelen.

www.bmc.hu - www.bmcrecords.hu

JAZZ AND BEYOND

BUFFALO COLLISION

DI 27.01

Jazzlegendes Tim Berne en Hank Roberts bijgestaan door leden van The Bad Plus. Een superkwartet.

Tim Berne (sax), Ethan Iverson (piano), David King (drums) & Hank Roberts (cello)

DJ GRAZZHOPPA'S DJ BIGBAND

AROUND THE WORLD IN 80 BEATS

DO 05.02

De dj Bigband draait samples uit verschillende landen, culturen en tijdperken in elkaar. Dit knappe scratchwerk wordt aangevuld met een blazerssectie o.l.v. Laurent Blondiau en de soulvolle stem van Monique Harcum. Een muzikale wereld-reis om 'u' tegen te zeggen.

SATOKO FUJII'S MA-DO / MARILYN CRISPELL

DI 10.02

De Japanse avant-gardepianiste Satoko Fujii verkent met haar nieuwe kwartet Ma-Do subtiele texturen en klankkleuren. Marilyn Crispell vindt in haar pianospel een evenwicht tussen dynamiek en delicate stilttes.

Satoko Fujii (piano), Natsuki Tamura (trompet), Norikatsu Koreyasu (bas) & Akira Horikoshi (drums) / Marilyn Crispell (piano)

INFO & TICKETS: T. 09 267 28 28 - WWW.VOORUIT.BE

DeMorgen

P&W

Klaan

Vier de stem van de Vlaamse regering

Flanders
Cultuur Vlaanderen

STAD GENT

JAZZ-mozaïekjes

Anne Niepold wint Toots Thielemans Award. Op 6 oktober 2008 vond in het Koninklijk Conservatorium Brussel de prijsuitreiking plaats van de prestigieuze Toots Thielemans Jazz Award 2008, gevolgd door een jazzconcert met muziek van laureate Anne Niepold. Toots Thielemans verbond zijn naam aan een wedstrijd voor jong talent van de Jazzafdeling van het Conservatorium. Stichting KCB (Koninklijk Conservatorium Brussel), een recent opgericht fonds, steunt het evenement. Anne Niepold, ook heel bekend in de folkwereld in ons land, is masterstudente jazz compositie en arrangement aan het Conservatorium en één van de eerste jongeren gesteund door de Stichting. Deze wil het artistiek potentieel van het Brusselse Conservatorium, dat sinds 1995 deel uitmaakt van de Erasmushogeschool Brussel, meer kansen bieden. Masterclasses, studiebeurzen, een jaarlijkse leerstoel of de aankoop van topinstrumenten behoren tot de mogelijkheden om het talent van jongeren te laten ontplooiën en hen beter voor te bereiden op internationale wedstrijden. www.stichtingkcb.be

Toots Thielemans (links) en Dr. Billy Taylor

(foto: © Jos Knaepen)

Hoogste jazzonderscheiding voor Toots

In het Lincoln Center in New York werd vrijdagavond 17 oktober 2008 de **NEA Jazz Masters Award 2009** uitgereikt aan **Jean Toots Thielemans**. Dit is de hoogst mogelijke onderscheiding in de jazz. Toots is overigens de eerste in Europa geboren musicus die deze eer te beurt viel. Het Jazz at Lincoln Center Orchestra luisterde de ceremonie op en bracht onder leiding van Wynton Marsalis de composities van de gelauwerden. De 86-jarige Belgische mondharmonica-speler bracht als dank een ontroerende versie van *What A Wonderful World*, die hij zijn eerbetoen aan Louis Armstrong, die hij zijn

'muzikale goeroe' noemde. Naast Toots Thielemans werden gitarist George Benson, drummer Jimmy Cobb, saxofonist Lee Konitz en bigbandtrompettist Snooky Young en de producer Rudy Van Gelder onderscheiden met de NEA Jazz Masters 2009. Onze huisfotograaf Jos L. Knaepen was ter plaatse en nam deze foto van een glunderende Toots bij ontvangst van de onderscheiding in de Frederik P. Rose Hall. Naast hem de pianist Billy Taylor, die Toots bij zijn band in een club in New York in de jaren vijftig introduceerde terwijl hij nog op zijn 'green card' wachtte. www.nea.gov/national/jazz

Advertenties

BUSTER

Dé opnamestudio mét podium in hartje Antwerpen digitale multitrack live-opnames
+32(0)475 74 54 87
www.busterstudio.be

Online actualiteit!

... Volg de actualiteit online via de website van Muziekmozaïek.

Alle tussentijdse berichten lees je continu op jazzmozaïek actua. Ga geregeld kijken, want er is nog zoveel meer te ontdekken!

www.muzeikmozaiek.be

Klik Lees aan, ga daarna naar Jazzweblog en klik Actua aan.

mm
muziekmozaïek
muziekcentrum voor folk & jazz

JAZZ in STROMBEEK

CULTUURCENTRUM
STROMBEEK
GRIMBERGEN

Info en reservaties:

CC STROMBEEK
Gemeenteplein,
1853 Grimbergen
02/263 03 43 of
tickets@ccstrombeek.be
www.ccstrombeek.be

Tina Turner

Vr. 30 jan / 20u15

Massot-Florizoone-Horbaczewski

Do. 26 febr / 20u15

Hamster Axis of the one-click Panther

Za. 21 maart / 20u15

WRITING BILLIE
Brussels Jazz Orchestra
& t'Arsenaal

Do. 30 april / 20u15

ANSWER SONGS
Flat Earth Society

@ Gannon Vreches Ostrer

► Op vrijdag 7 november heeft Klara de **Klara-Muziekprijzen 2008** uitgereikt in Studio Marconi. Het Klara-team stelt elke zomer een lijst samen met 40 absolute aanraders uit het rijke aanbod cd-producties van het voorbije seizoen. Tijdens een strenge tweede selectie worden vijf laureaten gekozen in de categorieën beloftevolle jonge vertolker, beste Vlaamse productie, jazz, wereldmuziek en klassiek. De Klara-luisteraars konden op klara.be kiezen wie van de 40 genomineerden de publieksprijs verdient. Voor jazz waren genomineerd (jazz) Bert Joris *Magone* en Pierre Vaiana & Al Funduq *Porta Del Vento*. De winnaar van de Klara-Muziekprijz 2008, Jazz, is *Magone* van Bert Joris.

(foto: © Jos Knaepen)

Jazzpianist en componist **Harmen Fraanje** krijgt de **Anjer Muziekprijs** van het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord Brabant. De sinds kort in Amsterdam wonende musicus, die tot voor kort woonde en werkte in Tilburg, kreeg de prijs op 13 november uitgereikt in de Toonzaal in Den Bosch. De Anjer Muziekprijs Noord-Brabant wordt door het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant een maal per drie jaar uitgereikt aan jonge scheppende en/of uitvoerende professionele musici in Noord-Brabant.

De **Hogeschool Gent** heeft het statige gebouw van de Nationale Bank op het Bisdomplein gekocht. Ze wil er haar **jazzacademie** in onderbrengen, evenals een kunstenbibliotheek. Op termijn kan ook een deel van de centrale administratie erin worden ondergebracht. (Bron: Het Laatste Nieuws 8/11)

Op 20 november vond de 17de editie van de **Django d'Or France** plaats. De prijswinnaars 2008 zijn Rhoda Scott (Django d'Or Frank Hagège), Christian Escoudé (Django d'Or gitaar) en bassist Patrice Caratini (Django d'Or creativiteit). De genomineerden voor de Django d'Or jong talent zijn Ariel Besson & Sylvain Rifflet, Stéphane Chausse, Anne Pacéo en voor de Django d'Or gevestigde waarde: Manu Katché, Hélène Labarrière, Louis Winsberg.

In 2009 organiseert het **Brussels Jazz Orchestra** i.s.m. het Gent Jazz Festival de vijfde editie van de **BJO International Composition Contest**. Daarmee verhuist deze wedstrijd van Jazz Hoelaart naar Gent Jazz. De BJO International Composition Contest staat open voor bigbandcomposities van componisten tot en met 40 jaar. Na preselecties gaan maximum vier laureaten naar de finale. De composities van de laureaten worden op donderdag 9 juli 2009 vertolkt door het Brussels Jazz Orchestra op het Gent Jazz Festival onder leiding van de respectievelijke finalisten. Een internationale jury zal de winnaar bekendmaken. Die ontvangt de Brussels Jazz Orchestra Composition Award. Nieuw is de invoering van een Publieksprijs. Composities van de kandidaat-componisten moeten uiterlijk 1 mei 2009 ingestuurd worden.

www.brusselsjazzorchestra.com

Sinds enige tijd heeft het orkest op de bekende sites **Facebook** en **MySpace** zijn eigen pagina's. Daar vindt u concertinfo, video's extra foto's, enz. Op de site **last.fm** kan je trouwens gratis naar de meeste muziek van het orkest luisteren.

In **De Roma** in 2009 opnieuw een uitgelezen jazz-programmering met op 19 maart de New Cool Collective & Jules Deelder, op 7 mei het Alano Guarini Trio (JazzLab Series) & Tomasz Stanko Quartet en op 17 mei Paul Bley solo.

De tweede editie van de Zondag Jazzdag vindt plaats op 26 april met vanaf 15u Louis Sclavis & Piet Van Bockstal Quartet, Bart Van Caenegem's Trondlin Jazz Trio en Robin Verheyen International Quartet.

De Werf Brugge verwacht in januari 2009 The Nu Band met bassist Joe Fonda (7/01), Erik Vermeulen trio met releaseconcert, Franck Ansalleem trio & special guest Rick Margitza (24/01), en Animus Anima (31/01). Deze laatste groep wordt omschreven als de missing link tussen Pink Floyd en Archie Shepp. In februari zijn de gasten: Marilyn Crispell trio (7/02), Vijay Iyer trio (14/02) en Jeroen Van Herzeele Quartet (16/02). In maart nodigt het Rein de Graaff Trio Sonny Fortune uit (2/03), brengt Steven Delannoy een releaseconcert (7/03) en komt Hamster Axis of the one-click Panther (19/03). ►

(foto: © Jos Knaepen)

De Slowaakse pianist **Michal Vaňouček** heeft de **Deloitte Jazz Award 2008** gewonnen. Aan de jazzprijs, die vorig jaar werd gewonnen door altsaxofonist Ben van Gelder, is een geldbedrag verbonden van 20.000 euro. Vaňouček ontving de prijs uit handen van juryvoorzitter Peter Krom. De twee andere finalisten, zangeres Esra Dalfidan en pianist Gideon van Gelder, ontvingen een stimulansprijs. De jury noemde Vaňouček een "virtuoos, sprankelend en buitengewoon vaardig pianist met een degelijke klassieke ondergrond. Hij verwerkt Slowaakse motieven op een interessante manier in zijn eigen repertoire."

Passion For Musicians

Bezoek ons nieuw pianocentrum (5200m²) in Ruislede, of één van onze filialen in Gent of Brussel.

(jazz)piano nodig ?

www.maene.be

buffetpiano's ■ vleugelpiano's
akoestisch ■ digitaal
nieuw ■ tweedehands
verkoop ■ verhuur ■ service
concertzaal ■ atelier

► **Beursschouburg** houdt een mini jazzfestival van 14/01 t.e.m. 17/01. Voor meer details zie www.beursschouburg.be

Van woensdag 21 januari tot vrijdag 31 januari 2009 is het **Jazz Festival Marni Flagey** er weer met een derde editie en een feestelijk programma. Twee locaties rond het - intussen gerenoveerde - Flageyplein serveren het publiek een veelbelovende mix van stijlen en swingende ritmes... gaande van bebop en flamenco, tot klassieke en hedendaagse muziek. 10 dagen vol intense ontmoetingen met muzikanten van hier en ginder, uitgenodigd binnen het kader van een internationale tournee, een cd-voorstelling, een nieuw project of ter herinnering van Pierre Van Dormael, die de Belgische jazz een nieuw geluid schonk. Woensdag 21 januari wordt een feestelijke openingsavond in het Marni Theater met het PiXL trio. De composities van fluitist Pierre Bernard zetten de toon voor het festival waar jazz, hedendaagse muziek en een vleugje rock in elkaar vloeien, soms op het a-tonale af. De volgende dag speelt Flat Earth Society in studio 4 en geven ze de notie bigband een heel

nieuw gezicht. Op vrijdag 23 januari geven we afspraak in het Marni Theater in *A Swedish Mood*. Jazz met folk- en Braziliaanse accenten gecomponeerd door de getalenteerde pianiste Mathilde Renault voor de Zweedse saxofonist Jonas Knutsson. Op 24 januari in Flagey het Chano Dominguez Quartet en op 31 januari de groep Nono Garcia Salero Jazz.

In **Flagey** heel wat jazz – van lezingen over mid-dag- en avondconcerten. Onze columnist **Marc Van den Hoof** brengt op een aantal zondagen rond 11u een reeks **Jazz Stories** over de Belgische Jazz. Op 18 januari 2009 belicht hij *De grote generatie* (Toots Thielemans, Francy Boland, Jack Sels, Jean Warland, Roger Vanha), op 8 februari *De overgangsjaren* (Comblain, Bilzen, Free Jazz, Jazz-rock, LDH) en op 8 maart *De huidige Belgische jazz* (van de jaren 80 tot nu).

In 2009 verwelkomt Flagey Louis Sclavis & Piet Van Bockstal op 24 april, Dino Saluzzi en Anja Lechner op 25 april, Paul Bley op 16 mei en Daniel Humair op 22 mei. Verdere info: www.flagey.be ►

JazzLabSeries 2009 Grenzeloos goede jazz

**Jazz
Lab
Series**

JazzLab Series luidt het nieuwe jaar in met de jonge band **Animus Anima**. "*Niets zo fijn als een muzikale stoemp van uitersten*", moet Nicolas Ankoudinoff, saxofonist, componist en bezieler van dit kwartet, hebben gedacht. In Animus Anima tasten hij en zijn kornuiten gretig de marges van de jazz af met rock, hedendaags klassiek en subtiele elektronica. Daarna is het de beurt aan het internationale kwartet van **Jeroen Van Herzele**. Naarmate de muziek van deze saxofonist aan maturiteit wint, lijkt hij zich steeds dieper een weg doorheen het werk van John Coltrane te graven. Coltrane's geest waart ook door het kwartet dat Van Herzele op vraag van het laatzomerfestival Jazz In 't Park in Gent kwam presenteren. Het is een internationale band geworden die wereldklasse uitademt. Met pianist Fabian Fiorini en de Italiaanse drummer Giovanni Barcella weet je dat je kwaliteit in huis hebt. Voeg daar nog eens de Franse jazzlegende Jean-Jacques Avenel, bassist van Steve Lacy, aan toe en je hebt een band die geen enkele zichzelf respecterende jazzfan zal willen missen.

In maart mag **Hamster Axis of the one-click Panther** de winterblues wegspeelen. Altist Lander Van den Noortgate en drummer Frederik Meulyzer startten een eigen kwintet in de Antwerpse Bar Kilimanjaro. De lessen die de groep daar van het publiek heeft gekregen, dragen ze tot vandaag mee in hun muziek. Hamster brengt zwoele, bezwerende en lyrische composities vol verrassingen. Al gaat hun muziek soms de abstracte tour op, ze keren altijd tijdig terug naar een punt waarop het publiek opnieuw kan aanhaken.

Ten slotte kondigen we met trots een nieuw Europees netwerk voor jazz aan waaraan organisatoren uit zes Europese landen (België, Duitsland, Nederland, Polen en Frankrijk) deelnemen.

Jazz Plays Europe. De voorbije maand reisde **Tricycle** naar Polen en **Teun Verbruggen** mocht zijn muziek in al haar gedaantes in Amsterdam gaan voorstellen. Op 9 februari speelt dan weer het bonte Duitse trio van **Jörg Brinkmann** in de Brusselse Beursschouburg in double bill met het Jeroen Van Herzele Quartet.

Januari 2009:	Animus Anima
Februari:	Jeroen Van Herzele Quartet
Maart:	Hamster Axis of the one-click Panther

(foto: © Jos Knaepen)

Jeroen Van Herzele

U vindt het volledige programma op www.jazzlabseries.be

ARTEFACTS

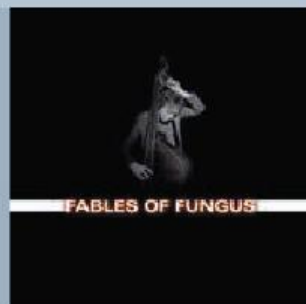
SENSUËL (NL)

Jazz & Brazilian Grooves

Edison Jazzism Publieksprijs 2008

Zaterdag 27 december 2008 – 20:30

DE SINGER, Rijkevorsel

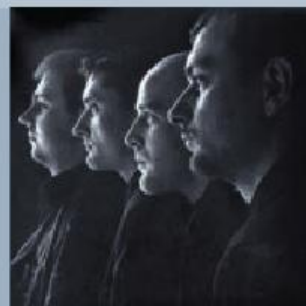
FABLES OF FUNGUS

FABLES OF FUNGUS (B)

A Tribute to Charles Mingus

Zaterdag 31 januari 2009 – 20:15

CC CASINO, Houthalen-Helchteren

BESTER QUARTET (POL)

formerly known as

The Cracow Klezmer Band –

Tzadik recording artist

Vrijdag 27 februari 2009 – 20:15

ACADEMIEZAAL, Sint-Truiden

ARTEFACTS

Jazz & World Music Agency

Dirk De Gezelle

Pacificatiestraat 17/1, B-2000 Antwerpen

Web: www.artefacts.ws

E-mail: artefacts@skynet.be

Tel. +32 (0)485 980 045

music center

Dé muziekzaak waar service & kwaliteit de toon aangeven !

Alle GROTE merken, 1 zaak !

Music Center N.V. • Diestsestraat 179 • 3000 Leuven

Tel: 016 22 62 87 • Fax: 016 29 03 98

Email: info@musiccenter.be • www.musiccenter.be

HEVOS

Getalenteerde bassisten hebben recht op perfecte basversterking.

HEVOS is officieel sponsor van Jazz Hoeilaart en van de Prize "Best Bass Player"

www.hevos.nl

mognomusic (music that could positively affect your brain)

jazz roots fusion

2008 releases

Pierre Van Dormael
Hervé Samb

This album, carefully prepared, recorded and mixed by Pierre himself shows a side of his talent rarely heard on CD : an intimate and acoustic album alternating solo pieces and duo with Senegalese guitarist Herve Samb.

Antoine Prawerman & Vegetal Beauty

With Kris Defoort, Laurent Blondiau, Sidiki Camara, Sarah Murcia and Axel Gilain, 'Vegetal Beauty' develops a new European music which combines African influences, jazz and contemporary music.

Peter Hertmans 4tet

"This CD is the result of two years of playing with Daniel Stokart, Theo de Jong and Lionel Beuvers who are stimulating musicians and pushed me to rethink my way of composing. Cadences, dance forms and circular movements of any kind are ideal vehicles for improvisation."

mogno music 10 years

104 musicians / 32 projects
Double cd (for the price of one!)
celebrating mogno's 10th anniversary
with tracks from almost every cd released
by the label until end of 2007...

www.mognomusic.com +32 2 358 45 12 distribution : cds by AMG / files by ZEBRALUTION

- ▶ Het speciale 'Jazz for Obama'-concert, dat 1 oktober in New York plaatsvond, heeft 60.000 dollar opgeleverd. Aan het concert deden o.a. Joe Lovano, Brad Mehldau, Dee Dee Bridgewater, Stefon Harris, Roy Hargrove en Hank Jones mee. De opbrengst kwam ten goede aan de campagne van de democratische presidentskandidaat.

Voor alle jazzbeoefenaars en liefhebbers van improviseren is er nu de **Virtual Music School**. Het is een geïntegreerd pakket waarin muziektheorie t.b.v. de solist op begrijpelijke wijze wordt uitgelegd, aangevuld met tientallen praktische improvisatieoefeningen. Het wordt geleverd op dvd-rom, draait in elke webbrowser, de voertaal is - eenvoudig - Engels. Volgens **Bart Noorman**, docent harmonieeler en solfège aan het Utrechts Conservatorium, kan iedereen die behoorlijk noten kan lezen en een instrument kan bespelen, er mee aan de slag. Het is gemaakt voor zelfstudie, maar docenten kunnen het uitstekend gebruiken als ondersteuning of zelfs leidraad in hun lessen. Op www.virtualmusicschool.org kan je een introductiefilmpje bekijken, door het programma zelf navigeren en enkele demo-bestanden bekijken.

Het 16e **Stranger than Paranoia** is een festival dat doorgaat van 24 t/m 30 december 2008 in Paradox en 013 in Tilburg. Zo'n 16 groepen bestaande uit 85 muzikanten van een twaalfstal nationaliteiten zullen op deze twee locaties optreden in ongewone combinaties. Van de partij zijn o.a. Misha Mengelberg, Greetje Kauffeld, Courtney Pine, Aki Takase en thuispeler Paul van Kemenade in diverse formaties met o.a. Eric Vloeimans en Harmen Fraanje. Stranger than Paranoia is een muzikale wereldreis zonder GPS. Info www.paulvankemenade.com

Terwijl dit nummer gedrukt wordt, speelt pianist **Ivan Paduart** op 12 december een concert met alles er op en er aan in het Koninklijk Circus in Brussel. Paduart laat zich omringen door een uitmuntend gezelschap: het Nederlandse Metropole Orchestra (60 topmuzikanten) en gasten als saxofonist Bob Malach en zangeres Fay Claassen. De leiding is in handen van arrangeur Jim Mc Neely (o.a. Vanguard Jazz Orchestra), die ook werk van Paduart, Michel Herr en Bert Joris op de pupiters heeft staan. Op 8 december vond de repetitie plaats en de volgende vier dagen werd er opgenomen, inclusief het concert van 12 december. Paduart heeft ondertussen nog twee andere cd's ingeblikt. We komen daar in een volgend nummer op terug.

De vijfde editie van **Motives Festival Genk** bood interessante ontdekkingen die de ondertitel van het festival 'now sounds of jazz' eer aan deden. Het leek wel een festival van topdrummers en de laatste dag van topgitaristen. Net vóór afsluiten van de redactie van dit nummer nog enkele indrukken.

Jack DeJohnette bracht op vrijdagavond evenwichtig, precies, subtiel spel op de drums, alles in functie van de muziek. Dit nieuwe project met de zangeres **Sibongile Khumalo** leverde delicate, maar bij momenten ook groovy muziek. Een contrast met die andere 'grote' drummer, **Manu Katché**. Hij speelde beheerst met vooral krachtig en strak drumspeel. Gelukkig was er toch nog wat ruimte voor het sterke soleerwerk van **Jason Rebello** of **Petter Wettre**.

Derde drummer op rij was **Eric Thielemans** met zijn 'Orchestra', een creatie in het kader van Motives Festival Genk. Het was een bijna 1 uur durende beleving, een improvisatie die je van begin tot eind in de ban hield: bijzonder hevige momenten, zachte passages en diverse kleurenpaletten wisselden elkaar af.

Een andere revelatie was **Arve Henriksen** in duo met **Jan Bang**. De term concert is hier een understatement want dit ging veel verder. Het betrof hier pure poëzie van een zelden gehoorde schoonheid en subtiliteit. Lyriek, doordrongen van typische Noorse klankkleuren zoals we die ook terugvinden bij bijv. Sigur Rós.

Nog een ontdekking was het trio van **Neil Cowley**, een pop/jazz/rock band die doet denken aan po-

wertrio's zoals E.S.T of The Bad Plus. Toch slaagt Neil Cowley erin een eigen stempel te drukken wat wel te maken heeft met zijn klassieke opleiding. Of ligt het aan het verwerken van zeer repetitieve passages?

Grootse afsluiter van het festival was oppergitarist **John Scofield** die het publiek trakteerde op een stevige blues-set. Niet zo verrassend wanneer men de line-up van zijn **Piety Street Band** bekijkt. **Jon Cleary**, **George Porter JR**, **Ricky Fataar**... stuk voor stuk legendarische muzikanten. Scofield zelf had er enorm plezier in en deed zijn reputatie uiteraard alle eer aan tijdens de diverse solo's.

Het Casino Modern zat nokvol voor deze daverende afsluiter.

De Amerikaanse saxofonist **Mark Turner** heeft zich begin november ernstig verwond met een elektrische zaag. Twee van zijn vingers zouden afgezaagd zijn en inmiddels terug aangenaaid. Of de operatie is geslaagd is nog onbekend. De saxofonist moet minimaal zes maanden herstellen. Het nieuws werd naar buiten gebracht door gitarist Kurt Rosenwinkel, die dit jaar op zijn album *The Remedy, live at the Village Vanguard*, Turner in de band had.

Tony Zawinul, zoon van wijlen Joe Zawinul, wil Birdland, de Weense club die zijn vader startte,

nieuw leven inblazen. Met een nieuw concept en op een andere plek. Birdland, gevestigd in het Hilton Hotel, ging deze zomer failliet.

De **Nederlandse Publieke Omroep**, die inmiddels ook bij ons via het internet enige reputatie heeft verworven stopt de financiering van deze zender, die ook de jazzliefhebbers niet onbekend was. De zender danste zoals altijd op de slappe koord tussen sterke inhoud en luistercijfers. www.concertzender.eu

(m.m.v. nieuwsredactie Jazzflits)

Vanaf 12 november 2008 wordt België verrijkt met het **Brusselse Youth Jazz Orchestra**, kortweg YJO. Een Belgische primeur: getalenteerde jonge muzikanten krijgen de kans om zich te ontplooiën en te groeien in een professioneel geleid en ondersteund jeugdjazzorkest op basis van de nieuwe samenwerking tussen Jeugd en Muziek Brussel en het Brussels Jazz Orchestra. Het Youth Jazz Orchestra bestaat uit muzikanten tussen 17 en 25 jaar uit België en Nederland. Na audities werden 17 jongeren met een muzikaal niveau, equivalent aan Hogere Graad 1, weerhouden. De jury bestond uit muzikanten van het Brussels Jazz Orchestra.

De uitverkorenen zullen masterclasses volgen in de lokalen van de Kunsthumaniora Brussel. De sectierepetities worden geleid door muzikanten van het Brussels Jazz Orchestra. Tijdens de eerste projectweek neemt Frank Vaganée de algemene muzikale leiding voor zijn rekening. De tweede projectweek staat tijdens de paasvakantie 2009 onder leiding van Bert Joris. Voor de daaropvolgende weken staan o.a. Marc Godfroid en buitenlandse jazzmastodonten in. De jonge muzikanten leren meedraaien in een professioneel geleide band. Elke projectweek wordt afgesloten met enkele concerten in heel België.

Verdere info: www.jeugdenmuziekbrussel.be en www.brusselsjazzorchestra.com

EEN GREEP UIT HET PRACHTIGE JAZZ AANBOD VAN CADENZA DIT NAJAAR

LAÏKA

Naast een zeer persoonlijke selectie van nummers en originele arrangementen is het de sensuele, haast bezwerende stem van Laika die betovert. Extra troef is de line-up van uitstekende muzikanten (Robert Glasper, David El Malek, Darryl Hall, Greg Hutchinson) die traditie en hedendaagse jazz perfect weten samen te smelten.

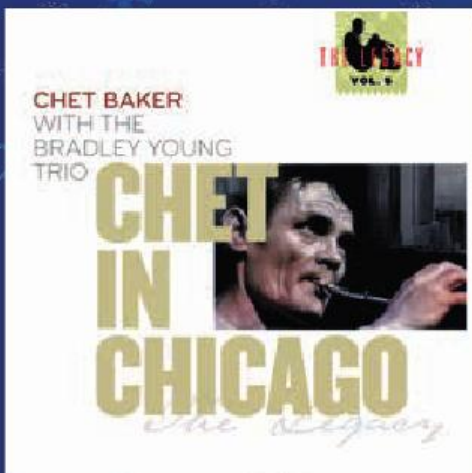
BJF02

ESPERANZA

Bassiste/vocaliste en componiste Esperanza Spalding bewees onlangs nog in de club van de Ancienne Belgique : maar eens om de zoveel jaren verschijnt er zo een nieuw groot talent. Zij zal een uitdaging en uitbreiding zijn van uw perceptie van jazz !

HUCD3140

CHET BAKER

Twintig jaar na zijn onfortuinlijke dood in Amsterdam (1988), kan de release van deze lang vergeten studio-opnames dienen als een waardig eerbetoon aan één van de onmiskenbaar grootste talenten in jazz. "Chet in Chicago" is het 5e volume in de succesvolle CHET BAKER LEGACY serie, een co-productie van CCB (Chet & Carol Baker Productions) en ENJA RECORDS.

ENJ95242

Fotospecial
*Jazz in Black
& White*
- een selectie!

Van 2 mei tot 20 juli vond in het American Jazz Museum in Kansas City, VS een tentoonstelling plaats *Jazz in Black & White* met foto's van onze fotograaf **Jos L. Knaepen**. Enkele van de meer dan 20 geselecteerde foto's heeft Jos uitgekozen om onze lezers te laten meegenieten. En Jos levert er enkele persoonlijke notities bij.

Jos L. Knaepen

Abbey Lincoln | **Jazz Middelheim 1993**

Mal Waldron was er ook. Na haar eigen optreden kwam hij dan ook meespelen. Old friends.

Kenny Barron | **Jazz Middelheim 1995**

In duo met Cedar Walton, een onuitgegeven versie op dat ogenblik.

Mal Waldron | **Jazz Middelheim 1993**

Al de jaren dat hij in ons land verbleef was hij vaste gast op Jazz Middelheim.

Tom Harrell | Jazz Middelheim 1995

Als er moest worden gesoleerd was hij er, anders stond hij in zichzelf gekeerd achteraan in de groep. Weinig trompettisten houden hun instrument zo mooi recht.

Marcus Miller | Jazz In Marciac 2001

Marcus met zijn hand in een typische slabass houding. De duim is het belangrijkste...

Benny Golson | Jazz à Liege 1999

Levende legende met ontelbare jazzstandards achter zijn naam: *Killer Joe, I Remember Clifford, Along Came Betty, Stablemates, Whisper Not, Blues March, Five Spot After Dark, Are you Real.*

Joe Henderson | Jazz Middelheim 1997

Eén van de grote namen van Jazz Middelheim.

Sonny Rollins | Philharmonie, Köln 2001

Het concert was achter de rug. De heer en mevrouw Rollins samen met de manager maakten aanstalten om te vertrekken, plots riep er iemand *Mr. Rollins...* Klik deed de Leica.

Shirley Horn | Jazz in Marciac 2002

Het werd donker en stil in de reusachtige tent.. geluiden op het podium, spot aan en daar zat Shirley Horn op een kruk, niet achter maar voor de piano. Haar linkervoet was er niet meer.

Andy Milne | L'Archiduc 2003

Solo concert van de toenmalige pianist van Steve Coleman in de Brusselse Club, weinig belangstelling maar heel warme sfeer.

Frank Morgan | De Singer Rijkevorsel, november 2007

Laatste concert van Frank in dit landje, nadien vertrok hij naar Griekenland om later thuis te overlijden.

PANA

Marc Van den Hoof

Wie herinnert hem zich nog de oude Franse frank? Het was iets waarover je je als kind kon verbazen: zoveel geld! Om nog te zwijgen van de Italiaanse lire: bergen geld gaf je uit in Italië. Tegelijk was het een goeie rekenoefening. Het kwam er op aan de gemakkelijkste en snelste manier te vinden om het Franse en Italiaanse geld om te rekenen naar de Belgische frank. Delen door zeven en dat maal twee of iets dergelijks.

Als ik vooraan in het *Dictionnaire du Jazz* van Hugues Panassié en Madeleine Gautier een met potlood geschreven maar gedecideerd 1600,- zie staan, heb ik er geen idee meer van hoeveel dat kan geweest zijn in 1954. In elk geval heb ik het boek niet zelf gekocht. De jazz pas ontdekt in 1958/'59 en al vrij vlug het verhaal gehoord van het grote schisma in Frankrijk, maar ook in Nederland: dat voor een aantal liefhebbers de 'moderne' jazz geen jazz meer was en hoezeer ze elkaar verafschuwden, de *anciens* en de *modernes*. Hugues Panassié was de *bête noire* van de nieuwlichters die in *Jazz Hot* en *Jazz Magazine* aan het woord kwamen. Het exemplaar van het *Dictionnaire* dat ik hier heb, is een erfenis. Het heeft een onvervalste antiquarische geur en het ziet er bouwvallig uit. Maar het is duidelijk veel geraadpleegd.

Aanvankelijk door lieden die de meningen van Panassié – *Pana* schreven ze wel eens lacherig in *Jazz Hot* – deelden, die goedkeurende verticale streepjes plaatsten naast sommige lemma's, maar later ook door één of meer *moderne(s)*: iemand die passages waar de auteurs zijns inziens blij gaven van irritante kortzichtigheid onderstreepte of voorzag van een uitroepteken: kijk nu toch eens wat hier weer staat. "**BOPPER. Musicien qui joue du 'be bop' (voir ce mot), par opposition au 'jazzman' ou au 'swingman', qui joue du jazz et qui swingue.**"

Zelf kijk ik wel eens naar de pagina's met ouderwetse fotografieën van de helden van de jazz. Grote saxofoons, indrukwekkende trompetten, Chick Webb bijna verstopt achter z'n torenhoge drum-

stel... Maar één ding is wel duidelijk: dat Panassié heel veel van de jazz en de jazzspelers moet hebben gehouden: de zelfzekere gulheid waarmee hij z'n lezer lijstjes aanbiedt van *les meilleurs disques* en *les meilleures interprétations*... Hij moet heel overtuigend zijn geweest. En wat weet ik van Madeleine Gautier? In 1937, lees ik op het frontispice heeft ze bij José Corti de dichtbundel *Les Patientes du Ciel* gepubliceerd. Wat mij verbaasde was dat een vrouw met zo'n brave naam – mijn moeder heette ook Madeleine – graag jazz hoorde en er zelfs over schreef. Mijn moeder overigens vond het goed dat ik een EP'tje van Erroll Garner kocht in de Bon Marché, en Dave Brubeck's *Impressions Of Eurasia* bij Cado Radio op het de Brouckèrep plein, en *Django* van het Modern Jazz Quartet in La Maison Bleue, en dat ik in die ene winkel in het dorp waar ze platen verkochten een 25cm LP bestelde van Gerry Mulligan, dat prachtige kwartet met Art Farmer, Bill Crow en Donald Bailey, *What Is There To Say?* Het is zeer de vraag of die andere Madeleine, Madeleine Gautier het daarmee eens zou zijn geweest. Ik betwijfel het ten stelligste. Zij had mij ongetwijfeld in de richting van Milton 'Mezz' Mezzrow gedirigeerd, "*le plus grand jazzman de race blanche*" (*Dictionnaire du Jazz*). Misschien toch maar beter een moeder die weliswaar ook Madeleine heet, maar niet dol was op jazz en er ook niet over schreef. Ik hoor ze wel nog telefoneren naar een winkel in Brussel om te vragen of de plaat die we besteld hadden, *Mingus presents Mingus* op Candid, nog niet gearriveerd was. In het Frans: le disque. En ze was gearriveerd. Mono weliswaar. *All The Things You Could Be By Now If Sigmund Freud's Wife Was Your Mother.*

Bar Restaurant Toots

Openingstijden: 12u tot 14u en van 18u tot 22u. Gesloten in het weekend voor de lunch.

A personal touch...

blijf op de hoogte van de events en schrijf je in via

www.toots.be

CROWNE PLAZA
ANTWERP

Bar Restaurant Toots - Gerard Le Grellelaan 10 - 2020 Antwerpen - +32 (0)3 259 75 00 - info@cpantwerp.com

Jack's Groove

And the Toots goes on

Jack van Poll

Laatst zag ik op het VRT nieuws Toots voorbij komen, die ter gelegenheid van de 175ste verjaardag van de diplomatieke relatie tussen België en de VS, het feestje luister bij zette door op zijn 'broodje' het Amerikaanse volkslied te vertolken.

Toots Thielemans & Jack van Poll Trio (Jacques Schols bas en John Engels drums) - Vecu, Antwerpen 1976

Over Toots is al veel geschreven en meestal ook door mensen die het vak van de journalistiek beter beheersen dan ik, maar ik realiseerde me toen ik daar voor de buis zat te kijken, dat het ruim veertig jaar geleden is dat ik voor het eerst met Toots optrad in mijn woonplaats. Door de jaren heen heb ik hem leren kennen als een aimabel en bescheiden mens.

Het lijkt af en toe wel of hij helemaal geen moeite hoeft te doen om de sterren van de hemel te blazen, maar niets is minder waar. Er is weliswaar 'van boven af' een wolk van talent over hem uitgestort, maar hij heeft er ook erg hard voor gewerkt om op deze eenzame hoogte stand te houden.

Het lijkt zo tof dat iedereen over hem heenvalt met loftuigen in superlatieven, maar ik zie hem 's nachts het strijdtoneel wel eens verlaten, achter in de wagen met een blik van "how long has this been going on".

Ik herinner me een voorval uit 1978. Ik haalde hem op in Zaventem toen hij terug kwam uit de States waar hij juist de plaat *Affinity* met **Bill Evans** had opgenomen. We moesten ergens optreden ten zuiden van Brussel en onderweg vroeg hij mij of de nieuwe plaat *Slow Motion* met **Rob Franken**, **Niels** en **Alex Riel** al uitgekomen was. Hij had het resultaat van die opname nog niet gehoord omdat

dien van Brussel en onderweg vroeg hij mij of de nieuwe plaat *Slow Motion* met **Rob Franken**, **Niels** en **Alex Riel** al uitgekomen was. Hij had het resultaat van die opname nog niet gehoord omdat

Rogier van Otterloo er pas nadien de strijkers aan toevoegde.

Ik had de lp al op m'n casetterecorder staan en in het donker met Toots naast me in de auto, beluisterden we samen het eindresultaat. Ik concentreerde me op de weg en toen hij daar zo stil zat te luisteren, keek ik even naar hem en zag de tranen over z'n wangen rollen. Ik schrok en vroeg bezorgd wat er aan de hand was. Hij draaide zich naar mij toe en zei, "Het is toch zo schoon hè manneke..."

Dat moment heb ik nooit vergeten. Je bent een grote mijnheer als je zonder enige zweem van eigendunk of zelfingenomenheid zo spontaan en eerlijk kunt reageren. Het valt mij ook op dat de vertedering van muzikanten zoals **Hein** en **Dré** of **Hans** ten opzichte van Toots zo oprecht en onvoorwaardelijk is.

Toots is onvermoeibaar en geeft het uiterste van zichzelf. Als hij morgen een concert geeft voor alle muzikanten waarmee hij gespeeld heeft, dan is zelfs Carré te klein. Dat zou trouwens nog niet zo'n slecht idee zijn en dan laten we het sponsoren door de Belgisch/Amerikaanse diplomatie.

Je kunt een cd kopen van je favoriete muzikant en daar intens van genieten. Maar, als je goed in je vel zit en je speelt dan op een keer zelf met zo'n idool, dan voel je pas wat dat betekent. Dat is niet te beschrijven, ook niet door diegenen die het vak van de journalistiek beter beheersen dan ik.

Ik heb een koffiebeker en daar staat op: "Old Musicians never die, they go from bar to bar".

Toots, I hope you will play from bar to bar for years to come.

Toots Thielemans en Jack van Poll - Koetshuis, Roosendaal, begin jaren 60

Willem Breuker en de grote afbraak

Mischa Andriessen

Het hoort in de kunsten niet om geld te gaan. Het gaat momenteel in de Nederlandse kunsten voor alles over geld. Ten dele omdat er minder van is. Het zijn financieel gezien barre tijden en veel fondsen hebben een aanzienlijk percentage van hun vermogen zien verdampen. Over wat er niet is, kun je geen ruzie maken en dus wordt er gevochten over de gelden die door het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten zijn verdeeld.

Behalve de verdeling zelf heeft ook de toon waarmee deze verdedigd is veel kwaad bloed gezet. Belangrijke pleitbezorgers van nieuwe en experimentele muziek zoals het **Asko/Schönberg Ensemble** onder leiding van **Reinbert de Leeuw** kregen in plaats van het gevraagde bedrag een schrobbering: ze konden zich maar beter met Mozart bezig houden, aldus de voorzitter van de muziekcommissie Roland Kieft.

Behalve aan nieuwe muziek heeft het Fonds ook een broertje dood aan reputaties. Zo krijgt naast Reinbert de Leeuw ook het wereldwijd bejubelde barokorkest van **Ton Koopman** niet de gevraagde subsidie. Hetzelfde geldt voor de man die een niet te overschatten rol heeft gespeeld in de professionalisering van de Nederlandse jazz en geïmproviseerde muziek: **Willem Breuker**.

De nu vierenzestigjarige blazer stond onder meer aan de wieg van het Bimhuis en verrichtte met zijn beroemde kollektief zowel organisatorisch als muzikaal baanbrekend werk. Dat was toen vindt de commissie: *"Ten opzichte van het overige aanbod in het Nederlandse muzieklandschap levert het ensemble niet langer een onderscheidende en waardevolle bijdrage."* Laten we er gemakshalve eens vanuit gaan dat de commissie gelijk heeft, dat het **Willem Breuker Kollektief** inderdaad *"al geruime tijd weinig muzikale ontwikkeling vertoont en in artistiek opzicht zijn voortrekkersrol heeft verloren."*

Wat zegt dit? Wat zegt het dat de commissie stelt waardering te hebben voor Breukers verdiensten uit het verleden en hem nu 0 euro toekent in plaats van de gevraagde 327.000? Wat wordt met muzikale ontwikkeling überhaupt bedoeld? Is dat vernieuwing, verbreding, verdieping? Is het misschien het aanspreken van een nieuw publiek, het blijven boeien van het oude? In hoeverre kan iemand die meer dan vijftig jaar in het vak zit zich zodanig blijven ontwikkelen dat die ontwikkeling door de commissie als voldoende wordt beoordeeld?

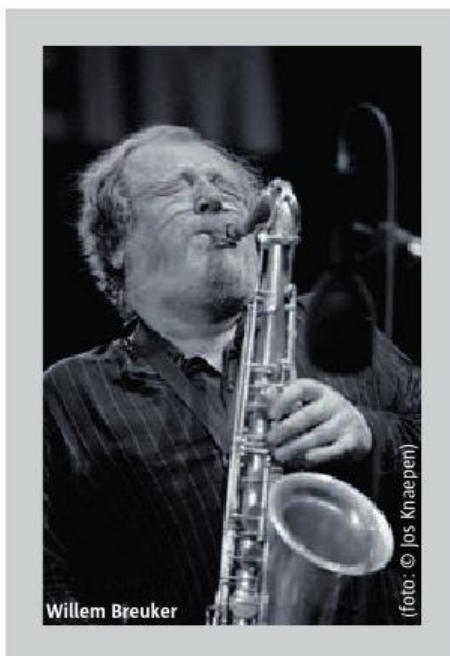
Iedereen is aangewezen op hetzelfde fonds of je nu net begint dan wel al jaren bezig bent. Er is geen regeling voor artiesten die zich in hun loopbaan ruimschoots hebben onderscheiden. Ook bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd worden hun plannen langs dezelfde meetlat gelegd als die van de jonge honden. Waar de commissieleden

nog voordat zij het geval Breuker inhoudelijk gingen bespreken zich rot van hadden moeten schrikken is dat het Willem Breuker Kollektief na al die jaren nog steeds subsidie nodig heeft om te overleven. De commissie zegt in haar rapport verbaasd te zijn over de lage uitkoopsommen die voor een gerenommeerd gezelschap als dit worden betaald. Hier hadden de bellen moeten gaan rinkelen! Staat het Nederlands muziekleven er dan misschien toch veel slechter voor dan gedacht? Houden die paar nog bestaande zalen en zaaltjes waar jazz wordt gespeeld wellicht met de grootst mogelijke moeite het hoofd boven water en mag elke Nederlandse groep, hoe bekend ook, zijn handen dichtknijpen als er een toertje langs een zaal of zes kan worden geboekt?

Deze zorgelijke situatie is de commissieleden gelukkig ontgaan. Vanachter hun bureaus zijn de subsidieaanvragers allemaal volgens dezelfde maatstaven beoordeeld. Ze hebben allemaal een verantwoord beleidsplan moeten schrijven en zich vooral cultureel ondernemend moeten tonen. Hoe je dat doet in de huidige situatie waarbij op het allergrootste na vrijwel elk jazzpodium zich met kunst- en vliegwerk probeert staande te houden, is een vraag waar de commissie zich godzijdank niet het hoofd over heeft durven breken. Het is haar werk geld te verdelen en niet om een visie te ontvouwen op een muziekbestel dat geleidelijk aan ineens dreigt te zakken onder het gewicht van stijgende kosten, toene-

mende regeltjes en ambitieuze plannen van politici die willen scoren met dure kunsthuisen waarbij het geld opgaat aan vormgeving en niet aan het artistiek programma.

Willem Breuker zou zich hier jaren geleden vreselijk over hebben opgewonden en er met humor en venijn tegen in zijn gegaan. Nu heeft hij wel iets anders aan zijn hoofd. Na lang ernstig ziek te zijn geweest, speelt hij eindelijk weer en treedt op met een nieuwe band met daarin onder meer het trompettalent **Gijs Levelt** (die elk project waarbij hij betrokken is zoals **Trytone**, **Karnatic Lab** en het Willem Breuker Kollektief – door de commissie negatief beoordeeld zag). Bij het concert in Utrecht leek de uitbundigheid van weleer verleden tijd. Breuker keek zorgelijk, de muziek klonk anders dan voorheen, meer melancholiek en introspectief. *"Zie daar: verdieping, na al die jaren ontwikkelt de muziek zich nog steeds!"* De commissieleden zaten hoogstwaarschijnlijk thuis.

Willem Breuker

(foto: © Jps Knaepen)

Advertentie

ia77
JazzFlits

JazzFlits verschijnt
twintig keer per jaar

- nieuws
- platenrecensies
- concertverslagen
- boekbesprekingen

WWW.JAZZFLITS.NL

Jazzenzo
www.jazzenzo.nl

concert- en cd-recensies interviews opinie
downloadshop reisverslag agenda
audio en video concertfotografie bladmuziek
nieuws

Harp & trombone

SWING ST

Paul Blair

(correspondent Jazzmozaïek in New York)

Here's one jazz group you really ought to see, if possible, as well as hear on CD: the trio led on *Cuarto de Colores* by Colombian harpist **Edmar Castaneda**. He plays an instrument traditional in his homeland, but one that's been modified and electrified in ways that I don't fully understand. Yet the technology quickly disappears once he begins to play music that's extra rich in cross-rhythms - and in the sort of slashing chords more common to flamenco. His percussive style involves chording with his right hand as his left generates bass lines.

Although **Edmar** sometimes uses standards like *Autumn Leaves* as points of departure, most of what he's been playing and recording involves his own compositions. The trio's personnel? That's unconventional, too - harp, trombone and percussion. I caught this impressive group locally at The Jazz Standard and hope they're headed soon to a club or festival in your own neighborhood.

By the way, **Castaneda's** wondrously facile trombonist partner, **Marshall Gilkes**, also shines on *Lost Words*, a new CD under his own name on the Alternate Side Records label. Suddenly, it seems, there are lots of young trombone improvisors worthy of attention. Among those most pleasing me lately are **Bill Cantrall** (*Axiom for Upswing*), **Jonathan Voltzok** (*More To Come*, under the Kol Yo imprint), **Matt Haviland** (*Beyond Good And Evil* for Connotation Records) and longtime **Sonny Rollins** bandmember **Clifton Anderson** (*Decade*, issued on his Uncle Sonny's new Doxy label). What's more, in each case, deft ensemble writing is reminiscent of **J. J. Johnson's** best albums. In an era where pace-setting saxophonists seem to get most critical praise, I'm pleased that trombonists are beginning to assert themselves.

During October, I had the pleasure of welcoming fifteen visiting Norwegian jazz enthusiasts to New York. For several, it was their first-ever American visit. By day, we explored Harlem, Greenwich Village and selected neighborhoods in both Brooklyn

and Queens. Then each evening, we club-hopped, managing over the course of six days to hear the **Mingus Big Band** at The Jazz Standard; another orchestra led by drummer **Charli Persip** at Dizzy's; tenor **Jed Levy** dueting with guitarist **Peter Leitch** at Walker's; **James Moody** and friends at The Blue Note; **Anat Cohen's** hot quartet at The Vanguard; **Bob Dorough** at McAnn's on the East Side; a gang of saxists (**Harry Allen**, **Dan Block** et al.) at Ear Inn in Soho; organist **Mike LeDonne** at Smoke; and **Vince Giordano's** 11-member Nighthawks outfit at Sofia's. We also squeezed in a visit to the Louis Armstrong House out in Corona.

The passings of major jazz figures is often followed, weeks or even months later, by memorial services at Saint Peter's Church in Midtown. A mid-September service for **Johnny Griffin** resulted in an evening replete with wonderful music plus reminiscences from many who played with Griff over the decades, among them **Michael Weiss**, **Lou Donaldson**, **Jimmy Heath**, **Ray Drummond**, **Frank Wess**, **Cedar Walton**, **Eric Alexander**, **Ben Riley** and **Kenny Washington**. At this writing, I'm also about to attend a similar service for pianist **Ronnie Matthews**, best known over the years as a highly dependable sideman but much admired in the jazz community. I presume there'll eventually be a gathering in **Neal Hefti's** honor, too.

Jazz on video is no longer a novelty. A surprising number of new CDs also come packaged with DVDs also documenting the recording process. (But a fine new one featuring pianist **Bruce Barth's** trio live at Spain's Lleida Festival is DVD-only, without an audio CD.) Meanwhile, lots of rare jazz on film continues to be released on discs. The third installment in **Naxos' Jazz Icons** series - now boasting 23 titles in all - is every bit as fascinating as earlier sets. This time, we're afforded looks at **Lionel Hampton's** powerhouse big band during a 1958 Belgian appearance; **Rahsaan Roland Kirk**, at the peak of his powers, stirring crowds in Belgium and Holland in 1963 and in Norway four years later; **Sonny Rollins** wowing Danish audiences in 1965 and 1968; **Oscar Peterson** with **Ray Brown** and **Ed Thigpen** in Sweden, Norway and Finland in 1963-65; **Bill Evans** in Sweden, France and Denmark between 1964 and 1975; **Cannonball Adderly's** superb early-60s sextet (with brother **Nat** plus **Yusef Lateef**, **Joe Zawinul**, **Sam Jones** and **Louis Hayes**) in Switzerland and Germany; and **Nina Simone** in England during 1965 and 1968. Liner notes and photography throughout are truly superior. It's just the kind of care that great jazz deserves. Purchase all seven of these in a box and you'll receive a bonus disc that's otherwise unavailable. While you're at it, better grab the two earlier sets. For particulars, visit www.jazzicons.com.

Onze correspondent Paul Blair woont in Brooklyn, brengt maandelijks in New York het jazz magazine *Hot House* uit en gidst groepen langs minder bekende en historisch belangrijke paden door *The Big Apple*. Voor meer info over de walking tours: www.SwingStreets.com

Clifton Anderson (links) & Sonny Rollins

foto: © [os Knaepen]

THE FINEST IN JAZZ SINCE 1939

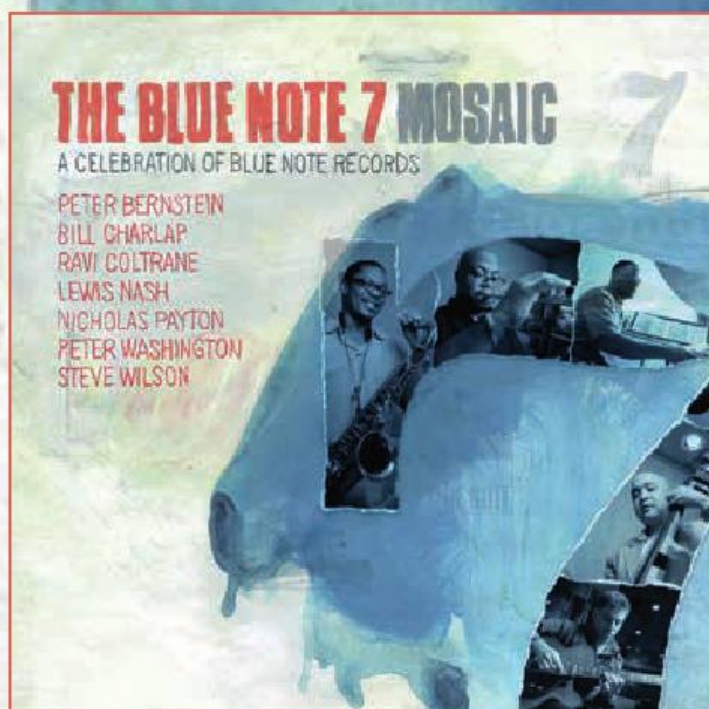
BLUE NOTE

THE BLUE NOTE 7

MOSAIC: A CELEBRATION OF BLUE NOTE RECORDS

In 2009 viert Blue Note Records de 70ste verjaardag van het label. Startschot voor dit feestjaar is de release op 13 januari 2009 van het album *Mosaic: A Celebration of Blue Note Records*: 8 klassiekers uit het Blue Note repertoire, herverteld door The Blue Note 7. Dit septet bestaat uit pianist en muzikale leider Bill Charlap, trompettist Nicholas Payton, tenorsaxofonist Ravi Coltrane, altsaxofonist/fluitist Steve Wilson, gitarist Peter Bernstein, bassist Peter Washington en drummer Lewis Nash. Ieder nam een arrangement op zich, de productie is in handen van Bill Charlap, Michael Cuscuna en Eli Wolf.

RELEASE 13/01/09

REEDS VERKRIJGBAAR OP BLUE NOTE RECORDS

PATRICIA BARBER

THE COLE PORTER MIX

Patricia Barber blies met haar karakteristieke, wat grimmige stijl, deze briljante klassiekers van het Amerikaanse songbook nieuws leven in. Het klinkt zowel gewaagd als intimistisch.

(K. Van Keymeulen, *De Standaard*)

JOE LOVANO

SYMPHONICA

Voor *Symphonica*, ondertussen Lovano's twintigste album voor het blue Note label, arrangeerde Michael Abene, de artistieke leider van de WDR Big Band, een zestal Lovanocomposities voor symphonieorkest. Het type tour de force waaraan menig jazzgrootheid zijn vingers heeft verbrand. In het geval van Lovano blijft er gelukkig genoeg ruimte over voor prikkelende improvisatie. Een intiem hoogtepunt is de twaalf minuten durende lezing van de ballade van Charles Mingus, *Duke Ellington's Sound of Love*.

(V. Colman, *Focus Knack*)

ERIK TRUFFAZ

RENDEZ-VOUS:
PARIS-BENARES-MEXICO

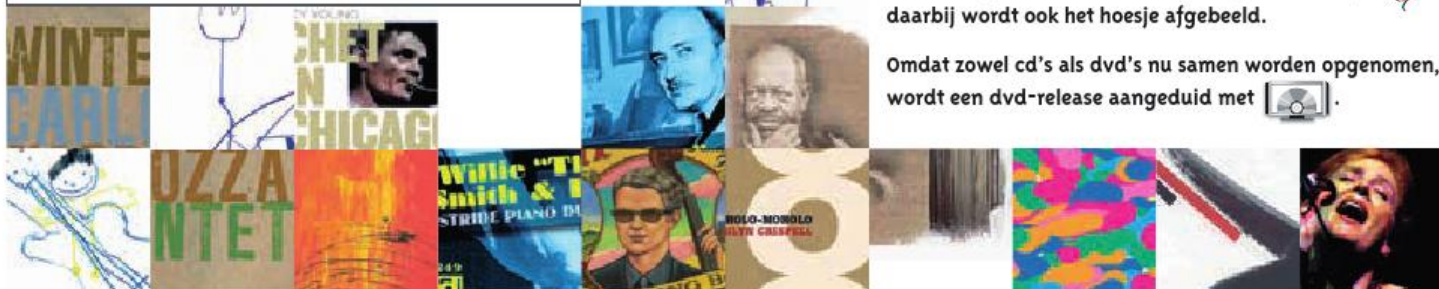
Rendez-Vous is een weerslag van de wonderlijke reis van Erik Truffaz doorheen een wereld van klanken en met drie unieke ontmoetingen: vocalist Sly Johnson in Parijs, klankkunstenaar Murcof in Mexico en pianist Malcolm Braff in Benares. Deze mini-albums zijn apart verkrijgbaar of als deluxe 3CD digipack met bonus tracks en onuitgegeven videomateriaal.

www.bluenote.com

Nieuw op CD | DVD

Redactie:

Mischa Andriessen | Luc De Baets | Peter De Backer |
Dirk De Gezelle | Chris Joris | Bernard Lefèvre | Jaap
Lüdeke | Marc Van de Walle | René Vandewalle

Jazzmozaïek klasseert in deze rubriek de cd's (nieuwe releases en heruitgaven) in alfabetische volgorde en illustreert het betere werk met de afdruk van de hoesjes.

Het vorige sterrenstelsel is vervangen door drie categorieën, als volgt aangeduid:

Zeer Goed = met achtergrondkleur en afbeelding van hoesje

Goed = geen achtergrondkleur en geen afbeelding van hoesje

Ondermaats, ontgoochelend =

Ieder album kan in principe in elke categorie door de recensent gehonoreerd worden als zijn hartendief = , daarbij wordt ook het hoesje afgebeeld.

Omdat zowel cd's als dvd's nu samen worden opgenomen, wordt een dvd-release aangeduid met .

DEADLINE volgend nummer: Te bespreken cd's, dvd's en ander audiovisueel materiaal graag ten laatste op 10 februari 2009 op de redactie: Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruiselede

Nieuwe kwalificatie

Na acht jaar Jazzmozaïek hebben we de quotering van cd's en dvd's wat versoepeld. In plaats van het sterrenstelsel, werd, na rijp beraad, overgestapt naar een eenvoudiger drietrapskwalificatie, zeer goed - gewoon goed - ondermaats, ontgoochelend of overbodig. Daarnaast staat het de recensent vrij ook een hartje toe te kennen aan bepaalde albums, waar hij een boontje voor heeft, ongeacht of hij die kwalitatief zeer goed of gewoon goed acht.

Luc De Baets

Jason Ajemian The Art of Dying

Delmark/Music & Words
61:16

Op het hoesje vinden we een schoolvoorbeeld van rasechte promotie: "The Interplay (...) is ceaseless in reawakening the heart of what is jazz today." Nou moe... Het hele verhaal over baseball mocht ons gespaard blijven (dat heeft niets met de muziek te maken) want bij eerste beluistering konden we onze oren niet geloven. We weten echt wel #9 en Min/Majeurakkoorden te smaken, maar als er (veel) noten vals gespeeld worden, dan hoeft het niet meer. De hele cd is trouwens inspiratieloos. Alleen Matt Schneider weet hier en daar de meubelen te redden, omdat zijn gitaarwerk nog een beetje gehalte heeft. Een gebrek aan bezieling en sfeer is jammer genoeg karakteristiek voor deze cd. Indien dit het hart van de hedendaagse jazz moet voorstellen, dan passen wij.

Marc Van de Walle

Arild Andersen Live at Belleville

ECM Records/Universal
Music 70:30

Met deze opname, gemaakt in Oslo in 2007, sluit de bassist Arild Andersen aan bij zijn werk uit de vroege jaren 70. Centraal staat *Independency*, een stuk dat de vorm heeft van een suite en uiteenvalt in vier uitgesponnen delen. Andersen schreef het werk in 2005 ter gelegenheid van de herdenking van 100 jaar Noorse onafhankelijkheid. Dat epische aspect ligt hem. Zie ook het prestigieuze Electra project dat tijdens de Olympische Spelen in Athene in première ging en enkele jaren geleden op cd werd uitgebracht. Het nieuwe trio van Andersen speelt complexloos,

met een postbop-jasje losjes om de schouders. De muziek tast in je kruis, schopt je een geweten, met de Schotse tenorsaxofonist Tommy Smith in een glansrol. Hij speelt met een sardonische glimlach om de lippen. Zoals in een aandoenlijk mooie versie van *Prelude to a Kiss* van Duke Ellington. In *Outhouse* (Andersen) ontbindt het trio zijn duivels, en krijgt de drummer Paolo Vinaccia alle ruimte om te tonen uit welk hout hij gesneden is. Voor prachtige muziek als deze, door drie vakmensen met passie gespeeld en in het heetst van de strijd, voor een live publiek opgenomen, gaat onze duim de hoogte in.

Dirk De Gezelle

Anker/Courvoisier/ Mori Alien Huddle

Intakt Records/Codaex - 47:10

Deens saxofoniste en Zwitserse pianiste ontmoeten Amerikaanse computerwizzard en gaan prettig los in stevige improvisaties. Zie daar wat u van deze frisse avantgarde opname mag verwachten.

Lotte Anker is in Denemarken een vaste waarde en deed ervaring op bij Marilyn Crispell, Craig Taborn en Tim Berne. Sylvie Courvoisier heeft overduidelijk een klassieke opleiding, maar draait intussen al twintig jaar mee in de jazz. Je kent haar van haar werk met violist en echtgenoot Mark Feldman, een man uit het kringetje rond John Zorn. Tot die ingewijden mag u ook Ikue Mori rekenen. Mori begon als drummer in noise-rockbands. Maar intussen maakte ze naam en faam met allerlei computergestuurde elektronica. Die bepaalt hier de klankkleur van deze opname. Anker heeft een stevige klank, en het soms stevige, soms uitermate lyrische spel van Courvoisier doet de rest.

Peter De Backer

arTET Watts Up

W.E.R.F./AMG - 65:16

Het minste wat je van *Watts Up* kan zeggen, is dat het een prima debuut is. Verbazen doet dat niet. Het viertal arTET won in 2006 de wedstrijd voor jong jazztalent in Gent, en mocht daardoor het jaar nadien optreden op het Blue Note Festival, al viel dat door een elektriciteitspanne grotendeels in het water. Brute pech was dat.

Intussen is de band alleen maar beter op elkaar ingespeeld. Gitarist François Delporte, die alle composities pende, doet wat aan Philip Catherine denken, en dat is geen geringe prestatie. Saxofonist Tom Callens heeft een robuuste

klank in de stevigere nummers en laat zijn sax rustig fluisteren in de ballades. Bassist Ben Ramos koestert een diepwarme basklank en drummer Lionel Beuvs speelt verfind en goed gedoseerd. De composities van Delporte variëren van funky over snedig tot ingetogen. Melodisch zit het allemaal knap in elkaar. Pianist Kris Defoort zorgt op twee nummers met een bescheiden gastrol voor enige variatie.

Peter De Backer

Chet Baker, Philip Catherine, Jean-Louis Rassinfosse Strollin'

Enja Records/Codaex - 64:23

Strollin' is een prachtalbum, Belgisch getint door twee topmuzikanten van bij ons, die in die tijd veel met Chet Baker toerden: gitarist Philip Catherine en bassist J.L. Rassinfosse. Dit trio speelde op 21 juni 1985 op een jazzfestival in Munster in Duitsland. Knappe versies van *Strollin'*, *Leaving* met Catherine in een hoofdrol en een onvergelijkbare versie van *Love For Sale*, die lange tijd op Chet's repertoire zou blijven staan. In de toegift *But Not For Me* laat Philip

Nieuw op CD | DVD

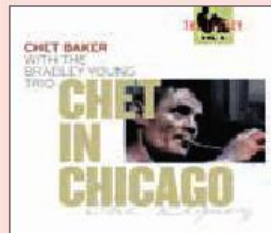
vervolg ...

Catherine nog eens horen wat een uitzonderlijk gitarist hij wel is. Bonustrack hier is Mobley's compositie *Funk In Deep Freeze*.

Luc De Baets

Chet Baker Chet in Chicago - The Legacy vol. 5

Enja Records/Codaex - 54:32

Het is een *unreleased studio recording* meldt de info met enige nadruk. Dat is het sein voor de verzamelaars om naar de platenzaak te rennen en na snel luisteren deze prooi mee naar huis te nemen. Lichte teleurstelling bekramp mij toen bleek dat Chet zijn solo's wel erg aan de korte kant houdt, maar wel die dag, 11 mei 1986, over een goddelijke sound op zijn trompet beschikte. Zijn meest lyrische bijdrage volgt na de tenorsolo van Ed Petersen in *Crazy Rhythm*. Het repertoire zit er tof uit met onder meer: *Ornithology*, *Sippin'at Bell's* en *Solar*. Het trio staat onder leiding van pianist Bradley Young. Goeie pianist die we desondanks vermoedelijk na deze verrassende cd nooit meer te horen zullen krijgen. Veel talenten, ook Europese, verhuizen nog altijd naar New York om daar op te vallen, de meesten blijven echter thuis en zijn tevreden met het lokale applaus. Van Chet Baker, zoveel jaren na zijn dood, kunnen we vast nog wel meer cd's tegemoet zien. Ik ken een Nederlandse drummer die met Chet op tournee ging in Japan, en zodoende een jaloersmakend aantal niet uitgebrachte opnamen heeft. Tot slot nog een opmerking over het spel van Chet Baker, ook op deze cd: had Chet met die fantastische oren voor elk stuk een bepaald harmonisch concept in zijn hoofd dat wel vaker uitmondde in het spelen van series halve noten in zijn solo's. Basnoten, als het ware. Dat kun je volgens mij zo af en toe ook horen bij ons aller Toots Thielemans. Luister, vergelijk en geniet.

Jaap Lüdeke

Kenny Barron What If?

Enja Records/Codaex - 42:23

Dit is één van de heruitgaven in de Enja-24 bit master edition-serie, die onlangs van start ging en biedt ons een opname uit 1986 van de ex-Stan Getz-partner Kenny Barron in een sterke set-up: Wallace Roney (t), John Stubblefield (ts), Cecil McBee (cb) en Victor Lewis (d). Vier composities zijn van Barron zelf in een typisch jaren 80 idioom, maar de hoogtepunten zijn: een piano-drums duo in *Dexterity* (C. Parker), het piano-trio in Cecil McBee's ballade *Close To You Alone* en een wervelende en zéér Monk-getrouwe pianosolo op *Trinkle Tinkle*.

Chris Joris

Bassin instinct Illusionista

Zappel Music/Codaex - 45:01

Zes contrabassen en verder geen gezeik: kan dat volstaan om een hele cd lang te boeien? Het in Wenen gebaseerde Bassin instinct ging de uitdaging aan, en slaagde, zij het met wisselend succes. De groep bestaat uit vier klassieke bassisten (ze spelen bij de Wiener Philharmoniker of de Wiener Volksoper) en twee jazzmuzikanten: Gina Schwarz en Peter Herbert. De naam van die laatste doet wellicht een belletje rinkelen, want de Oostenrijker speelde al op 100 jazz-cd's, met uiteenlopende muzikanten als Woody Shaw, Eric Watson, Bobby Previte of Marc Copland. Hij pende vijf van de acht composities voor Bassin instinct en is ook de belangrijkste solist. Op die spaarzame solo's na valt hier eigenlijk weinig jazzinvloed te horen. Dit is veeleer een uitgebreide en laaggestemde variant op een modern klassiek strijkkwartet. En die ene compositie van Skuli Sverrisson, IJslands merkwaardigste elektrische bassist, lijkt dan weer zo uit een soundtrack voor een roadmovie geplukt. Leuk.

Peter De Backer

Carla Bley and her Remarkable Big Band Appearing Nightly

Watt/ECM Records/Universal

Music - 54:00

Carla Bley is altijd een buitenbeentje geweest. Haar laatste werk met haar bigband dateert van het politiek en sociaal ge-

laden *Looking for America* in 2003. Hier in dit live concert, opgenomen in de Parijse jazzclub The New Morning in 2006, kijkt ze terug op de muziek van haar jonge jaren in het New York van de jaren vijftig. De muziek zit vol referenties (*Salt Peanuts*, *Watermelon Man*, *Someone to Watch Over Me*...) en de minimalistische benadering van 'pianiste' Bley geeft een aardig bruin randje aan de muziek. De muziek in zijn geheel heeft zelfs een vergeeld randje. Op één stuk na zijn alle composities van mevrouw Bley, vrij matig bewerkt trouwens. Solowerk komt er van oude getrouwen als de onvergelijkbare Gary Valente (tb), routinier Lew Soloff (t) en de saxofonisten Wolfgang Puschnig en Andy Sheppard. Zeker niet het meest enthousiasmerende werk van Carla Bley en haar band.

Luc De Baets

Bodurov Trio Stamps from Bulgaria 2008

Challenge Records/Challenge Records - 55:55

De Nederlandse scene is gezegend met een groot aantal Oost-Europese talenten die de jazz verrijken met invloeden uit de volksmuziek van het land van herkomst. De Bulgaarse pianist Dimitar Bodurov is daar een zeer sprekend voorbeeld van. Hij won een flink aantal prijzen en bracht reeds drie cd's onder eigen naam uit. Een daarvan, een soloplaat, droeg al de titel *Stamps from Bulgaria* zodat deze vierde cd van Bodurov de toevoeging 2008 kreeg. Met deze nieuwe plaat lost Bodurov zijn belofte volledig in. *Stamps from Bulgaria 2008* is een intense cd waarop de melancholische melodieën en de complexe ritmiek tezamen enerverende muziek opleveren. Alle nummers zijn door Bodurov bewerkte traditionele liederen en dansen. Twee keer maakt Bodurov gebruik van gesampled stemmen. In het overdunderende *Doncho* heeft dat een fraai vervreemdend effect. In het afsluitende *Dobra* is de stem hartverscheurend. Het zijn de twee uitersten waartussen Bodurov zich met zijn even talentvolle kompanen Mihail Ivanov (b) en Jens Dümpe (d, per) begeeft. In de steviger nummers legt Bodurov een aan Bojan Zulfikarpasic her-

innerende robuuste virtuositeit aan de dag. De kalmere stukken zijn zelfs nog overtuigender en tonen Bodurovs, zeker voor zijn jonge leeftijd, indrukwekkende zeggingskracht.

Mischa Andriessen

Stefan Bracaval Insight Inside

Prova Records/LC Music - 48:44

Echte fluitisten worden een zeldzaamheid. De meeste muzikanten die de dwarsfluit bespelen doen dat als tweede of derde instrument, naast saxofoon of klarinet. Diegenen die beide instrumenten beheersen zoals de Amerikaan Lew Tabackin en bij ons Steve Houben zijn eerder uitzonderingen. Stefan Bracaval is nog een echte fluitist en dat vertaalt zich in de toonvorming en de technische beheersing. Hij is echter eerder een sober man, die zijn instrumentale kwaliteiten ten dienste stelt van de muziek.

Bracaval (Mechelen, 1967) had in de jaren negentig al enige bekendheid verworven met zijn kwartet met pianist Ernst Vranckx. Nu heeft hij een nieuw kwartet gevormd met gitarist Hendrik Braeckman en het ritmeduo Werner Lauscher (b) en Marc Léhan (d), dat ook in het trio van Michel Bisceglia het mooie weer maakt. Dit is trouwens een productie van Bisceglia voor Klara en uitgebracht op zijn eigen Prova label.

Dat Bracaval zich hier ook 100% als componist profileert, heeft te maken met de verschillende invloeden in zijn muziek en maakt dat deze negen stukken dan ook een apart sfeertje hebben. Solistisch valt hier ook Braeckman op, die hier zijn aangeboren introverte stijl soepel aanpast aan dit repertoire dat laveert tussen jazz, folk en wereldmuziek.

Luc De Baets

Don Braden Gentle Storm

Highnote/ZYX Records - 58:11

Tenorist Don Braden maakte naam aan de zijde van zangeres Betty Carter. Hij debuteerde op haar cd *Look What I Got* (1988), die meteen goed was voor een Grammy. Nadien toerde Braden intensief met Wynton Marsalis, speelde hij nog bij o.a. Tony Williams en Tom Harrell, en was hij muzikaal directeur van The Bill Cosby Show. Intussen heeft Braden er al een hele reeks cd's als bandleider opzitten, in het mainstream of hardbop genre. Braden beschikt hier met pianist George Colligan, drummer Cecil Brooks III en de Nederlandse bassist Joris Teepe over een leuk kwartet. Colligan lijkt met elke opname beter te worden, en Teepe is een solide bassist met een stevige klank.

Braden laat in zijn robuuste klank invloeden horen van Dexter Gordon over Joe Henderson tot Wayne Shorter. Drie van de tien stukken pent hij zelf. Verrassen doet hij met de cover *Never Can Say Goodbye*, ooit een hit van de Jackson Five. Op *My Foolish Heart*, een van de twee mooie duetten met bassist Teepe, speelt hij altfluit. Al bij al een fijne mainstream opname.

Peter De Backer

Bart Defoort Sharing Stories On Your Journey

W.E.R.F./AMG - 62:35

Meteen zet deze Defoort-cd de toon met *Indian Summer* en stomen de beide tenorsaxen hees de huiskamer binnen, vol nostalgie, maar ook met ironie. Bart nodigt hier de Italiaanse tenorist Emanuele Cisi uit als eregast. We denken prompt terug aan die vroegere albums met saxofoon-meetings (Mulligan & Webster, Coltrane & Mobley, Al Cohn met Zoot Sims en Richie Kamuca, The Four Brothers, enz.). Vanaf de tweede track gaat het vooruit als een trein met Bart Defoort's *Alma*, *La Diva* en behandelt het overgrote deel van de cd Defoort's composities, met uitzondering van J. Kern's prachtige *The Way You Look Tonight*, R. Rainger's *Easy Living* en Kurt Weill's *Speak Low* in een alternatieve arrangement van de in België residentie, Nederlandse pianist en pedagoog Ron Van Rossum, een dijk van een pianist, te weinig op onze podia. Nic Thys schittert op contrabas en Sebastiaan de Krom is de glasheldere drummer. Mooi team. Waar, op *Indian Summer*, Emanuele Cisi ons zijn bewondering voor Paul Gonsalves verraaft, maar overtuigt door de ontwapenende manier waarop hij dit stylisme beheerst en beleeft, levert Bart Defoort één van zijn mooiste solos in zijn eigen *Home* en doet hij dat nog meerdere malen over in zijn andere composities, die zo leuk van elkaar verschillen, naast bovenstaande standards, en de plaat toch coherentie bezorgen. Tijdloze en fris geschreven jazz. Luister maar naar de toepasselijke titel *Unknown Time And Place*, waar we het aroma van een Max Roach en Art Blakey uit de jaren 60 ruiken. Niets nieuws onder de zon, maar een liefdevolle productie. Mag nog vermeld worden, dat deze cd

uitstekend werd opgenomen door Pino Guarraci, voorzien van mooie liner notes door Bart Defoort zelf en tot één van de betere releases van het Werf-label behoort.
Chris Joris

George Duke Dukey Treats

Heads Up/Codaex – 64:28

Is dit funk of junk? Geen twijfel mogelijk: kies maar voor het laatste. Indien een portie stemvorming, flauwe teksten (humoristisch bedoeld) die niets aan het muzikale toevoegen, elektronische effecten achterliggende structuur of functie, een bijna constant slappende bas (waar je nerveus van wordt door een gebrek aan muzikale lijn) je kunnen bekoren, dan is dit de geknepen (retro)schijf voor jou. Maar wij bedanken beleefd. Een totaal gebrek aan creativiteit, verpakt in effect-zoekerij, dat is de traktatie van George Duke. Al het overige is promo-praat. Even hadden we nog gehoopt op een einde in schoonheid, maar zelfs *Right on Time* (met een meevallende intro) gaat definitief de mist in. Om dan nog maar te zwijgen van *Sudan*, dat in de kern heel wat mogelijkheden biedt, maar nooit uit de verf komt.

Marc Van de Walle

Dutch Jazz Orchestra Moon Dreams

Challenge Records/Challenge Records – 49:28

Het Dutch Jazz Orchestra is een repertoireorkest, dat op zoek is naar onbekend of nog niet uitgevoerd materiaal. Een onderzoeksteam doet musicologisch onderzoek in archieven. Opgericht in 1983, had het orkest een aantal stukken op het oog van Thad Jones, die niet eerder waren opgenomen. Jerry van Rooijen nam de taak op zich om een orkest samengesteld uit routiniers te leiden. Nu viel net voor afsluiten van de redactie de cd *Moon Dreams* in onze bus met herontdekte muziek en arrangementen van Gil Evans & Gerry Mulligan, die voor het Claude Thornhill Orchestra werd geschreven, de voorloper van het Miles Davis Nonet, dat later het trendsettende *Birth of the Cool* zou opnemen met deze beide arrangeurs. Muziek die alle bigbandnormen van dat ogenblik overtrof met een meer orkestrale aanpak, die tot dan toe ongehoord was. De inzet van Franse hoorns en een tuba gaf beide arrangeurs een breed klankenpalet en zo is hier ook gebeurd. Een eerste beluistering laat het beste vermoeden. Verder is er een 3cd box verschenen met muziek van wijlen Rob Madna, lange tijd pianist van een arrangeur voor dit orkest.

Luc De Baets

Trio Elf 746

Enja Records/Codaex – 53:44

Een piano, een bas en een drumset. De jongste jaren leverde die oerklassieke formule de meest uiteenlopende, verfrissende vernieuwingen op. De lyriek van Brad Mehldau is ongeëvenaard, The Bad Plus klinkt als een rockband, E.S.T. van de betreurde Esbjörn Svensson creëerde met subtiele elektronica een geloofwaardig popachtig geluid, bij ons zorgt het Jef Neve Trio voor exuberante uitbarstingen. En in Duitsland tracht het trio Elf een zelfde weg op te gaan.

Pianist Walter Lang, ooit nog laureaat op Jazz Hoellaart in het Rick Hollander Quartet, laat zijn piano hier soms klinken als een elektrische gitaar, soms als een vreemdend Oosters instrument. Heel vaak is ze met elektronische snufjes bijgekleurd. Samen met de hiphop-drums van Gerwin Eisenhauer en de prominent naar voren gemixte akoestische bas van Sven Faller krijgt ook dit trio de allures van een popgroep. Het blijft allemaal net iets minder aan de ribben plakken dan pakweg E.S.T., maar hip is het zeker, dat wel. Te volgen.

Peter De Backer

Richard Galliano & Brussels Jazz Orchestra Ten Years Ago

Milan/AMG – 51:54

Geen pianist in het orkest, maar wel een accordeonist: Richard Galliano. Het volledige repertoire op deze cd is ook van Richard Galliano, behalve de opener *Michelangelo* van Astor Piazzola, en de bewerkingen zijn ofwel van Galliano zelf, ofwel van Bert Joris. Het is een productie van Richard Galliano en Frank Vaganée en alles werd ingeblikt in Studio Toots van de VRT in april 2008.

Gezien Galliano een breed muzikaal palet heeft, van chanson en tango tot jazz, is dit zowel voor de arrangeurs, het orkest en de solisten een uitdaging. Beide arrangeurs hebben ook een zeer verschillende stijl. Galliano bewerkt de stukken eerder als een verlengstuk van zijn instrument, Bert Joris denkt meer orkestraal en scheidt een raamwerk, waarop Galliano en de solisten van het orkest hun gang kunnen gaan. Galliano meandert door de muziek op zijn kenmerkende manier en krijgt gezelschap van BJO-solisten als Frank Vaganée, Pierre Drevet, Marc Godfroid en even Kurt Van Herck. Hier treedt de accordeonist voor een keer uit de vertrouwde omgeving van de kleine formatie om zijn composities en zijn accordeon in een breder klankspectrum te plaatsen.

Na een blitzstart met *Michelangelo*, waar de accordeon met orkest uitgroeit tot een massief orgel, en het speelse *Teulada*, wordt de sfeer meer intimistisch met o.a. het titelstuk *Ten Years Ago* en *Rue de Maubeuge* en *Tango pour Claude* (Nougaro). *Coloriage*, voorbeeldig in de verf gezet door Bert Joris loopt uit op een climax, met trompettist Pierre Drevet als opvallende solist. Dave Brubeck schreef *Take 6*, Galliano *Take Eleven*, maar gaat even speels om met dit ritmisch patroon en krijgt daarbij assistentie van Frank Vaganée op sopraansax. Klankkleur en sfeer zijn bepalend in *Giselle*, waar Galliano iedere noot minutieus afweegt tegen de subtiele orkestpartij van Joris. Voor mij het beste nummer van het album.

Luc De Baets

Kenny Garrett Sketches of MD – Live at the Iridium

Mack Avenue Records/Challenge Records – 56:41

De naam Kenny Garrett wekt hoge verwachtingen, en die worden op deze cd ook ingelost. Vijf uitgesponnen nummers lang weet de saxofonist en multi-instrumentalist te boeien, maar ook zijn medemuzikanten – Pharaoh Sanders niet in het minst – komen opmerkelijk uit dit muzikale (live) avontuur. De opener *The Ring* is fascinerend. Eerst soleert Garrett, daarna Sanders. Beiden bouwen hun solo uit, gebaseerd op één noot. Vijftien minuten lang drukken deze *monstres sacrés* zich modaal uit, onderbouwd door een ritmesectie die ongekend sterk interageert. Met *Intro to Africa* wordt de geest van Coltrane in de cd gebracht (wij meenden hier toch *A Love Supreme* te horen doorschemeren). *Sketches of MD* doet onmiddellijk denken aan de elektrische periode van Miles Davis. Stilaan gebruikt Garrett elektronische effecten en zo wordt naadloos overgegaan naar de volgende nummers die veel meer funkinvloeden bevatten. *Wayne's Thang* (wat een heerlijke Fender Rhodes!) brengt je helemaal in de sfeer en *Happy People* betekent het eindpunt van de stijgende funky curve die deze plaat kenmerkt. Die afsluiter is te lang uitgesponnen, maar dit heb je wel meer met live concerten. Deze cd bevat knappe solomonen, maar vergeet zeker niet

te luisteren naar de muzikale arbeid van Nat Reeves op bas, Benito Gonzales op toetsen en Jamire Williams op drums. Ook Pharaoh Sanders laat hier een schitterende indruk na.

Marc Van de Walle

Charlie Haden Rambling Boy

Emarcy/Universal Music – 73:13

Toen Charlie Haden (71) eind jaren 50 aansloot bij Ornette Coleman en met diens kwartet freejazz-geschiedenis zou schrijven, was dat voor de toen piepjonge bassist een radicale stijlbreuk. In het landelijke Iowa en later Missouri was hij opgegroeid op een muzikaal dieet van country en bluegrass. Zovele jaren later grijpt Haden terug naar de liedjes uit zijn jeugd. Hij kreeg ze met de paplepel mee van zijn ouders, die met een radioshow op de zender KWTO (wat staat voor Keep Watching the Ozarks!) reusachtig succes oogstten als The Haden Family. De piepjonge Charlie zong vanaf zijn tweede (!) tijdens de uitzendingen lustig mee met broers en zussen. Talloze countrysterren waren bij de Hadens vriend aan huis en brachten de jonge Charlie een eeuwige liefde voor hun muziek bij.

Jazzliefhebbers die bereid zijn al hun vooroordelen tegenover het genre opzij te zetten, ontdekken hier negentien onvervalste muzikale pareltjes, door Charlie Haden telkens mooi aangekleed. De ook uit Missouri afkomstige Pat Metheny is alomtegenwoordig. Met zijn zo herkenbare gitaargeluid, uiteraard, maar ook met twee ijzersterke composities. *Is this America?* (*Katrina 2005*), een kort instrumentaaltje, is een prachtig staaltje Americana. Een hele reeks gastvocalisten, met onder anderen Elvis Costello, Rosanne Cash en Ricky Skaggs, zingen klassiekers van Hank Williams, The Carter Family en Bill Monroe. Maar het zijn Hadens eigen kinderen die het meest indruk maken. Zoon Josh, met het door hem zelf gepende *Spiritual* (dat u wellicht kent in de coverversie van Johnny Cash), en de drieling Tanya, Rachel en Petra, met hun zo typische country-stemmen. Het door Tanya gezongen *He's Gone Away*, een nummer van Haden en Metheny, is zelfs een heus kippenvormoment van meer dan vier minuten. Dat Haden uit

nostalgie ook een krakend fragment uit zijn ouders' radioshow laat horen, willen we gerust met de mantel der liefde bedekken. Want het door hemzelf naast fluisterend gezongen slotnummer *Shenandoah*, een lofzang op zijn geboorteplaats, is echt wel pakkend. Met alweer een mooie solo van Pat Metheny als toetje.

Peter De Backer

Herbie Hancock Then and Now: The definitive Herbie Hancock

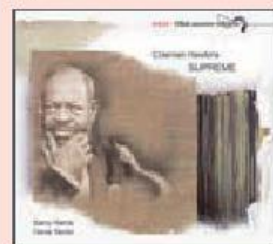
Verve/Universal Music – cd en dvd – 68:43 en 20:26

Dit is een hele mooie *the best of*, die je zin doet krijgen om te gaan winkelen en heel wat albums van Hancock in je mandje te laten belanden. Je krijgt een min of meer overzichtelijk beeld van het werk van dit jazzicoon en van de invloed die hij heeft gehad op en ondergaand van anderen. Veelzijdigheid is hier troef, want we wandelen van de grijsgedraaide klassieker *Maiden Voyage* over *Cantaloupe Island* en *Chameleon* naar *Watermelon Man*, en eindigen bij *River*, live opgenomen met Jonie Mitchell in de hoofdrol. Hancock zet al sinds 1961 zijn handtekening onder nummers die onder de noemer neobop, elektrofunk, pop en filmmuziek thuishoren. Dat zijn maar hokjes, natuurlijk. Op deze luxe-uitgave, met een mooie historie van de opnames op de erg verzorgde binnenfolder krijg je twaalf nummers van de hand van de meester. Dit volstaat uiteraard niet om van een 'definitieve' Hancock te spreken, en het nut van een dergelijke verzamelaar ontgaat ons een beetje wegens te beperkt. Hancock is van te veel markten thuis. De bijgeleverde dvd kan maar weinig soelaas brengen, want die bevat ocharme drie nummers, twee ervan met Jonie Mitchell. Het had ietsje meer mogen zijn om definitief te heten.

Marc Van de Walle

Coleman Hawkins Supreme

Enja Records/Codaex – 65:07

Enja brengt een serie heruitgaven op cd van vroegere lp's in een 24 bit master edition-uitgave, uitgedost met een fris, herkenbaar cover-design, dat de oorspronkelijke hoes gemodificeerd laat doorschemeren (zie andere

Nieuw op CD | DVD

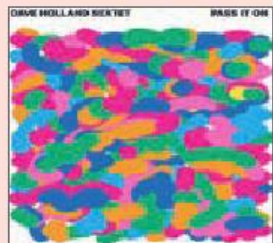
vervolg ...

recensies in deze rubriek). *Supreme* werd vastgelegd in september 1966 op een live concertje voor de Left Bank Jazz Society in Baltimore. Een ontspannen cookin' session, waarin de musici stommend swingen door *Lover Come Back To Me* en *Fine And Dandy*, en een eigenzinnige hommage leveren aan Thelonious Monk in *In Walked Bud*. Verrassend om te horen is hoe de tenorruis dit thema (van de underdog, die hij als eerste bewonderde en aanmoedigde) behandelt. Een andere leuke verrassing blijkt het guitige vraag- en antwoordspel dat Hawkins voert met pianist Barry Harris in het laatste setnummertje *Ow!* En natuurlijk mag *Body And Soul* niet ontbreken: weerom een mooie versie. De opname ruikt naar whisky en sigarettenrook en het publiek en de musici vermaken zich hoorbaar. Ondanks de 24 bit remastering klinkt de opname wat muf en wollig en staat de piano ontstemd, maar Hawkins krijgt vastberaden door de groeven. Gene Taylor speelt op bas en Roy Brooks op drums. Deze originele drummer behoorde in die tijd tot een jongere generatie, nam de productie van dit album op zich en we vinden hem regelmatig terug op andere Enja producties uit de jaren 70. Een pretentieloos moment van vlees en bloed.

Chris Joris

Dave Holland Sextet Pass It On

Darez records/Universal Music
74:22

Dave Holland heeft al jaren een prachtige band met begaafde muzikanten als Chris Potter en Nate Smith. Niettemin leek het op zijn vorige cd alsof de sleet er wat op begon te komen. Of het daarmee te maken heeft, is niet bekend, maar voor *Pass It On* koos Holland met uitzondering van trombonist Robin Eubanks allemaal nieuwe muzikanten. Die verversing pakt zeer goed uit. Drummer Eric Harland is een

van de allergrootste talenten van dit moment en zijn even subtiele als afwisselende ritmes geven de plaat enorm veel positieve energie. Een zelfde boost brengt pianist Mulgrew Miller met zijn klaterende spel. Over die basis moet het weliswaar voor iedereen heerlijk soleren zijn, maar Hollands nieuwe blazerssectie blijkt ijzersterk. De dwarse ritmes van Eubanks matches heel fraai met de explosieve virtuositeit van trompettist Alex Sipiagin. Grootste attractie is echter altsaxofonist Antonio Hart die zo soulvol speelt dat Chris Potter geen moment wordt gemist. Door het samenbrengen van deze prachtige muzikanten krijgen de herkenbare melodien van Holland weer zoveel pit en esprit dat het wat enthousiasme betreft, klinkt alsof de man aan het begin van zijn carrière staat.

Mischa Andriessen

Julia Hülsmann Trio The End of a Summer

ECM Records/Universal Music
47:48

Met *The End of a Summer* maakt de Duitse pianiste Julia Hülsmann de overstap van ACT naar ECM. Haar trio, met de bassist Marc Muellbauer en de drummer Heinrich Köbberling, bestaat nu ruim tien jaar. Gedurende die periode werd het aandeel eigen muziek in het repertoire steeds belangrijker. Zoals veel van haar generatiegenoten aan deze kant van de oceaan is ze onderhevig aan invloeden uit de Amerikaanse jazz enerzijds en uit de Europese klassieke muziek anderzijds. In de composities van Hülsmann staat de melodie duidelijk voorop. Ze schrijft elegante melodien. Haar pianospel domineert, terwijl Muellbauer en Köbberling vooral een begeleidende rol op zich nemen. De drummer speelt vrij minimalistisch, met een voorkeur voor ritmisch 'gerikketik' op de cimbalen, terwijl de bas vaart en diepte in de songs brengt. Tus- sen de noten speelt zich veel af, wat voor een poëtische spanning zorgt. Het is bon ton nu om popnummers te bewerken. Het Julia Hülsmann Trio transformeerde voor deze opname het ietwat bombastische *Kiss From A Rose* van Seal naar een intiem, rustig ademend stukje muziek.

Dirk De Gezelle

Abdullah Ibrahim Banyana

Enja Records/Codaex - 40:17

Dit is een top-document uit de gouden jaren van Abdullah Ibrahim en betreft de overbekende opname in trio met Cecil McBee (cb) en Roy Brooks (d) uit 1976. Deze cd behoort tevens tot de 24 bit master edition-serie van Enja. Zoals bij andere Enja-opnames uit deze serie kan de remastering de ongelijke klankkwaliteit van de verschillende producties niet verbloemen, maar niet getreurd, want deze sessie is één van de meest magische opnames uit Ibrahim's carrière. Enja trof de pianist in een vruchtbare periode (hij maakte toen ook een paar prachtige albums met bassist Johnny Dyani). De interactie tussen de ebbenhouten Cecil McBee, de razend knappe drummer Roy Brooks en Ibrahim is zalig en orgastisch en laat de anders zo introspectieve pianist vliegen als een eenhoorn langs het firmament. Ibrahim is hier krachtig spontaan (ASR), ongehoord assertief en emotioneel op sopraansax (het bloedmooie *Ismael*) en aangrijpend op piano. Roy Brooks laat zijn trom spreken als een moderne Sam Woodyard (uit het Ellington-orkest). In *The Dream* maakt de gestreken bas van McBee de droom waar en doet dat nog eens over in *Yukio Khalifa*, de intrigerende afsluiter. Deze opname is een klassieker, of zou in ieder geval als dusdanig moeten beschouwd worden. Als je deze schijf niet kent, ga er achteraan. Ibrahim's muziek was toen minder preten- tieus dan nu en van een edele kracht, vol avontuur.

Chris Joris

Abdullah Ibrahim Senzo

Intuition/Challenge Records
57:21

Hoewel Ibrahim doorheen vijf decennia uitgroeide tot één van de grote idolen onder de jazzmeesters en vooral ontroerde door zijn dunne, catchy Kwela-melodietjes te plaatsen naast zeer poëtisch en introspectief pianospel, hapt hij hier mijmerend terug naar een groot deel van zijn oeuvre in een haast constante medley-beweging. Naar eigen zeggen is elke song een entiteit op zichzelf, waarop kan worden verder gebouwd, maar benadert Ibrahim de stukken vluchtig

en laat hij ze in mekaar overvloeien. Dat geeft uiteraard een mooi recital gevoel, doch schept een grotere afstand tot de thema's zelf. Overbekende composities als: *Tookah*, *Pula*, *Blues For A Hip King*, *Jabulani*, *Banyana*, *Children Of Africa* en *For Coltrane* wandelen als echo's voorbij. Er bestaan al schitterende versies van deze juweeltjes op vorige cd's en lp's. De Abdullah Ibrahim-fans zullen echter met dankbare oren van dit album genieten.

Chris Joris

Javon Jackson Once Upon A Melody

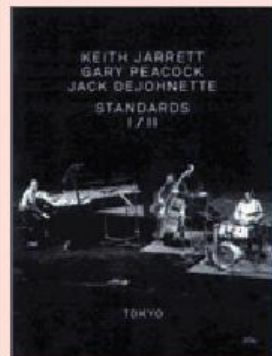
Palmetto Records/Codaex
54:36

Tenorsaxofonist Javon Jackson eert zijn helden op deze plaat: Sonny Rollins, Wayne Shorter en McCoy Tyner. Zijn eerder Joe Henderson gekleurde sound klinkt vol en smeug. Hij improviseert heel ontspannen en swingend, gesteund door een droom van een ritmesectie met Eric Reed (p), bassist Corcoran Holt (een ontdekking!) en drummer Billy Drummond. Net als zijn voorgaande Palmetto-release, *Now*, is dit een bijzonder groovy plaat.

Luc De Baets

Keith Jarrett, Gary Peacock, Jack DeJohnette Standards I & II

ECM/Universal Music
dvd - 3:30

Het glorieuze Standards Trio van Keith Jarrett met bassist Gary Peacock en drummer Jack DeJohnette bestaat een kwarteeuw en zette de erfenis van Bill Evans en zijn trio vanaf de jaren tachtig verder. Dit is een dubbel-dvd met 210 minuten muziek van twee live concerten in Japan, respectievelijk in 1985 en 1986 in Tokyo, Japan. Standards alom dus, niet alleen bekende Broadway songs, maar ook thema's van Paul Desmond, John Lewis, Dizzy Gillespie en... Keith Jarrett, 22 stuks in totaal. Geen extravaganza, maar in benadering van de standards is Jarrett de top. Peacock's sterk harmonisch gevoel en DeJohnette's intelligente drummen passen als een handschoen op Jarrett's passionele escapades. Dit

Standard Trio heeft in de jaren 80 en 90 ieder stukje van het American Songbook herschreven.

Deze concerten zijn door een batterij camera's in beeld gebracht met sereniteit en bijzondere aandacht voor sfeer en detail. Men leeft intens met de muzikanten mee, vooral met Keith Jarrett, die zich met sprekende mimiek, zijn bekende geneurie en kronkelende slangenbewegingen helemaal geeft aan de muziek. In het tweede concert lijkt het trio meer relax en creatief, alhoewel het repertoire hier nog meer Broadway songs telt. Met dezelfde zorg waarmee ook de cd's van ECM zijn uitgegeven inzake opnamekwaliteit en vormgeving is dit een topproduct.

Deze dvd's hebben niets te maken met de eerder op cd uitgebrachte *Standards volume 1* uit 1983 en *volume 2* uit 1985.

Luc De Baets

Benjamin Koppel The Poetic Principle

Cowbell Music/Codaex - 74:19

Deze Deense rietblazer, Benjamin Koppel, is een wel heel apart geval. Maar niet zo dat hij binnenkort met vliegend vaandel de jazzwereld zal veroveren. Wel ziet hij kans voor zijn opnamen meestal Amerikanen uit te nodigen om vervolgens in de pan te worden gehakt door bijvoorbeeld: Phil Woods. Je moet maar durven. Ik was wat zijn cd's betreft nooit zo gecharmeerd van Benjamins ritmische gaven. Desondanks bleef hij musici uitnodigen die qua peil in het algemeen uitstegen boven de vaardigheden van de Deen. Te gast op deze cd is bassist Miroslav Vitous.

Benjamin is nu eindelijk tot inkeer gekomen en heeft de ritmiek resoluut naar de achtergrond verwezen. Wat nu overblijft zijn zogenaamd verstilde composities die ingevuld worden met nogal zwerfverige improvisaties van de diverse musici. De titels, als *The Sleeper* en *What is Poetry?* brengen niet bepaald een aansluiting teweeg met de gespeelde muziek. Met de beste wil van de wereld is er door mij nauwelijks iets positiefs over de productie op zijn Cowbell Music te melden. Een uitzondering hier is pianist Carsten Dahl. Hij heeft sowieso iets te vertellen.

Jaap Lüdeke

Rolf Kühn & Tri-O Rollercoaster

Jazzwerkstatt/Codaex - 46:05

Sla het cd-boekje open en bekijk die foto van Rolf Kühn. Ongelooflijk toch dat die man 79 jaar oud is. En ook aan zijn muziek te horen voelt de Duitse klarinetist, oudere broer van pianist Joachim Kühn, zich nog lang niet versleten. Om-

ringd door drie jonge Duitsers op gitaar, bas en drums, brengt Kühn hier zes eigen composities, aangevuld met een frisse versie van *Round Trip* van Ornette Coleman, de grote vriend van broer Joachim, wiens *Changing The Umbrella* ook wordt aangepakt. Ook de complexloze gitarist Ronny Graupe levert een compositie.

De muziek van Rolf Kühn ademt jazzgeschiedenis uit. Maar voor een man die 50 jaar geleden naam maakte als klarinettist bij Benny Goodman en Tommy Dorsey klinkt dit allemaal toch verrassend hedendaags en fris van de lever.

Peter De Backer

Ingrid Laubrock Sleepthief

Intakt Records/Codaex – 63:12

Ingrid Laubrock (38) groeide op in Duitsland, studeerde aanvankelijk piano, maar schakelde op haar achttiende over op saxofoon. Ze verhuisde naar Londen, en speelde er lange tijd in de metro als straatmuzikante. Ze nam haar muziek wel heel ernstig en ging in de VS bij David Liebman studeren. Intussen is Laubrock een zeer gerespecteerde saxofoniste op de Britse scene.

Ze maakte er enige faam met enkele Braziliaans getinte cd's. Maar op deze trio-opname met de Britse pianist Liam Noble en de Amerikaanse drummer Tom Rainey (bekend van bij Kenny Werner) valt daarvan niks te merken. Deze muziek is totaal vrij geïmproviseerd, vol intelligente en speelse interactie, freejazz van de meer ingetogen soort, die grenst aan de kamerjazz.

Laubrock excelleert zowel op soprano- als tenorsax. Voor het laatste stuk gaat ze nog even aan de piano zitten, voor een enigszins bevreedend duet met Liam Noble.

Peter De Backer

Mike LeDonne FiveLive

Savant Records/ZYX Records

63:40

Niet zelden is wat er in de hoeskast geschreven staat overenthousiaste reclame die eerder op een wensdroom dan op de werkelijkheid berust. Schrijver Donald Elfman slaat in de tekst die hij bij *FiveLive* schreef echter de spijker op zijn kop: "One of those classic live jazz recordings in which the players are caught in

the moment at the peak of their creative powers." Het rond pianist Mike LeDonne geformeerde kwintet blinkt hier inderdaad uit in een spetterende liveset waarin iedereen zich van zijn allerbeste kant laat zien. Vooral de beide blazers Eric Alexander (ts) en Jeremy Pelt (t) spelen met ongeïlofelijk veel vuur. De combinatie van passie en technisch kunnen, tilt de in zichzelf niet meteen opzienbare stukken naar zo'n hoog niveau dat *FiveLive* een plaat is geworden die het bloed een stuk sneller door de aderen laat pompen. Energiek, maar to the point, degelijk en toch vol passie. LeDonne tekende behalve voor het vonkende pianospel ook zelf voor de productie. Het levert hem een tweede reusachtig compliment op, want hij heeft de livesfeer voorbeeldig weten vast te houden. *FiveLive* klinkt alsof je erbij was, een jaar geleden in New York toen deze zeldzaam swingende plaat werd opgenomen.

Mischa Andriessen

Scott Lee One Thought

Steeplechase/Music&Words

63:25

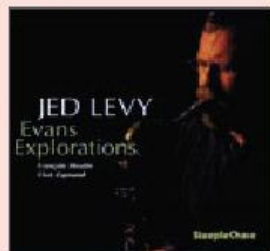
Een intelligente en vloeiende cd, uitgewerkte thema's en cue's met een voorliefde voor lyriek (luister naar *Thistle Dew*). Toch hebben we het allemaal wel al eens gehoord en blijft de verrassing uit. Scott Lee (b) en zijn team met Andrew Rathbun (ts), Loren Stillman (as), George Colligan (p) en de bekende Jeff Hirschfield (d) spelen nochtans op hoog niveau. Lee werkte in het verleden met zangeres Anita O'Day en was sideman bij Chet Baker, Lee Konitz en Al Cohn. Zijn mooi gestreken contrabas verraadt zijn ervaringen met de klassieke muziek. Al bij al een mooie en gevoelige cd, maar geen revelatie, maar dat is vaak een kwestie van voorliefde en momentum, en de gewichten waarmee je weegt.

Chris Joris

Jed Levy Evans Explorations

Steeplechase/Music & Words

68:30

Pianoloze muziek als eerbetoon aan een van de invloedrijkste pianisten uit de jazz. Saxofonist en fluitist Jed Levy diept enkele composities van Bill Evans uit samen met de virtueuze bassist

CD -mozaïekjes

Bits en bytes!

Vibrafonist Pascal Schumacher heeft een platencontract getekend bij het Duitse label **Enja**. In april 2009 moet het eerste album van Pascal Schumacher's nieuwe kwartet, waarin Jef Neve vervangen is door de Duitse pianist Franz von Chossy, verschijnen. Begin 2010 staat een duo-album met pianist Jef Neve gepland.

De **Dutch Swing College Band**, naar eigen zeggen 's werelds oudste nog spelende traditionele jazzorkest, brengt voor de eerste keer een dvd uit, een opname van de Bayerische Rundfunk. Te gast is het zangtrio Ms Einstein, een reïncarnatie van de Andrews Sisters.

Het **Inventions Trio** van pianist Bill Mays, trompettist Marvin Stamm en de jonge celliste Alisa Horn heeft zijn tweede plaat uit. Na *Fantasy* is hier *Delaware River Suite*, opnieuw met een alle grenzen overstijgend repertoire, van jazz tot klassiek. Naast werk van Mays en Stamm duiken ook de namen op van Miles Davis, Bud Powell, Heitor Villa-Lobos, A.C. Jobim en Django Reinhardt. (www.billmays.net).

Marvin Stamm meldt dat hij met pianiste/zangeres Dena DeRose deze zomer in Ancona in Italië een duoconcert speelde, dat uitgegeven is onder de naam *The Nearness of Two* en te verkrijgen is via zijn website www.marvinstamm.com.

Mogno Digital brengt twee nieuwe producties uit, die zowel via de gespecialiseerde platenhandel als via legale sites kunnen gedownload worden. Antoine Prawerman & Vegetal Beauty *Troposphere* (j028) met o.a. Kris Defoort en Laurent Blondiau laat heel wat Oosterse en Afrikaanse invloeden horen in deze muziek. Wijlen Pierre Van Dormael heeft enkele weken voor zijn overlijden met zijn Senegalese leerling Hervé Samb een akoestisch gitaaralbum *Solos-Duos* (j029) opgenomen. Geheel toegankelijk en typisch Van Dormael volgens Philip Catherine.

Bassist, zanger en componist **Avishai Cohen** werd – lang voor hij hier enige bekendheid genoot – door Jazzmozaïek onder de aandacht gebracht en bracht ondertussen een paar opgemerkte concerten in ons land. Blue Note Records heeft hem nu een contract aangeboden.

Het **Muziek Centrum Nederland** (voorheen Nederlands Jazz Archief) presenteerde op 18 november een cd van het Gerry Mulligan Sextet. Op de plaat staan opnamen die op 7 april 1956 werden gemaakt tijdens een nachtconcert in het Amsterdamse Concertgebouw. Dat concert werd georganiseerd door Lou van Rees. De historische opnamen zijn nooit eerder op cd verschenen. Op de cd, *Western Reunion* getiteld, zijn ook Zoot Sims (ts), Bob Brookmeyer (tb) en Jon Eardly (t) te horen. De cd is de tweede in de reeks *Jazz at the Concertgebouw*.

(nieuwsredactie JazzFlits)

Volgend jaar viert **Blue Note Records** de zeventigste verjaardag van het label. Verder is het dan 25 jaar geleden dat Bruce Lundvall, nog steeds de hoogste man, Blue Note nieuw leven in blies. De jubilea worden onder meer gevierd met concerten, speciale heruitgaven, nieuwe releases, en een wereldtournee van de speciaal geformeerde Blue Note 7, een soort Blue Note All Stars, die een eerbetoon aan de groten van het label gaan brengen. Van het septet verschijnt op 13 januari ook een cd met acht klassieke stukken: *Mosaic: A Celebration of Blue Note Records*. (nieuwsredactie JazzFlits)

Bij het label **Heads Up** verschijnt in februari 2009 nog een nieuw live-album van toetsenist Joe Zawinul. Het werd vorig jaar juli opgenomen in Zwitserland, twee maanden voor Zawinuls overlijden. Het album met als titel 75, zal ook een track bevatten die Zawinul rond dezelfde tijd met saxofonist Wayne Shorter in Hongarije opnam.

Tord Gustavsen vertelde bij zijn doortocht in november in de Roma Antwerpen – overigens een hypnotiserend concert met een opmerkelijke gastbassist/cellist Svante Henryson – dat begin 2009 een nieuwe cd uitkomt. Daarop wordt het trio met Mats Eilertsen op bas en Jarle Vespestad op drums uitgebreid met de saxofonist Tore Brunborg.

Storyville brengt een uniek document van jazzpianist en legende **Art Tatum**: een box met maar liefst 10 cd's, (1088603). Geen studio opnamen maar een verzameling van live opnamen (clubs, party) of radio of TV, enz...

Bij **Mosaic** is er werk verschenen van **Anthony Braxton** (8cd's), **The Toshiko Akiyoshi Orchestra** met Lew Tabackin (3cd's) en **Oscar Peterson** (7cd's met de beginjaren (Clef/Verve).

www.mosaicrecords.com

The Heart and Soul of Houston Person is een 3cd digipack uitgegeven door het Label Highnote, verdeeld door ZYX.

En als toetje heeft **Universal Music** Jef Neve's *Soul in A Picture* nu in een doosje uitgebracht, inclusief een tweede cd met een live-opname van Jef Neve solo op het afgelopen Klara-festival.

Een andere dubbelaar is **Klara Off Beat**, een compilatie met nummers gekozen door Jef Neve en uitgegeven door Universal Music.

Columbia Legacy (Sony/BMG) kondigt voor maart 2009 de *Ultimate Miles Collector's Set* aan. Op het moment van afsluiten van deze editie waren nog geen details bekend.

www.geniusofmilesdavis.com.

Pierre Van Dormael nam vorig jaar nog wat solowerk en duo's met zijn maatje Hervé Samb op.

Zie www.mognomusic.com

Erik Truffaz heeft een 3cd album uit met de naam *Rendez-Vous* (EMI).

Nieuw op CD | DVD

vervolg ...

François Moutin en drummer Elliot Zigmund die zelf geruime tijd in Evans' trio heeft gespeeld. Grondige kennis van Evans' oeuvre wordt gekoppeld aan een avontuurlijke inslag zodat bekende nummers als *Blue In Green* en *Re: Person I Knew* een allesbehalve uitgekauwde vertolking krijgen. Ondanks de opvallend ontspannen manier van spelen, is de muziek van dit drietal zeer intens. Je kunt de muzikanten bijna horen luisteren naar elkaar. Muziek met veel ruimte en een duidelijke richting. Levy heeft op tenor een klassieke ronde en warme toon die goed past bij Evans' romantische inslag. Zijn verkenning richt zich op de noten, op de ritmes en melodie en blijft gevrijwaard van geëxalteerd spel. Op die manier komt deze hommage aan de unieke pianist Bill Evans ook opmerkelijk dicht in de buurt van het klassieke saxofoontrio zoals door Sonny Rollins is neergezet; op sommige momenten inclusief de Caribische swing.

Mischa Andriessen

Alex Maguire
Sextet
Brewed in Belgium
Moonjune Records/
www.moonjune.com – 59:29

Brewed in Belgium bevat concertopnamen van een gelegenheidsgroep rond toetsenist Alex Maguire. De Engelsman wordt vergezeld door vijf Belgische talenten; vier man uit de formatie The Wrong Object aangevuld met Robin Verheyen. De jonge saxofonist trekt met een aantal lange en intense solo's de meeste aandacht naar zich toe. In de eerste twee stukken en het slotnummer creëert het sextet een aan Coltrane herinnerende trancemuziek die door de behouden gebleven livesfeer extra urgent klinkt. De andere nummers zijn wat freaky en gaan meer richting fusion. Helaas gaat de compositorische lijn daarbij veelal verloren waardoor de muziek meteen aan spanning inboet. *Brewed in Belgium* is een cd met twee gezichten. Het is jammer dat de plaat in het midden even inzakt, want tussen de zes musici bestaat er wel degelijk chemie.

Mischa Andriessen

Jean-François Maljean
Latin One

September Music/LC Music
56:13

Makkelijk in het gehoor liggende middle of the road muziek met sterke Latijnse inslag. Het gezelschap staat o.l.v. pianist Jean-François Maljean en maakt vooral de dansers vrolijk. Er zit weinig variatie in de gekozen nummers en tempi. Olivier Bodson speelt trompet en Michel Seba zorgt voor een stuk pittige percussie. Maljean die nochtans meer piffleren op zijn boog heeft, kiest hier voor de makkelijke weg. Dit zal wellicht net als zijn vorig album (*Voyages*) een succes worden in de Oosterse landen.

René Vandewalle

Claire Martin
Perfect Alibi

Linn Records/Codaex – 48:02

Deze zangeres kan ongetwijfeld bogen op vocale kwaliteiten, maar bij heel wat nummers slaat bij ons de twijfel toe. De opener bijvoorbeeld doet eerder denken aan het betere songfestivalnummer. Het gaat er allemaal zwierig en vrolijk aan toe, maar waar is de jazz gebleven? Op *Man in the Station* gaat het de goede richting uit, maar ook het duet met John Martyn is niet echt een schot in de jazzroos. *Shadowville* behoort ongetwijfeld tot het betere werk op deze schijf. Door het ongelijkmatige niveau bleef de vraag ons achtervolgen: is haar muziek te lichtvoetig/oppervlakkig of slaagt zij er net in een delicate balans te vinden tussen jazz en populaire muziek? Haar stem blijkt ontoereikend om alle nummers voldoende karakter mee te geven. Anderzijds valt het op dat het werk van Jimi Hendrix (*Up From the Skies*), Al Kooper (het geslaagde *More Than You'll ever Know*) en Todd Rundgren net uit het populaire getild wordt, en een nieuw jazzy leven wordt ingeblazen. Instrumentaal vallen de mooie tussenkomsten van gitarist Paul Stacey op, die trouwens de producer is van de hele plaat. Een cd met ups en downs, maar echte pieken krijg je niet te horen. Dat dit een 5.1 surround sacd is met 24-bit remastering verbetert het geluid niet via een gewone stereoset.

Marc Van de Walle

Joe McPhee/Lisle Ellis/Paul Plimley
Sweet Freedom – Now What?

Hat Hut Records/Harmonia Mundi – 72:31

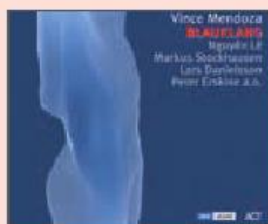
Deze heruitgave uit 1994 bewerkt stukken uit legendarische opnames van drummer Max Roach. Zowel van diens politiek zeer geëngageerde en anti-racisme predikende *Freedom Now Suite*, als van zijn onvolprezen meesterwerk *Percussion Bitter Sweet* gaan saxofonist Mc Phee, pianist Plimley en bassist Ellis enkele stukken te lijf. Zonder drummer dus, om de compositorische sterkte van Roach nog te onderstrepen.

Geheel zoals we het van avantgardist McPhee gewend zijn, springt hij zeer creatief om met het origineel. Hij levert zelf een lange compositie, ook al geïnspireerd op een aanklacht tegen een racistische aanslag in de VS. En ook Ellis en Plimley brengen met eigen stukken hun visie op Max Roach tot leven.

Peter De Backer

Vince Mendoza
Blauklang

ACT Music/Challenge Records
63:36

De Amerikaanse componist, arrangeur en dirigent Vince Mendoza werkte al samen met de meest uiteenlopende artiesten, van Joni Mitchell over Björk tot Joe Zawinul en The Brecker Brothers. Onder zijn eigen naam raakte hij bekend met het Jazzpaña-project, die de allereerste cd op het Duitse Act-label opleverde. Voor hetzelfde uitstekende label levert hij met *Blauklang* een bescheiden meesterwerkje af. *Blauklang* is de titel van een schilderij van Ernst Wilhelm Nay, en ook andere blauwgetinte schilderijen zorgden voor inspiratie. Ze werden op groot scherm geprojecteerd tijdens de première van dit project in Duisburg in juli 2007, waarvan deze cd de neerslag is, aangevuld met studio-opnames. Mendoza stelde een elfkoppige jazzband samen en koppelde die aan een klassiek strijkkwartet. Het biedt hem een rijk palet aan klankkleuren, waarmee hij als een begaafd kunstenaar het ene muzikale juweeltje na het andere ontwerpt. *Blue* staat voor een ietwat melancholische sfeer, en Mendoza begint deze cd meteen met een

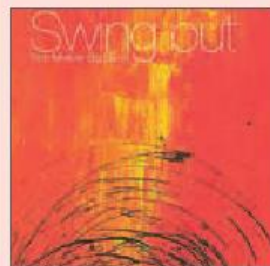
mooie versie van *All Blues*, het bekendste nummer uit Miles Davis' *Kind of Blue*, de blauwe klassieker bij uitstek.

Verder volgt nog *Pablo* van Gil Evans, maar alle andere composities zijn van Mendoza zelf. Van een verscheurende schoonheid is *Ollie Mention*, een brok geladen emotionaliteit die nog het meest aan Maria Schneider doet denken. Hét pièce de resistance vormt het zedelijke *Bluesounds*, waarin Mendoza bewijst dat klassiek en jazz in de handen van een groot arrangeur perfect kunnen samengaan. Gitarist Nguyễn Lê speelt een glansrol. Met verder ook Peter Erskine (drums), Markus Stockhausen (trompet) en Lars Danielsson (bas).

Peter De Backer

Bob Mintzer
Big Band
Swing Out

MCB Jazz/Codaex – 63:54

Bob Mintzer kennen we als veelzijdige muzikant die zich in de loop der voorbije jaren in zeer gunstige zin geprofileerd heeft. Als Yellowjacket verdiende hij zeker al zijn sporen, maar vergeet we niet dat hij ook een viertal Grammy nominaties op zak stak met zijn bigband, en in 2002 voegde hij er zowaar een Grammy Award aan toe. Op deze cd werkt de duizendpoot Mintzer zich in de kijker als briljante tenorsaxofonist én als fluitist. De schijf bevat een aantal originals en enkele klassiekers die voorzien werden van nieuwe arrangementen. Dat Kurt Elling op één track zijn expressieve stem leent, verrijkt het geheel. Dit nummer toont meteen dat het orkest perfect in staat is om op een gedoseerde en smaakvolle manier een vocalist te ondersteunen. Alle stukken op deze cd komen trouwens uitgebalanceerd over en bieden tonnen luisterplezier. Muzikaliteit is troef en er wordt heel mooi solowerk geleverd; toch blijft ook altijd de totaalindruk van de band boeien. Die heeft een hechte, solide klank, alles valt netjes op de juiste plaats, en de zuivere muzikale lijnen getuigen echt wel van knap groepswerk. Mede door de toegankelijkheid van de nummers en het vlotte solowerk klinkt deze cd afgewerkt. Een aanrader.

Marc Van de Walle

Louis Moholo-Moholo – Duets with Marilyn Crispell
Sibanye (We Are One)

Intact Records/Codaex – 58:57

De eerste ontmoeting tussen Zuid-Afrikaan Louis Moholo-Moholo en Marilyn Crispell tijdens een duoconcert in Baltimore, USA. *We Are One* is hier helemaal niet ijdel gebruikt als titel, want deze twee improvisatoren maken dat compleet waar, door hun rijpheid, inzicht en ervaring en de artistieke wil om naar elkaar te luisteren. Bovendien schiep Marilyn Crispell een eigen wereld met een sterke vertelkracht door in haar ongebreidelde vrijheid wel met tonaliteit te werken en dus de obligate atonaliteit uit de vrije improvisatie vaarwel te zeggen. Elke muziek heeft zijn regeltjes en dus ook clichés, zo ook de freejazz, maar Crispell en Moholo-Moholo doorbreken dat feestelijk. Deze laatste hanteert inderdaad ook de non-tempo taal van de vrije muziek, doch laat zijn drums duidelijke syllabes vertellen met aandacht voor klankkleuren, die de sfeer en het kader scheppen om de improvisatiepartner met open armen te ontvangen. Crispell is de artieste die daar geniaal op ingaat en dit als een complete pianiste. De erfenis van Monk, Coltrane (Alice en John), Cecil Taylor en Ornette Coleman wordt hier verder doorgetrokken.

Chris Joris

Carlo Nardoza
Quintet

Prova Records/LC Music – 51:11

Op deze tweede cd van het CNQ hoor je de integrale *Dozy Suite*. Een muzikaal verhaal dat zich niet situeert in het verre Amerika, maar in het nabije Winterslag. Dat is de plaats waar Carlo Nardoza opgroeide, en in zijn muzikaal verhaal is het ook de plaats waar vreugde en drama samengepakt zitten, waar de 'Italobelgen' hard

werkten om het zwarte goud uit de mijnen te halen. De suite bestaat uit negen delen, en muzikaal zitten die heel knap ineen. Een mooie intro (het er was eens thema), gevolgd door acht harmonisch en collectief uitgewerkte stukken, gekenmerkt door een samenspel van een (h)eerlijk hoog niveau. Dat resulteert in relatief weinig solomomenten, maar als ze er zijn tonen Nardoza en de zijnen zich van hun beste kant. Probleemloos worden allerlei genres als parels aan elkaar geregen. De volkse inslag (accordeon en bandoneon van gastmuzikant Gwen Cresens passen wonderwel in het geheel), verwijzingen naar de muziek van Ennio Morricone en zelfs de musette, vinden hun weg naar deze boeiende compositie. Ingetogenheid, sereniteit, muzikale smaak, toegankelijkheid, dosering: het zijn adjectieven die allemaal van toepassing zijn. Dit is schijnbaar ongecompliceerde muziek, recht uit het hart, met snuffjes invloeden uit allerlei windrichtingen. Het tiende en laatste stuk, *Zahir*, is eigenlijk een bonustrack, gebaseerd op het gelijknamige boek van Paulo Coelho. Het klassieke, volkse, Spaanse en de flamenco zijn hier getemperd verwerkt, en getemperd betekent heus niet onderkoeld! Een cd die erom vraagt telkens opnieuw gedraaid te worden.

Marc Van de Walle

Judy Niemack Blue Nights

Blujazz/Codaex
www.blujazz.com - 73:37

Judy Niemack heeft geen redenen om treurige nachten door te maken, gelet op de energie die zij in werkelijk alle nummers van dit album stopt. Wat een stem! Heel dikwijls gebruikt la Niemack glissando's, maar altijd belandt zij feilloos op de juiste toon. De evenwichtige afwisseling tussen zang en meesterlijke scats is ronduit indrukwekkend. Haar warme, precies gezette stem toont de potentie aan van nummers als *I Ain't Got Nothin' but the Blues*, *Bluesette*, *Blue in Green* en ga maar door met de negen andere blue tracks die zij al even verzorgd en swingend voor je neerpoot. Héél interessant is wel dat zij tekst zette op Bill Evans' *Interplay* en op Monk's *Misterioso*. Dat laatste krijgt dan terecht de titel mee *A Crazy Song to Sing*. Nie-

mack is een vocaliste die denkt als een saxofoniste. Het mag er dan zacht of krachtig aan toegaan, altijd blijft het werk loepzuiver en overtuigend. Gitarist Jeanfrançois Prins klinkt heel opgetogen in de unisono's, maar hij laat zich ook graag solerend gaan, en dan swingt hij echt wel de pannen van het dak. Dat doet het hele prachtige sextet, trouwens. In de liner notes staat ergens dat zij zingt als een engel die Basie en Miles gehoord heeft. Daar zijn we het volledig mee eens. Dit is een cd van een héél hoog muzikaal gehalte, vldragen van begin tot einde. Schitterend, gewoon.

Marc Van de Walle

Het repertoire van *Blue Nights* is een mooie verzameling van blues gerelateerde songs. Alle soorten blue passeren de revue. Van eenvoudige blues tot meer moderne uitgewerkte blueschema's en songs die niet eens harmonisch dicht bij de blues liggen, maar wel het sfeertje en een pak blue notes bezitten.

Als je bovendien de medewerking krijgt van ervaren mensen als pianist Jim McNeely, bassist Dennis Irwin en drummer Victor Lewis, in een aantal nummers aangevuld met Gary Bartz (as) en Don Sickler (d), kan mevrouw Niemack alle kanten uit, waarmee ze meteen haar veelzijdige gaven als pedagoog onderstreept. Met een is dit album ook een handig instrument voor alle zangpedagogen in de jazzopleiding, waar ook ter wereld.

Luc De Baets

Sean Noonan's Brewed by Noon Boxing Dreams

Songlines/PVH Music - 70:59

Op zijn vorige cd *Stories to tell* presenteerde drummer Sean Noonan een zeer originele mix van Afrikaanse en Ierse volksmuziek in combinatie met elementen uit jazz en (hard)rock. Tijdens de daarop volgende tournee kreeg de band door het toetreden van bassist Jamaaladeen Tacuma vaste vorm. Met die bezetting is nu ook de opvolger *Boxing Dreams* gemaakt waarop het eigenzinnige concept een uitvoering krijgt die wel in de lijn van de voorganger ligt, maar vele malen verder gaat. Op *Boxing Dreams* gaan alle remmen los. Noonan laat zich

Gespecialiseerde jazzplatenzaken

Wij hebben getracht aan de hand van diverse inlichtingsbronnen een round-up te maken van de **gespecialiseerde jazzplatenzaken** in Vlaanderen. Deze lijst is hopelijk maar een begin en kan uiteraard aangepast en aangevuld worden. Mail naar redactie.jazzmozaiek@skynet.be.

Antwerpen (2000)	MARK SOUND Wolstraat 6 tel. 03 233 64 03 marksound@skynet.be
Brugge (8000)	ROMBAUX Mallebergplaats 13 tel. 050 33 25 75 music@rombaux.be
Brussel (1000)	FORUM (Christian Duponchel) Koninginnegalerij 14 tel. 02 511 28 52
Brussel (1000)	MARK SOUND MM (Koninklijke Muntschouwborg) Leopoldstraat 4 tel. 02 219 23 41
Brussel (1180)	MUSIC INN (Luc Quintard) Waterloosteenweg 1354 tel. 02 375 19 36
De Panne (8660)	SERENADE Zeelaan 50 tel. 058 41 31 86
Geel (2440)	TONY'S MUZIEKHUIS Pas 36 tel. 014 58 85 90
Hasselt (3500)	CODA Molenpoort 10 bus 3 tel. 011 22 31 47
Kraainem (1950 Stokkel)	MARK SOUND Potaardestraat 4 tel. 02 731 63 62
Leuven (3000)	SAX Parijsstraat 31 tel. 016 22 48 59
Mechelen (2800)	MUZIEKhandel DAVID VERGAELLEN & CO Wollemarkt 21 tel. 015 34 32 63
Turnhout (2300)	VAN SAS de Merodelei 75 tel. 014 41 20 14

Adressen van de Fnac winkels kunt u vinden op www.fnac.be.

Dick Oatts Gratitude

Steeplechase/Music & Words
59:35

Veel muzikanten weten Dick Oatts al jaren te vinden. Als docent is hij voor menigeen een inspiratiebron geweest en hij heeft met veel groten gespeeld: Red Rodney, Ella Fitzgerald, Jerry Bergonzi, Vanguard Jazz Orchestra, om er enkele te noemen. Bij het grote publiek is de Amerikaan vermoedelijk minder bekend en dat is doodjammer. Oatts is namelijk een speler die een dwingend toon en een voorbeeldige techniek koppelt aan een zeer intense manier van

spelen. Zijn solo's zijn bovendien zo helder opgebouwd dat ze altijd een verhaal vertellen. Dat hij daarnaast pakkende melodieën kan schrijven, bewijst hij opnieuw met zijn nieuwste cd *Gratitude*. Het Deense Steeplechase is een label dat in vaak onopgemaakt vormgegeven hoesjes menige parel op de markt brengt. *Gratitude* is ook weer een kunststukje. Relaxte orgeljazz wordt afgewisseld met gepeperde op bop geïnspireerde songs en prachtige melancholische ballads zoals het titelnummer. Oatts wordt bijgestaan door een strak swingende band waarin toetsenist Gary Versace de bekendste naam is, maar trompettist Joe Magnarelli minstens zoveel indruk maakt. Oatts heeft al eerder knappe platen op Steeplechase afgeleverd. Het is te hopen dat deze cd nu eindelijk zijn weg naar een groter publiek vindt. De kwaliteit van *Gratitude* kan daarbij geen enkele belemmering zijn.

Mischa Andriessen

Nieuw op CD | DVD

vervolg ...

Aaron Parks Invisible Cinema Blue Note Recors/EMI Music 55:02

Als tiener kwam pianist Aaron Parks onder de hoede van Terence Blanchard. Na jaren met de trompettist te hebben getoerd en aan de drie succesvolle cd's *Bounce*, *Flow* en *A tale of God's Will* te hebben meegewerkt, brengt de net vijftigjarige oude Parks zijn vijfde cd onder eigen naam uit. Zijn eerste op het roemruchte Blue Note label. *Invisible Cinema* is in een aantal opzichten een verrassende cd. In de eerste plaats omdat Parks niemand uit zijn netwerk van beroemdheden vroeg hem te begeleiden. Dus geen Lionel Loueke, geen Terence Blanchard, geen Christian Scott. Wel van de partij zijn gitarist Mike Moreno en de uitmuntende ritmesectie Matt Penman (b) en Eric Harland (d). Zij staan garant voor zeer compacte muziek, waarin de composities meer gewicht krijgen dan het solistische werk. Dat is een tweede verrassend aspect van deze plaat; Parks blijkt ondanks zijn jonge leeftijd een zeer volwassen musicus die heldere melodieën koppelt aan een intrinsieke spanning, een stuwende werking die niet onmiddellijk opvalt, maar de luisteraar gaandeweg in zijn greep krijgt. Bij eerste beluistering lijkt *Invisible Cinema* tamelijk luchtig. Als de subtiliteiten waarop Parks' composities stoeien eenmaal aan het licht gekomen zijn, blijkt echter in volle glorie hoe geraffineerd deze muziek in elkaar zit.

Mischa Andriessen

The Les Paul Story Chasing Sound!

Eagle Vision/PIAS- dvd
180 minuten plus.

Les Paul is op zijn gezegende leeftijd van 93 jaar elke maandag nog steeds een attractie in de welbekende jazzclub Iridium op Broadway, Manhattan. De legendarische gitarist beschouwt Django Rein-

hardt nog steeds als zijn idool.

Hij is vooral een uitvinder en geluidstechnicus die de akoestische gitaar omvormde tot een elektrische gitaar, inclusief een veelheid aan effecten, die hij later met zangeressen als Mary Ford (*How High The Moon*, *Vaya Con Dios*, ...) in het populaire genre zou verzilveren. Gestart met C&W en hillbilly-songs maakte hij voor W.O. II kennis met de jazz en vormde zijn eigen trio. Hij was het prototype van de jazzman/entertainer in New York. Later trok hij naar L.A., ontmoette er Bing Crosby en belandde via de NBC bij de legerorkesten. De opkomst van rock & roll betekende midden de jaren zestig het einde van het duo Mary Ford en Les Paul. In de drie uur durende dvd wordt ook ingegaan op de technische kant van o.a. de solid body Gibsongitaar en de vele uitvindingen en verbeteringen door Les Paul, inclusief de studiotricks, die bulkten van de rerecording op een batterij bandopnemers.

Daarnaast heel wat concertfragmenten met o.a. Steve Miller, Keith Richards en vooral Chet Atkins en getuigenissen van o.a. BB King en Bucky Pizzarelli.

Kortom een stuk 20-eeuwse jazz-geschiedenis.

Luc De Baets

Jeremy Pelt November

Maxjazz/Codaex - 53:46

Jeremy Pelt (t,fb) behoort tot die jonge generatie jazzmusici, die de ambitie bezitten om de jazztraditie te laten voortbestaan. Deze opvolgers van Wynton en Branford Marsalis, David Sanchez, Roy Hargrove e.a., doen dat wel vaak op een cerebrale manier (*Avatar*, *Clairvoyant*), maar verdragen zich als ijzersterke jazzcats wanneer ze kunnen terugvallen op de jazztraditie en je onvermiddelijk hoort dat New York hun voedselbron is. De enorme drive (*Phoenix*, *Monte Cristo*) spreekt boekdelen. Had Art Blakey nog geleefd, dan zouden deze heren

wellicht bij de Jazz Messengers stage hebben gelopen. Dit is een sterk verankerde groep en Pelt bezit een mooie klank op trompet en bugel. Drummer Gerald Cleaver speelt op hoog niveau en is een authentieke swinger. Het blijft alleen de vraag waar de jazz nog naar toe kan na Blakey, Ornette Coleman, Coltrane en Miles? Zit de jazz in een renaissance of revival, of wordt het dan toch Amerika's klassieke muziek?

Chris Joris

Danilo Perez Across The Crystal Sea

Emarcy/Universal Music - 58:01

Wie houdt van pure romantiek en herfstmelancholie heeft hieraan een kluit. Het recept: neem een symfonisch orkest (zonder schetterend koper, wel met houtblazers en fluiten), voeg daar een knappe pianosolist aan toe, een zwele stem en geef superromanticus Claus Ogerman de artistieke leiding. De pianist Danilo Perez (o.a. Wayne Shorter Quartet) heeft een flinke muzikale bagage en counter met de hulp van bassist Christian McBride en drummer Lewis Nash en wat percussie de gestroomlijnde arrangementen van Ogerman met verve. De nu 78-jarige Duitser Claus Ogerman werd vanaf de jaren zestig bekend als arrangeur van A.C. Jobim, João Gilberto, Frank Sinatra en Stan Getz en laatst voor Diana Krall (*The Look of Love* en *Live in Paris*). Ook met de legendarische pianist Bill Evans werd het merkwaardige *Symbiosis* opgenomen, dat in 2006 op cd verscheen (Verve). Ogerman heeft voor deze productie eigen werk aangedragen, echter meestal gebaseerd op thema's van Rachmaninov, Sibelius, Manuel de Falla en Jules Massenet, componisten uit de late romantiek of het impressionisme. Het titelstuk is een thema uit muziek van de vrijwel onbekende Duitse componist Hugo Distler, maar blijft meteen hangen en is een trendsetter voor de gehele plaat.

Danilo Perez is duidelijk niet voor één gat te vangen, want hier ontproeft hij zich tot een kei in deze broerige Zuidere romantiek met spel dat zelden alle aandacht naar zich toetrekt, maar voortdurend in balans blijft met de weelderige orkestmanoeuvres van Ogerman. Vaak zelfs een subtiel spel met clair-obscur, waarbij in een tweetal stukken de zwele, donkere stem van Cassandra Wilson (*Lazy Afternoon*, *My Heart Sings*) wonderen doet. Voor hardcore jazzfans te zoet, voor muziekiefhebbers in de juiste stemming genietbaar.

Luc De Baets

Dave Pietro The Chakra Suite

Challenge Records/Challenge Records - 54:06

Veel niet alledaagse instrumenten op deze cd: een F-mezzo saxofoon en een sitargitaar bijvoorbeeld. De combinatie van jazz, Indiase en Braziliaanse muziek die Pietro's sextet hier brengt, is ook al niet voor de hand liggend. Toch is *The Chakra Suite* geen plaat geworden waarop puur vanwege het effect exotische muzikale invloeden worden aangewend. De acht composities die Pietro naar aanleiding van 7 chakra's schreef, zijn allemaal stevig doortimmerd, maar hebben ondanks een complexiteit toch een navolgbare logica die ze toegankelijk maakt. Pietro heeft ook als saxofonist veel te vertellen. Hij is een melodische speler die in alle registers goed uit de voeten kan. Met de hulp van zeer bekwame musici als Gary Versace en Johannes Weidenmueller komen alle stukken bijzonder goed uit de verf waarbij de langzame nummers door hun beheersing nog net iets meer indruk maken. Knappe plaat.

Mischa Andriessen

Portinho Trio with Jay Ashby Vinho do Porto

MCC Jazz/Codaex - 50:00

Vinho do Porto schiet gezwind uit de startblokken met een strak gespeelde titeltrack. In minder dan drie minuten tijd verdrijft de latin jazz van de percussionist Portinho elke vorm van winterblues. Een prima binnenkomeer dus, en meteen ook een aangename kennismaking met de pianist Klaus Mueller en de bassist Itaguara Brandão. Hun namen zullen niet meteen een aha-erlebnis oproepen. Maar met een fraai visitekaartje als dit kan daar snel verandering in komen. Wellicht bekender is de trombonist Jay Ashby. Zijn mooie, ronde toon kleurt mee deze opname. De man heeft een lange staat van dienst. Net zoals de leader zelf trouwens. Portinho drumde bij onder meer Tania Maria, Gato Barbieri en Paquito D'Rivera. Hij toont zich een vakkundige gids die aanwezig is zonder dominant te zijn. De mix van Braziliaans materiaal met songs uit de Amerikaanse jazz (*Satin Doll*, *Footprints*) werkt aanstekelijk.

Dirk De Gezelle

radio.string.quartet. vienna Radiotree

ACT Music/Challenge Records
50:06

Dat een klassiek strijkkwartet op een geloofwaardige en smaakvolle manier rock en jazz kan brengen, weten we al sinds het Kronos Quartet meer dan twin-

tig jaar geleden Jimi Hendrix, Thelonious Monk en Bill Evans aanpakte. Dat het Oostenrijkse radio.string.quartet.vienna twee jaar geleden debuteerde met de muziek van John McLaughlin's Mahavishnu Orchestra, deed dan ook nauwelijks wenkbrauwen fronsen. Dit keer nodigde het Weense viertal landgenoot en accordeonist Klaus Paier uit. Een gelukkige keuze, want Paier blijkt niet alleen een begaafd muzikant, maar brengt ook zes sterke composities mee. Dit is muziek die balanceert op de grens van klassiek, jazz en wereldmuziek. Helemaal leuk zijn de drie bewerkingen van composities van Joe Zawinul, Oostenrijks beroemdste jazztelg, die vorig jaar aan kanker overleed. *A Remark You Made* en *In a Silent Way* worden er nog iets melancholischer door. Het bewijst eens te meer dat Zawinul eerst in Weather Report en nadien zijn Syndicate niet alleen de meest diverse klankkleuren uit zijn batterij synthesizers wist te toveren, maar vooral sterke composities met pakkende melodieën neerzette.

Peter De Backer

Revolutionary Ensemble Revolutionary Ensemble

Enja Records/Codaex - 43:07

Violist Leroy Jenkins is samen met Billy Bang een van de vernieuwers op zijn instrument. Samen met Anthony Braxton maakte hij deel uit van het groepje avantgarde muzikanten uit Chicago dat begin jaren 70 naar Parijs afzakte en er baanbrekende opnames maakte. Ook het trio dat hij toen met bassist Sironen en drummer Jerome Cooper oprichtte - het Revolutionary Ensemble - werd een exponent van de freejazz. Maar deze heruitgave uit '77, net voor de groep ontbond, is veel minder geslaagd. De energie waarvoor het ensemble zo befaamd was, flakkert hier maar bij schaarse momenten op. Het leukst wordt het nog als Cooper zijn drums verlaat en achter de piano gaat zitten. Toch zijn er in de Enja-catalogus zeker opnames te vinden die veel dringender aan een heruitgave toe zijn.

Peter De Backer

Jazz onder de Kerstboom

Speciale uitgaven
& verzamelboxen

Miles Davis
Kind of Blue
50th anniversary
collector's edition

Columbia Legacy/SonyBMC –
(cd: 55:38 & 65:43 – dvd: 01:30)

Kind of Blue van het Miles Davis Sextet is zowat het ultieme jazzalbum. Het belang van deze opname kan nauwelijks onderschat worden en elke rechtgeaarde muzikliefhebber heeft deze opname in zijn platenkast zitten. In 2005 kwam er reeds een opgewaardeerde versie met interviews en fotomateriaal op dvd. Maar bij deze 50ste verjaardag dacht Sony dat het tijd werd om dit Columbia album in de ultieme versie uit te geven. Het is immers vijftig jaar geleden dat het definitieve album opgenomen werd. Ook voor de jongere generatie is dit een cultalbum, dat vandaag de dag wereldwijd blijft verkopen.

Miles die in de jaren veertig al met Parker en Gillespie behoorde tot de de groten van de nieuwe jazz, de bebop,

fotograaf: Dan Hunstein
© Sony Music Entertainment

en met zijn Nonet en het album *Birth of the Cool* reeds in 1949 een naam had gevestigd, had echter in de jaren vijftig te kampen met een heroïneverslaving, waarvan hij met vallen en opstaan afkickte. In 1958 kwam het keerpunt, en kon hij een contract met Columbia Records sluiten en het sextet vormen, waarmee hij *Kind of Blue* zou opnemen. In maart en april 1959 trok hij daarvoor de studio in met John Coltrane (ts), Cannonball Adderley (as), de pianisten Bill Evans en Wynton Kelly (alleen in *Freddie Freeloader*), bassist Paul Chambers en drummer Jimmy Cobb, een uniek gezelschap dat hij later niet meer kon of wilde samen brengen.

Bill Evans was de enige blanke in het gezelschap, maar Miles hield van zijn vernieuwende modale aanpak, waar kleur en sfeer meer belang kregen. Miles zelf was ook in die richting geëvolueerd en speelde geen harde vimige bopfrases meer, maar intense, vaak lyrische, melodielijnen. Het geheel had een artistiek aureool, een erotische aantrekkingskracht, die de nerveuze bebop niet had.

Miles Davis werd een vedette, niet alleen door zijn muziek maar ook door zijn exuberante levensstijl: hij droeg Italiaanse maatpakken, bestuurde flitsende sportwagens en frequenteerde de jetset, zowel in de VS als in Europa.

De stevige verzorgde 12 duim box, geheel in donkerblauw (a kind of blue kleur!) bevat twee cd's met alle takes, één dvd, één blauwe vinylplaat (het origineel!), met *So What*, *Freddie Freeloader*, *Blue in Green* en *All Blues* en *Flamenco Sketches* op de flip-side. Deze zijn ook terug te vinden op de eerste cd met wat summere alternatieve takes, alhoewel steeds de eerste versie verkozen werd, en studioopnamen. Cd2 bevat de eerder opgenomen *Fran-dance*, *On Green Dolphin Street*, *Stella By Starlight*, *Love For Sale* en een superlange versie van *So What* (17:28). Daarbij een rijk geïllustreerd boek met beschouwingen van Francis Davis, Gerald Early, Ashley Kahn, Bob Belden en Ken Vail en studioopnamen en notities bij de opnamen. Dan zijn er nog allerlei souvenirs, foto's en handgeschreven liner notes van Bill Evans. Op de eerste cd staan de opnames van *Kind of Blue* uit 1959, maar op de tweede cd ook de opnamen met dezelfde bezetting uit 1958. Op de dvd interviews met diverse tijdgenoten en studiofoto's, plus een CBS TV-opname uit 1959. De ultieme versie van *Kind of Blue* is absoluut een hebbing om op je verlanglijstje van Nieuwjaar te plaatsen maar niet voor een prijsje te koop. *So What!*

Luc De Baets

Chet Baker The Evolution of An Artist

BHM productions/ZYX records –
4cd – 5 uur muziek

Het is twintig jaar geleden dat Chet Baker op een ongelukkige manier aan zijn eind kwam. Zo bespreekt Jaap Lüdeke in *Nieuw op CD* rubriek een niet eerder uitgebrachte opname uit 1986 in Chicago, de allerlaatste keer dat de in Europa werkende Chet zijn vaderland zou bezoeken voor zijn overlijden in 1988.

Ook op Enja wordt The Legacy reeks van Chet Baker met een vijfde uitgave verrijkt, het eerder uitgegeven *Strollin'* met Philip Catherine en J.L. Rassinfosse.

Op deze verzamelbox wordt op een tiental uitzonderingen na geput uit de Pacific Jazz uitgaven van 1952-57. In 1994 echter heeft Pacific Jazz zelf reeds een box met 4cd's uitgegeven en in 2003 nog een 3cd-box onder de titel *Chet Baker Prince of Cool*, met allemaal materiaal uit diezelfde periode. Overlappings zijn onvermijdelijk, alhoewel de samensteller Uwe Hager van BHM zijn best heeft gedaan om dat zoveel mogelijk te vermijden.

Heel wat materiaal dat hier vooral in de eerste cd wordt weergegeven valt onder het Gerry Mulligan Quartet of Tentet. Met Mulligan duurde het sprookje tot juni 1953, wanneer deze laatste aangehouden werd wegens zijn heroïneverslaving en enkele maanden moest brommen. Chet begon dan zijn eigen kwartet met pianist Russ Freeman. Tussendoor had ook de jonge Stan Getz even de plaats van Mulligan ingenomen. Ondertussen was playboy Chet Baker beroemd geworden met zijn interpretatie van *My Funny Valentine*. De tweede cd is bijna geheel voorbehouden aan het Chet Baker Quartet, een paar keer uitgebreid tot een sextet. De opnamen komen uit 1953 tot 1955, nagenoeg allemaal van Pacific Records.

Het laatste nummer van cd2 en de 8 eerste van cd3 zijn op één na opgenomen in Parijs (Barclay, Polydor) in diverse formaties met eerst nog pianist Dick Twardzik, later Raymond Fol en tenslotte onze Belgische pianist Francly Boland. Terug in de VS in 1956 speelt hij opnieuw in kwartet, maar maakt ook opnamen met een sextet en een bigband. Verder op cd 3&4, werk met di-

verse muzikanten van de West Coast zoals Phil Urso, Art Pepper, Bud Shank en pianist Carl Perkins. Tenslotte vormt hij een trio met gitarist Dave Wheat en bassist Russ Saunders, iets wat hij later ook zou doen met Philip Catherine en J.L. Rassinfosse. Merkwaardig genoeg horen we ook een paar stukken uit de reünie met Gerry Mulligan in New York op 17/12/56 (cd 3 & 4).

Luc De Baets

Nina Simone
To Be Free:
The Nina Simone Story
Sony&BMC – 3cd (3x 00:77)
+ 1 dvd (00:23)

Deze mooi vorm gegeven box geeft een overzicht van de carrière van Nina Simone. In zowat vier uur wordt getracht een beeld te brengen van deze Amerikaanse zangeres, die vooral aageerde tegen de rassendiscriminatie bij middel van haar songs. Zij was een ambassadeur van de Black Power, maar had daarnaast een muzikale smaak, die geen grenzen kende: van jazztunes tot het American Songbook, van folk tot rock en blues, van chanson tot Afrikaanse songs en reggae, calypso enz... Zij is dus erg veelzijdig en niet in één vakje te duwen. Het begint met opnames voor het Bethlehem label in 1957 tot haar laatste album voor Elektra in 1993. Haar grootste platenproductie lag tussen 1957 en 1973 met 27 albums in totaal. Het werd daarna een stuk minder. In al die jaren heeft ze ook flink gescornd in de topcharts, met hits als *Mood Indigo*, *I Loves You Porgy*, *My Baby Just Cares For Me*, *Ne Me Quitte Pas*, *Wild Is The Wind*, *I Put A Spell On You*, *Backlash Blues*, enz... Op de dvd staan enkele registraties van concertfragmenten uit 1970. Verder rijk geïllustreerd met foto's en commentaar bij de tracks.

Luc De Baets

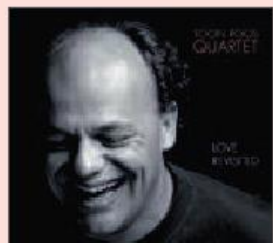

fotograaf: Dan Hunstein
© Sony Music Entertainment

Nieuw op CD | DVD

vervolg ...

Toon Roos
Love Revisited
Green Heart Records/
www.toonroos.com

Toon Roos staat 25 jaar op het podium en is net als zijn voorganger Ferdinand Povel nog een van de roergangers van de Nederlandse jazz. De Wessel Icken prijs en de Bird Award zijn de belangrijkste awards. Hij wordt wel eens de Nederlandse Stan Getz genoemd, omdat hij heel wat van de warme sound van Getz heeft opgestoken. Althans op tenorsaxofoon, want ook op de sopraansaxofoon is hij een kei, met een knappe toonvorming, die wat neigt naar deze van Wayne Shorter. Met zijn kwartet met pianist Karel Boehlee (p), Hein van de Geyn (b) en Joost van Schaaik (d), heeft hij een solide team uitgebouwd. Met Boehlee vormt Toon Roos al 25 jaar een onverwoestbare tandem, twee handen op één buik. Hein van de Geyn speelt hier stevig de groovy baslijn en vormt met Van Schaaik een ongelooflijk swingend duo. Hier gaat de keuze resoluut voor bop getinte jazz en standards, met een evenwichtig gekozen repertoire, gedegen solowerk en een gloedvolle spanningsboog. Een cd naar ons hart!

Luc De Baets

Harvie S with Kenny Barron
Now Was The Time
Savant Records/ZYX Records

49:51

Einde van een werkdag in de studio. Er was nog wat tijd over en het weer was te slecht om naar huis te gaan. Producer/bassist Harvie S maakte van de gelegenheid gebruik om nog wat op te nemen met pianist Kenny Barron. Beiden hebben vakkennis in overvloed en al snel stond een en ander op tape. Voor de hand lagen een aantal jazzklassiekers, waar beide routiniers met alle gemak doorheen fietsen. Goed afgeborsteld, technisch sterk, maar soms wat zoutloos.

Luc De Baets

David Sanborn
Here & Gone

Decca/Universal Music – 42:02

Deze aan de blues gewijde plaat laat horen dat Sanborn nog altijd een stukje altsaxofoon kan spelen. Het repertoire is sterk Zuiders gekleurd met enkele klassiekers als *St. Louis Blues*, *Basin Street Blues* en een aantal andere stukken met herinneringen aan Ray Charles en Percy Mayfield. Deze soul-jazzplaat laat ook horen waar Sanborn zijn mosterd heeft gehaald, namelijk bij die andere saxofonist Hank Crawford, waarvan hij hier trouwens een nummer speelt (*Stoney Lonesome*). Een van de beste stukken, mede door de bewerking van Gil Goldstein, die hier niet alleen alle arrangementen heeft geschreven, maar ook de toetsen bespeelt. Een niet onaardige line-up trouwens met o.a. Steve Gadd (d), Christian McBride (b), Lew Soloff en Wallace Rooney. Gasten als gitarist Eric Clapton (*Gone Move To The Outskirts of Town*) en de zangers Sam Moore en Joss Stone zorgen voor wat meer afwisseling.

René Vandewalle

Trygve Seim/Frode Halpli
Yeraz

ECM Records/Universal Music
68:45

Die eerste seconden na het aanzetten van de stereoketen, in dat korte moment waarin muziek zich nog verbergt en het wachten is op een eerste klank die zich vervolgens bij een tweede voegt, is voor sommigen een moment van verrukking. Betekenis ontstaat pas later. Doorheen de eerste opname van het Noorse duo Trygve Seim (saxofoon) en Frode Halpli (accordeon), dansen adem en lucht een verstilde 'tango d'amore'. In het titelnummer – gebaseerd op een Armeense traditional – weerklinkt de melancholie van een heel volk. Twee, naadloos in elkaar overgaande composities van de mysticus G.I. Gurdieff, laten een

zweem van muskus, nootmuskaat en amber na. Beide muzikanten bespelen alle registers van hun instrument. Bij Seim hoor je af en toe een echo van Jan Garbarek, maar dat doet geen afbreuk aan zijn persoonlijkheid. Het is meer alsof je op een oude foto een ver familielid herkent. Het trek- en duwwerk van Haltli beweegt zich behoedzaam tussen licht en schaduw. Hij maakt de muziek al naargelang breed of zet haar juist erg afgemeten neer.

Dirk De Gezelle

Jean-Sébastien Simonoviez
Crossing Life and Strings

La Buissonne/Harmonia Mundi
– 56:20

De naam van deze Franse pianist klinkt zeker niet als een klok, maar dat Jean-Sébastien Simonoviez (42) er zomaar in slaagt vier internationaal gereputeerde bassisten te strikken voor een reeks duetten, wil toch wat zeggen. Het gaat om Barre Phillips, Jean-Jacques Avenel, Riccardo del Fra en Steve Swallow. Af en toe komt een klassiek strijkkwartet, *Quatuor Opus 33*, een deuntje meespelen. Pakkend is bijvoorbeeld hun bijdrage aan het openingsnummer van deze cd, een ingetogen versie van John Coltranes *Welcome*. Maar de sterkste momenten zijn ongetwijfeld de duo's, waarin Simonoviez rustig de hoofdrol aan de meester-bassisten laat. Geen slechte keuze, want het levert aangename kamerjazz op.

Aan het eind komen ze alle vier samen in actie in *Cosmos*, een driedelige suite gecomponeerd door Simonoviez. Gek genoeg is dit het zwakste deel van de cd.

Peter De Backer

Willie The Lion Smith & Don Ewell
Stride Piano Duets

Delmark/Music & Words – 61:48

Dit fraai stukje jazzgeschiedenis dateert uit 1966, maar werd nooit eerder uitgegeven. Promotor David Gillman smeedde in dat jaar het leuke plan om de uit Florida naar Toronto verhuisde stridepianist Don Ewell aan The Lion te koppelen. De blanke despoot Ewell, die het voorbeeld van Jelly Roll Morton, James P. Johnson, Eubie Blake en natuurlijk Willie The Lion Smith had omhelsd, werkte toen regelmatig in de Golden Nugget-

club in Toronto, waar deze opname dan ook plaats vond. Van dit duo-optreden krijgen we deze sappige getuigenis op ons jazzbord gereserveerd. Hoewel de rechterhanden van deze twee Harlem-strijders soms decaleren en dus hoorbaar voor wat slordigheid zorgen in de melodielijntjes, is het ongehoord verrassend hoe de vintagepianisten op mekaar inspeelden, te meer daar Smith berucht stond om zijn bokkensprongen rond de akkoordenschema's en als oudste van de twee de rol van uitdager maar al te graag op zich nam. Smith heeft natuurlijk, in solo, exuberantere plaatjes gemaakt, doch betekent deze cd een sublieme uitgave. Vooral ook van een verdwenen jazzpianostijl, die zulk een eigen timbre bezat en een tijdsgeest vertolkte, die we ons nog moeilijk kunnen inbeelden: harde tijden, maar vol gelukzaligheid, waarin de jazz nog entertainment mocht zijn, naast spitsvondigheid, virtuositeit en levensvreugde.

Chris Joris

Bobo Stenson Trio
Cantando

ECM Records/Universal Music

78:06

Met zijn indrukwekkende ECM-discografie verwacht je van de Zweedse pianist Bobo Stenson (64) niks dan topkwaliteit. Die krijg je hier dan ook wel. Volgens de aloude formule brengt Stenson een reeks ogenschijnlijk zeer uiteenlopende composities, van Don Cherry over Astor Piazzolla en Silvio Rodriguez tot Ornette Coleman, en zet daar dan zijn eigen Europese stempel op, aangemoedigd door ECM-producer Manfred Eicher. Verder levert bassist Anders Jormin nog twee eigen stukken en speelt het trio halverwege de cd een langgerekte improvisatie. Mooi allemaal. En toch blijft het allemaal net iets te eentonig om evenveel indruk te maken als zijn vorige cd's. Aan de nieuwe drummer Jon Fält, die Jon Christensen vervangt, zal het niet liggen, want die past uitstekend in het groepsgeluid.

Peter De Backer

Take 6
The Standard

Heads Up/Codaex – 45:59

Dit religieus geïnspireerde, uiterst stemmige zestal timmert al jaren aan de a capella weg, en het resultaat mag gehoord

worden. Met goddelijke inspiratie brengen zij een flink aantal standards (is dit de standaard onder het vocale jazz-werk?), aangevuld met werk van Quincy Jones, Miles Davis en G. Gershwin. Samen met George Benson, Roy Hargrove e.a. tonen zij hun harmonisch meesterschap in close harmony. Heel mooi is *A Tisket A Tasket*, waarin – dank zij sampling – niemand minder dan Ella Fitzgerald de melodie voor haar rekening kan nemen. De prachtige harmonisering van dit vocaal orkest spreken tot de verbeelding, en bewijzen de uitspraak dat de menselijke stem één van de mooiste instrumenten aller tijden is. Leuk is ook dat deze cd volledig gedragen wordt door 'traditionele' en zelfs brave muzikaliteit, en het niet hoeft te hebben van experimentele waaghalzerij. *Windmills of Your Mind*, *Someone to Watch Over Me* (mèt band en lead vocals door Sheela Frazier), *Sweet Georgia Brown*... het zijn maar enkele hoogtepunten.

Marc Van de Walle

Cy Touff & Sandy Mosse
Tickle Toe

Delmark/Music & Words – 68:12

Al vijfenvijftig jaar is het Delmark label uit Chicago een bekende naam in de jazz- en bluescene. Gedurende zijn lange bestaan heeft Delmark veel aansprekende titels uitgebracht, maar helaas brengt het label ook veel cd's uit die weinig beroering teweeg brengen. Slecht of teleurstellend zijn de cd's eigenlijk zelden of nooit, enerverend zijn ze echter ook vaak niet. *Tickle Toe* bevat studio-opnamen uit 1981. Bastrompettist Cy Touff speelt erop samen met tenorist Sandy Mosse die een groot deel van zijn carrière in Europa en vooral Nederland doorbracht. Hij overleed een jaar nadat deze opnamen werden gemaakt. Mosse, Touff en drie Chicagoans die hem begeleidden zijn stuk voor stuk vakmensen die kundig en relaxed een set van standards als *The Man I Love*, *Alone Together* en het titelnummer afwerkten. Jazz volgens het boekje, gespeeld met meer souplesse dan vuur en met meer kunde dan durf.

Misha Andriessen

Mahmoud Turkmani
Ya Sharr Mout

Enja Records/Codaex

cd + dvd – 55 :49/70 + 59

Volgens de Libanese gitarist/oudspeler Mahmoud Turkmani staat de klassieke Arabische muziek al eeuwen stil. Zijn pogingen die stagnatie te doorbreken

kwam hem op de verwensing *Ya Sharr Mout* (hoerenjong) te staan. Middels dit ambitieuze project probeert Turkmani aan deze negatieve boodschap een positieve draai te geven; dezelfde woorden net anders uitgesproken betekenen namelijk 'o kwaad sterf'. Het spelen met vormen en het omdraaien van betekenissen vormt de essentie van deze live cd waarop Turkmani onder meer samenwerkt met de Zwitserse videokunstenaar Michael Spahr. Het resultaat is spannende, hedendaags klasieke muziek met natuurlijk prominente Arabische invloeden. Misschien niet meteen toegankelijk, maar gelukkig gaat de cd vergezeld van een dvd waarop de gelijknamige film staat die een zeer boeiend portret van Turkmani's bewogen leven geeft en daarmee de muziek dichterbij brengt.

Mischa Andriessen

Fred Van Hove Journey

Psi records/
www.emanemdisc.com/psi.html
52:00

Pianist Fred Van Hove is altijd consequent zijn weg blijven gaan. *Journey* is dan ook een toepasselijke titel. Het gaat hier om een volledig geïmproviseerde set live opgenomen op Jazz à Mulhouse op 22 augustus 2007. Die set wordt op de cd gesplitst in twee tracks. Dat geeft adremruimte, want Van Hove neemt je mee in een roetsbaan. Met hoogten en laagten, al eens een rechte lijn, dan weer accelererend en met bravoure duikend in het onbekende. Wat duizelen halen we de eindstreep en weer klinkt applaus.

Bernard Lefèvre

Laetitia van Krieken Big Bang Windfall

Challenge Records/Challenge
Records – 63.37

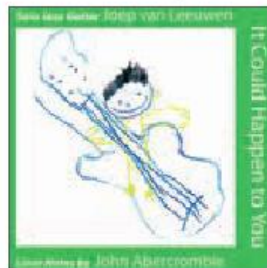
Laetitia van Krieken heeft zich na haar loopbaan bij The Nits toegeleid op het componeren voor grote jazzbands. Ze is in zeker opzicht een componist van de oude stempel die de compositorische lijn in haar stukken consequent blijft vasthouden. Er wordt wel degelijk geïmproviseerd, maar altijd binnen een heldere en herkenbare structuur. Bijzonder knap aan van Kriekens werk is dat zij haar composities als het ware op het lijf van haar muzikanten schrijft, zoals Duke Ellington dat eerder deed. Het resultaat is indrukwekkend. De sterke melodielijnen en harmonieën geven de musici de benodigde munitie om vol vuur te soleren. Vooral de drie saxofonisten gaan soms flink los met felle, maar goed te volgen solo's. Heel belangrijk bij van Krieken is de uitgebalancerde klankkleur. Naast de blazers zijn de strijkers daar een wezenlijk onderdeel van. Hun spel is sfeervol en uitgekiend maar niet zonder venijn. Zo nu en dan laten ook zij zich overigens als solisten gelden. De door van Krieken zelf geleide ritmesectie zorgt voor een dwingende maar ontspannen dynamiek. *Windfall* is een plaat waarop geestdriftig haarscherpe melodieën worden

gespeeld. De rafelrandjes van deze liveopname zijn gelukkig niet weggewerkt. Spontaneïteit is een van de opmerkelijkste wapenfeiten van deze band onder leiding van een componist die het perfecte evenwicht tussen voorgeschreven en geïmproviseerd heeft weten te vinden.

Mischa Andriessen

Joep Van Leeuwen It Could Happen to You

JazzAround Recording Facilities

Onze medewerker Joep van Leeuwen (reeks Third Stream Music) is naast zijn vele activiteiten als internationaal pedagoog en publicist ook jazzgitarist in een brede waaier aan stijlen. Hier speelt hij solo in de stijl van Joe Pass en Jim Hall en krijgt in de liner notes een duwtje in de rug van een andere gitaargrootheid: John Abercrombie. Op zijn oude L7 Gibson gitaar (1939), alleen met de hulp van een microfoon, werkt hij zich met liefde door een aantal jazzklassiekers en Broadway songs. In een wereld waar elektronische hulpmiddelen zo voor het grijpen liggen is dit de terugkeer naar de *bare essentials*. Dit is jazz met een subtiel kamerconcertintje, die nu ook zijn weg gevonden heeft in kleine Parijse theaters op het Ile St Louis en in de warme huiskamer van de jazzliefhebber. Muziek met een hart!

Luc De Baets

Cedar Walton Seasoned Wood

Highnote/ZYX records – 51:55

Een gloednieuwe schijf van een pianist met geschiedenis, vergezeld van nieuwkomer Jeremy Pelt (t, fh), die zijn eigen cd *November* zopas uitbracht, en Vincent Herring, die we hier meer op tenorsax horen dan op alt. Twee veteranen op de afspraak: Peter Washington (cb) en de altijd glimlachende Al Foster (d). Een mainstream album met een originele bewerking op *The Man I Love* en Walton's zeer warme ballade *When Love Is New*. *Hindsight* (C.W.) en *A Nightingale Sang In Berkeley Square* worden in trio gebracht en de twee swingende Walton-composities *Plexus* en *John's Blues* worden rustig uitgewerkt. Dit alles opgenomen in de historische Rudy Van Gelder studio in Englewood Cliffs, N.J., maar een historische happening is het niet echt, al wordt er lekker gemusiceerd.

Chris Joris

Kenny Werner & Jens Sondergaard play ballads A Time For Love

Stunt Records/Challenge
Records – 54:18

Pretentieloos duet van piano en altsaxofonist en klarinetist Jens Sondergaard. Sondergaard is geen technisch fenomeen, maar heeft op altsax en klarinet een mooie sonoriteit. In het openingsnummer overschat hij zichzelf duidelijk op de basklarinet. Maar met zijn beperkte mogelijkheden weet hij dit standaardrepertoire toch met smaak vorm te geven. Niets om over naar huis te schrijven, was er niet Werner's pianospel, dat hij als een kameleon aanpast aan het stuk en aan de mogelijkheden van zijn

maatje. Allebei gaan ze voor de pure melodie, zonder overvloedige versieringen, right to the point. Luister naar het warme *Loverman* en het bluesy *Willow Weep For Me*.

Luc De Baets

Mike Westbrook Westbrook/Rossini

Hat Hut Records/Harmonia
Mundi – 72:23

Lang voor Uri Caine er hoge ogen mee zou gooien, bewerkte ook de Britse componist en orkestleider Mike Westbrook al klassieke muziek tot jazz. Deze heruitgave uit 1984 is een mooie introductie tot Westbrooks aanpak.

Met een zevenkoppige jazzband pakt hij hier melodieën aan van de negentiende eeuwse componist Gioacchino Rossini, uit opera's zoals *Willem Tell*, *Otello* en de *Barbier van Sevilla*, waarvan ook u de melodie kan meefluiten.

Zeker door de aanwezigheid van twee tuba's, en met de ongebruikelijke sopraninosax als belangrijkste solist, klinkt dit als een stevige brassband. Het lijkt wel een Europese versie van Henry Threadgill's *Very Very Circus*, al kleurt Westbrook meer binnen de lijntjes, en is zijn muziek veel minder ruw en ongepolijst dan bij Threadgill.

Westbrook begeleidt op piano zoals ook Carla Bley dat doet bij haar bigband: spaarzaam en ingetogen. Vaak wisselt hij de piano voor de tuba. Echtgenote Kate Westbrook zorgt voor drie merkwuurlijke vocale bijdragen uit *Otello* en *Willem Tell*. Op die momenten blijft de muziek het dichtst bij het origineel. Maar verder zal deze muziek vooral jazzfans bekoren.

Peter De Backer

Auteurs voor een leven vol kleuren

SABAM wenst alle jazzartiesten veel succes

NIEUWE WEBSITE!
www.sabam.be

sabam
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
Tel. 02/286.82.11
info@sabam.be
www.sabam.be

De Jazzlezer Leidse jazzthema's

Bert Vuilje

De lokale jazzgeschiedschrijving in Nederland begint zo langzamerhand zelf een aardige historie op te bouwen.

Twintig jaar geleden publiceerde Eddy De-termeyer al zijn *Ruige dagen: 70 jaar Jazz in Groningen*. Daarop zijn velerlei boeken en boekjes gevolgd, die de jazz van Terneuzen tot Enkhuizen belichten. (Dit najaar voegde ook Twente zich in de reeks, met Henk Kleinhouts *Swing is the Thing: Hengelo en de Jazz 1920-1960* - NV Uitgeverij Smit van 1876 - ISBN 978 90 6289 626 4.)

Het omvangrijkste werkstuk was tot nu toe het bijna zeshonderd pagina's tellende '100 jaar Jazz in Den Haag', dat Arie van Breda in 2000 liet verschijnen. Dat wordt nu naar de kroon gestoken door het imposante boekwerk dat de Stichting Leidse Jazzgeschiedenis heeft uitgegeven. Het telt 288 luxueuze pagina's op het formaat van een 30 cm-hoes, het is zeldzaam rijk geïllustreerd, en het gaat vergezeld van twee cd's met jazz uit heden en verleden die met Leiden kan worden geassocieerd.

Anders dan het Haagse boek is *Leidse Jazz-geschiedenis (1899-2009)* geen doorlopend

historisch verhaal. De initiatiefnemers hebben gekozen voor een thematische opzet, waarin deelonderwerpen als jazzclubs, festivals, bigbands, de Muziekschool Leiden en Omstreken, en de jazz in de Leidse randgemeenten afzonderlijk aan de orde komen.

Ook is er aparte aandacht voor belangrijke jazzpersoonlijkheden die afkomstig zijn uit Leiden, en dat levert een verrassende lijst op: violist **Frans Poptie**, Millers-leider **Ab de Molenaar**, trombonist-auteur **Frits Hotz**, arrangeur-orkestleider **Klaas van Beeck**, componist-arrangeur-bassist **Tom Dissevelt** en kraakdoos-uitvinder **Michel Waisvisz**.

Maar de meest glorieuze Leidse jazz-zoon is volgens de samenstellers componist-arrangeur-dirigent **David Broekman**, met wiens geboorte in 1899 het boek begint. Toch heeft hij in de plaatselijke jazzgeschiedenis slechts een zeer beperkte rol gespeeld, want in 1924 emigreerde Broekman al naar Amerika. Daar schreef hij muziek voor meer dan honderdvijftig films en was hij de eerste begeleider van **Frank Sinatra**

toen die in 1943 zijn solo-carrière begon. Vanuit jazzoogpunt het interessantst is Broekmans samenwerking met vibrafonist **Teddy Charles** tijdens het Newport Jazz Festival 1956. Daar was hij de dirigent van het Teddy Charles-tentet, onder meer in diens ambitieuze compositie *Word From Bird*. Achter in het boek wordt de muzikale betekenis van David Broekman in perspectief gezet door middel van interviews met Teddy Charles en **Gunther Schuller**.

- **Cees Mentink e.a.: Leidse Jazzgeschiedenis (1899-2009)**. Uitgegeven door Stichting Leidse Jazzgeschiedenis, Kastanjekade 2, 2313 XM Leiden, Nederland (www.leidsejazz.nl); € 39,90 (inclusief 2 cd's). ISBN 978 90 9023527 1.

www.bebopbusiness.com

Bebop Business is ook elke zondagavond vanaf 22.30 uur te horen via

<http://radio6.nl/>

Boekennieuws

Een bezoek aan de Boekenbeurs 2008 bracht ons op het spoor van enkele nieuwe en/of heruitgegeven boeken over of met betrekking tot jazz. Maar sommige ofwel **niet voorhanden of nog niet verschenen uitgaven** willen we hier toch ook signaleren.

Bernard Lefèvre

Eerst en vooral moet iedereen die interesse heeft in of meer wil opsteken over onze eigen jazzwereld het door JazzLab Series uitgegeven *JazzLab Series 1993-2008* aanschaffen. Het boek valt samen met de viering van het 15-jarig bestaan. Al die tijd organiseerde de vzw JazzLab Series tournees met de beste Belgische jazz langs hoogstaande zalen in Vlaanderen. Dit kleurrijke stukje vaderlandse jazzgeschiedenis is nu samengebond in een mooi geïllustreerd boek. Met getuigenissen, herinneringen, een geschiedenis en boeiende beschouwingen over wat JazzLab Series in al die jaren heeft betekend voor de jazzscene in België.

- **JazzLab Series 1993-2008** (www.jazzlabseries.be 2008) ISBN 9789090233796.

Van de onlangs overleden fotograaf William Claxton heeft Taschen nu in het kader van het 25-jarig bestaan een speciale editie van het indrukwekkende boek *Jazz Life* heruitgebracht tegen een gunstige prijs (€ 49,99). In 1960 trok Claxton met de gerenommeerde Duitse musicoloog Joachim Berendt doorheen de VS in de voetsporen van de jazz. Deze samenwerking leverde én impressies én foto's op die werden opgenomen in de oorspronkelijke uitgave *Jazz Life, Auf den Spuren der Jazz* wat voor het eerst verscheen in het Duits bij Offenburg, Burda Druck und Verlag in 1961 (collector's item). In 2005 verscheen dan bij Benedikt Taschen de originele groot formaat uitgave in drie talen.

- **William Claxton, Joachim E. Berendt - Jazz Life** (Taschen 25th Anniversary Special Edtn 2008) ingebonden met stofomslag en in foedraal ISBN-10: 3836508680 ISBN-13: 978-3836508681

Nu aan zijn negende editie toe (eerste uitgave was in 1992) is de *Penguin Guide to Jazz Recordings* zowat de bijbel van de jazzrecensies. Het is een immense uitgave (1600 pagina's) met besprekingen van liefst 14.000 cd's, waaronder 2000 nieuwe, en een index van 400 artiesten!

- **Richard Cook, Brian Morton - The Penguin Guide to Jazz Recordings: Ninth Edition** - Engels - ISBN-10: 0141034017 ISBN-13: 978-0141034010

Graag willen we onze lezers nog attent maken op een dichtbundel van onze medewerker Mischa Andriessen: *Uitzien met D*. Het zijn gedichten op het snijvlak van proza en poëzie. Gedichten die het verhaal vertellen van de vriendschap tussen D en 'ik', en hun kleine universum, dat soms te groot is om te bevatten. Enkele gedichten verschenen eerder in literaire tijdschriften, o.a. *Bunker Hill*, waarin ook door Andriessen vertaalde Amerikaanse poëzie verscheen.

- **Mischa Andriessen - Uitzien met D** - De Bezige Bij 2008 - ISBN 978 90 234 3223 4

Ask Me Now

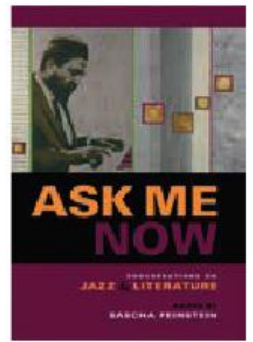
Eén van de ontroerendste hoesteksten die ik ken, zijn de *liner notes* die Lester Koenig, de man van Contemporary Records, aan het schrijven was voor het album *Ben Webster – At The Renaissance*, maar nooit afmaakte. De tekst, gedateerd op 2 februari 1972, eindigt midden in een zin: "Jim Hall has gone on to become one of the handful of..." En dan moet Koenig gestoord zijn in z'n bezigheid, telefoon of iemand aan de deur... De tekst bleef onaf en het album werd niet uitgebracht. Lester Koenig stierf in november 1977. In 1985 voltooide Ed Michel Koenig's laatste zin en de rest van de *liner notes* en het album kwam er ook, in 1989 gevolgd door een heruitgave op compact disc met vier extra stukken. Daaraan moest ik denken tijdens het lezen van *Ask Me Now – Conversations On Jazz & Literature* van Sascha Feinstein.

Tien jaar geleden bracht een vriend – een ware vriend – mij uit Amerika een nummer mee van het tijdschrift *Brilliant Corners*, ondertitel *A Journal Of Jazz & Literature*, editor Sascha Feinstein. Bijna

negentig pagina's teksten waarvoor op de één of andere manier jazz of jazzspelers de inspiratiebron waren geweest: Coleman Hawkins, Monk, McCoy Tyner, Miles Davis... Een enkele proeve van retoriek ook: ene Robert Gibb die de namen van uit Pittsburgh afkomstige jazzmen onderbrengt in variaties op de Danteske Terza Rima. En bovendien een lang gesprek met één van die jazzschrijvers: Al Young. In *Ask me Now* heeft Feinstein twintig dergelijke gesprekken verzameld. Het interview met Al Young is er één van. Maar er zijn bekendere namen: Amiri Baraka (Leroi Jones), bassist Bill Crow, Armstrong en Parkerbiograaf Gary Giddins, pianist Fred Hersch, Dan Morgenstern... Op één uitzondering na zijn alle 'hoofdstukken' op dezelfde manier opgebouwd: een intro gevolgd door een korte bloemlezing uit het werk van de geïnterviewde met teksten die in de loop van het gesprek op de één of andere manier ter sprake komen, en dan het gesprek. De uitzondering op de regel is Philip Levine die een aantal van zijn teksten over de jazzspelers in het Detroit van de jaren vijftig becommentarieert zonder dat Feinstein hem daarover vragen stelt. Bij iemand als Fred Hersch ontbreekt dan weer de bloemlezing: Hersch heeft het over z'n Walt Whitman-project *Leaves Of Grass*. Maar er zijn ook jazzmen die zijdelings binnendringen in dit *Jazz & Literature*-verhaal. Gerry Mulligan bijvoorbeeld in de verhalen van Bill Crow die ooit de bassist was van het kwartet (en denk aan de bijna 'literaire' foto van Dennis Stock: Crow in de vroege ochtend in een mistig New York, met z'n bas op z'n rug op weg naar huis).

Maar Mulligan ook als misschien wel de meest belezene jazzman in het gesprek met Gary Giddins – en dat moet wie het album *The Age Of Steam* kent wel

al hebben afgeleid uit de aan Doris Lesing ontleende titel *Golden Notebooks*. Een enkele keer, bij Sonia Sanchez en Haki R. Madhubuti, denk je onwillekeurig aan de jaren zestig jazzdichters rond het Vlaamse 'literaris' tijdschrift *Labris* (Max Kazan, Mon Devoghelaere, Hugo Neefs ...) en hun poging om een literair equivalent te bedenken voor de avantgarde in de jazz, en meer dan dat: om jazz en poëzie te laten samenvallen. En dan is er het gedicht *Mort aux Belges!* van Hayden Carruth: verbazing en verontwaardiging over het feit dat de Belgen na wat ze in Belgisch Congo hebben aangericht ten tijde van de Expo '58 nog altijd niet lijken te begrijpen dat trombonist Vic Dickenson, lid van de Sidney Bechet/Buck Clayton all stars formatie, hen niet zozeer op sierlijk trombonespel vergast als op een reeks winden trakteert. "Who'd be a Belgian? In '58/ for their Exposition they hired a band/ Bechet, Clayton, Dickenson to play the low-down blues/ and still they didn't understand." Mooi. En ik voeg er graag Lester Koenig's *liner notes* voor *Ben Webster – At The Renaissance* aan toe.

- Sascha Feinstein – *Ask Me Now* – Indiana University Press – 472 p, 20 zwart-wit illustraties, ingebonden: ISBN 978-0-253-34951-4 – paperback: ISBN 978-0-253-21876-6
Info : <http://iupress.indiana.edu>

Introductie tot Duke Ellington

Voor het eerst verschijnt in het Nederlands een studie over Duke Ellington. De auteur, Piet Van de Craen, wil tegemoet komen aan de vraag om een toegankelijke inleiding tot Ellington te bieden.

Piet Van de Craen is hoogleraar aan de VUB en bestuurslid van de Antwerpse Jazz Club. Daar werden al heel wat avonden rond Ellington en de Ellingtonians georganiseerd en dat vormde ook de basis van de materie die hij verder is gaan uitdiepen en nu in boekvorm verschijnt.

Piet Van de Craen: "Ellington is een dankbare figuur met een zeer lange carrière en zijn muziek kent vele facetten. Hij componeerde naast populaire tunes ook hits, schreef langere stukken die hij zelf suites noemde, en was zelf natuurlijk een uitzonderlijk pianist. Bovendien bestond zijn orkest uit vele persoonlijkheden die elk voor zich legendarisch zijn: Johnny Hodges, Cootie Williams,

Harry Carney, Rex Stewart, Ben Webster, Cat Anderson en niet te vergeten Billy Strayhorn.

Een heel diepgaande analyse heeft de auteur opgenomen over de suite *Black, Brown and Beige*. "Merkwaardig is dat de tijdgenoten helemaal niet te spreken waren over die muziek", stelt Piet Van de Craen, "de critici waren niet vertrouwd met Ellingtons muziek, ze waren het onderling niet eens over de kwaliteit van die muziek. Blijkbaar werd een hybride muziekvorm niet zo aanvaard als we nu kennen met fusion, het moest duidelijk onderscheidend zijn, was het nu jazz of symfonische muziek? Momenteel heb je bv. Wynton Marsalis die op die manier componeert, maar wat minder bekend is dat in Ellingtons tijd Fats Waller en zijn mentor James P. Johnson al symfonisch schreven."

De portretten van de belangrijkste orkestleden zijn ook origineel gebaseerd op de lezingen in de Antwerpse Jazz Club. Naast de betekenis van de muzikant, zijn carrière – ook buiten het Ellington orkest – zijn in een praktische tabel heel wat gegevens over opnamesessies opgenomen. Achteraan volgen referenties, beknopte discografische nota's, Ellington op dvd, verklarende woordenlijst en namenregister.

Piet Van de Craen: "Ellington was zijn tijd ver vooruit en ik denk dat Wynton Marsalis gelijk heeft dat met de afstand in de tijd en geruggensteund door groeiende kennis je die muziek die je dacht te kennen toch weer anders gaat (her)beluisteren. Als de lezer dan de smaak van die Ellington-muziek te pakken krijgt, dan heeft dit boek zijn doel bereikt."

- Piet Van de Craen – *Duke Ellington, Tussen traditie en vernieuwing* – 197 p – ASP 2008 – ISBN 9789054875109, verkrijgbaar bij de Antwerpse Jazzclub vzw – Café Den Bengel, Grote Markt 5, Antwerpen, Tel. 03 238 84 79, telkens op dins. avond vanaf 19u30. www.antwerpsejazzclub.be of AJC: Zwijgerstraat 26 b 16 - 2000 Antwerpen (c/o F. Vaes).

Bernard Lefèvre

De balans

De bloeiperiode van de Third Stream Music ligt in de jaren vijftig. Zowel in grote als in kleine bezettingen wordt geprobeerd jazz en 'klassieke' muziek te combineren. De lat ligt hoog. Het gaat om een synthese te bereiken, niet alleen de textuur wat te veranderen. Vooral in de cool jazz vindt de Third Stream Music een voortreffelijke voedingsbodem.

Het **Modern Jazz Quartet** leidt de weg. De componist/arrangeur van de groep, **John Lewis**, is gefascineerd door het in verbinding brengen van gecomponeerde en geïmproviseerde secties. Ogenschijnlijk lijkt hij zich te baseren op Europese vormen uit de Barok, met fuga's als *Versailles*, *Vendome* en *Three Windows* (in 1987 herschreven voor het MJQ en kamerorkest) en suites als *Fontessa* en *The Comedy*. Maar zijn inspiratie komt ook van het **Count Basie** orkest, dat meesterlijk gecomponeerde en geïmproviseerde delen in elkaar kon laten overlopen. In 1959 schrijft Lewis een stuk waarin het hem lukt zijn jazzkwartet in perfecte balans te krijgen met het **Beaux Arts String Quartet**. Deze compositie voor jazzkwartet en strijkkwartet heet *Sketch* en staat tot vandaag als een hoogtepunt van de Third Stream Music.

Het thema van *Sketch* draait in essentie om variaties op een motiefje met de noten C, B en A (zie voorbeeld 1). **Percy Heath** op bas en **Conny Kay** op drums leiden de zaak in. De baslijn hint 7 maten lang naar A-mineur maar pas in de laatste maat wordt het echt mineur (voorbeeld 2).

Bas en drums worden in maat negen (voorbeeld 3) prompt onderbroken door het strijkkwartet met een eerste, felle verschijning van het hoofdmotief. De eerste overgang van het jazzdeel naar het klassieke is perfect verlopen. De strijkers werken het motief verder uit in voorbeeld 3 en in 4 brengen ze er tempo in. Dan doet Lewis iets heel slims. Als in 5 de vibrafoon het motief speelt – ondersteund door de andere leden van het MJQ (piano komt even later met een tegenstem) – laat hij de strijkers een lange noot spelen. Als de klassieke muziek en de jazz ergens botsen, is het wel in de interpretatie van de achtste noten. Lewis vermijdt dan ook dat de strijkers ergens in het stuk jazz-achtsten moeten spelen. Het motief wordt nu door de twee kwartetten verder ontwikkeld en de swing komt er via een two feel in en leidt op 1:18 tot een volle swingende vier en het MJQ is op volle

stoom gekomen. De elegante pianosolo wordt wat later ondersteund door het strijkkwartet. Het briljante hieraan is dat er pizzicato gespeeld wordt. Dit is een magistraal effect. De melodie van deze pizzicatobegeleiding is uiteraard weer een verschijning van het hoofdmotief. Na een tussenspel van de strijkers volgt de vibrafoon-solo. Ook die wordt afgesloten door de strijkers. Alle entrees van de Beaux Arts Quartet achter de jazzimprovisaties zijn zeer bijzonder. Dit is geen strijke in de achtergrond. Dit is geen kleurtje achter de solisten. Deze strijksecties zijn integrale delen van de compositie. Keer op keer verloopt de overgang van jazz naar klassiek vlekkeloos. De afsluiting van de tweede solo leidt zelfs tot een sectie van het strijkkwartet alleen, zonder ritmesectie, helemaal zelfstandig. Deze passage zou zo weggelopen kunnen zijn uit een langere compositie voor strijkkwartet.

Dit stuk *Sketch* staat op de lp *Third Stream Music/The MJQ and Guest* en geeft het niveau aan waarop Third Stream Music zich in kleine bezetting dient af te spelen. Op de andere stukken op deze plaat (opgenomen tussen 1957 en 1960) lukt het met de andere gasten als **Jimmy Giuffrè** (sax klarinet), **Jim Hall** (gitaar) en **Ralph Pena** (bas), ook een goede balans te krijgen tussen de geïmproviseerde en gecomponeerde delen. **Gunther Schuller** is op deze plaat ook met een compositie van de partij. Uit dit stuk, *Conversation*, blijkt de invloed van de 20ste eeuwse gecomponeerde muziek op de Third Stream Music.

Een andere plaat uit die periode, december 1960, heet *Jazz Abstractions*. Er staan vier stukken op: drie van Gunther Schuller en één van Jim Hall. Op Schuller's *Abstraction* is **Ornette Coleman**, die dan net naam heeft gemaakt, te gast. Vooral de raakpunten tussen diens freejazz-spel en de klank van de 20ste eeuwse gecomponeerde muziek worden uitgewerkt, wederom in de mix: jazzgroep met strijkkwartet. Op de twee ander titels, Variaties op een thema van John Lewis en **Thelonious Monk** versterkt **Eric Dolphy** de geleerden. Ook Jim Hall's *Piece for Guitar & Strings* staat op deze plaat met

een bezetting bestaande uit jazzgitaar en kleine strijkersgroep die, met wat goede wil, aan Parker's *With Strings* doet denken maar nu wel Third Stream Music is.

Rush Hour

Als eind jaren vijftig het geluidsbeeld van de Third Stream Music ontwikkeld is zal zich dat in de decennia erna handhaven en niet revolutionair veranderen. In kleine en grote bezettingen gaat het verder. Ook de 12-toonsmuziek die **Shorty Rogers** in 1954 al gebruikte voor jazz in *Three on a Row*, komt weer terug via **Don Ellis** *Improvisational Suite #1* op de lp *How Time Passes* uit 1960. Jazzstijlen die in dit stuk voorkomen variëren van moderne swing, via free tot zelfs een boogie-achtige stomp-passage. Dit alles over en met de reeks B-F#-A-G-Eb-Ab-D-C-F-Bb-Db. Maar ook in grote bezettingen gaat het verder. Als **Stan Kenton** in 1965 het **Los Angeles Orchestra** leidt, verloochenen de titels van de composities hun inspiratie niet; *Prelude and Fugue* (**Johnny Williams**), *Passacaglia and Fugue* (**Allyn Ferguson**). Maar het swingt en **Bud Shank** e.a. improviseren.

Ieder decennium kent zijn Third Stream Music producties. Een overwinning en erkenning echter heeft de Third Stream Music in 1995 als het Amerikaanse **Down Beat** de cd *Rush Hour* **Joe Lovano** en **Gunther Schuller** uitroept tot plaat van het jaar. Zowel de lezers als de critici zijn het daar in hun polls over eens. De componeerstijl is er: de instrumentatie varieert van tenor en drums beide door Joe Lovano in een overdub gespeeld tot een groot ensemble met strijkers en een groot ensemble met de nadruk op de blazers. Wie de perfecte uitdrukingskracht van Third Stream Music wil horen moet op *Rush Hour* luisteren naar *Lament For M* en wel op tijdsindicatie 4:16 waar een free-jazz-achtige improvisatie uitmondt in een 11 maal herhaalde (verdeeld in 5+6) fragiele toon op een harp. Boze tongen beweerden in 1957 dat Schuller de term bedacht had om zichzelf meer werk te bezorgen. Hoe dit ook zij, feit is dat deze dirigent, hooft, historicus, publicist, componist en winnaar van de Pulitzerprijs tot op de dag van vandaag een drijvende kracht is achter deze experimenten. En als hij het op dit niveau doet kan niemand klagen.

Speelpraktijk

Er is na een halve eeuw Third Stream Music geen bloeiende speelpraktijk van deze muziek ontstaan. Live hoort men deze muziek weinig, hooguit als project tijdens een jazzfestival. Er zijn geen vergelijkbare, geïnstitutionaliseerde ensembles als een door de overheid gesteund symfonieorkest of gesubsidieerde kleinere ensembles die deze stijl consequent op het repertoire hebben. Eén reden hiervoor moge duidelijk zijn nl. de grote variëteit van bezettingen waarin Third Stream Music gespeeld wordt. Zelfs het oprichten van een kernensemble zou moeilijk zijn. Daarnaast is deze muziek vaak zeer moeilijk speelbaar. Weinig musici zijn

vaardig in beide stijlen of hebben op zijn minst een groot inzicht en begrip voor de stijl die ze niet machtig zijn. Er zou hier voor een conservatorium een rol kunnen zijn weggelegd. Third Stream Music is ook daar niet spontaan tot speelpraktijk geworden in de ongeveer 20 à 25 jaren dat de afdelingen klassiek en jazz nu al in conservatoria cohabiteren. Echte kruisbestuivingen zijn er nog weinig geweest. Dat is begrijpelijk. Men heeft als student de korte studietijd hard nodig om de muziek die bij het hoofdvak hoort, grondig onder de knie te krijgen. Daar komt nog bij dat als studenten muzikale interesse hebben buiten hun directe hoofdvak dit veelal popmuziek of lichtere vormen van klassieke muziek geldt. Dit is overigens niet bedoeld als ontmoediging. Integendeel: het zou een conservatorium sieren dit type cross-over – want zo wordt het nu genoemd – te ambiëren, maar het dient wel zeer grondig voorbereid te worden en zeer serieus uitgevoerd te worden. Of men bestaande stukken uitvoert of nieuwe laat maken, de kans op mislukken is groot aanwezig. Een flink aantal hindernissen moeten genomen worden. Aangezien de muziek, zoals net gesteld, geen echte speelpraktijk kent zal men alles zelf moeten ontwikkelen. Dit speelt zich op uiterst primair niveau af zoals het bemachtigen van de partituren. Het gaat hier veelal om manuscripten (veel officiële uitgaven zijn er niet) en het traceren hiervan is een grote taak. Laat als voorbeeld hier gelden de muziek voor *Guitar Trio and String Trio* van **Jimmy Raney** (een kostbaar vinyl bezit). Dit is zonder twijfel een hoogtepunt uit de Third Stream Music en zeker de moeite waard om uit te voeren, ware het niet dat de weduwe van Raney de muziek vasthoudt. Verder is veel van deze muziek zeer persoonsgebonden. De artistieke vraag stelt zich of het zin heeft een uitvoering te doen zonder de oorspronkelijk spelers door of voor wie het gedacht is. Het is de vraag of *Skies of America* zonder Ornette Coleman wel zin heeft (en dan ook nog eens de Coleman van 1970). Of de plaat *Focus* met Stan Getz. De muziek van **Graetinger** is wel uit te voeren. Dit heeft de Nederlandse **Ebony Band** in de jaren negentig bewezen.

De beschikbaarheid van de canon van de Third Stream Music is een bijkomend probleem. De lp *Third Stream Music/MJQ* (met *Sketch* dus) werd in 1960 uitgegeven. Het is onbegrijpelijk dat het tot 2002 heeft geduurd eer deze plaat op cd verscheen. De cd uitgave van *Music for Brass* (1956) en *Modern Jazz Concert* (1957), uitgebreid behandeld in deel drie van deze Third Stream Music serie, verschenen 'al' in 1996, maar de stukken van **Harold Shapiro** en **Milton Babbitt** stonden er niet op. Het duurde tot 2005 eer die op cd werden uitgegeven onder de titel *Bill Evans and Orchestra*.

Conclusie

Third Stream Music geeft dus geen eensluidend, duidelijk gedefinieerd klankbeeld. In een poging tot definitie maakte Gunther Schuller in 1981 een lijst waaruit blijkt wat het in ieder geval niet is: "It is not jazz with strings / It is not jazz played

on 'classical' instruments / It is not classical music played by jazz players / It is not inserting a bit of Ravel or Schoenberg between be-bop changes – nor the reverse / It is not jazz in fugal form / It is not a fugue played by jazz players / It is not designed to do away with jazz or classical music; it is just another option amongst many for today's creative musicians." Schuller gaf de stijl in 1957 een naam maar een definitie in woord van wat het dan wel is, geeft hij niet (en dat hoeft hij ook niet want die heeft hij eigenlijk met zijn uitvoeringen en opnamen gegeven). Het spectrum van de Third Stream Music wordt bepaald door de ingrediënten die overheersen. Dat kan het gecomponeerde of het geïmproviseerde zijn. Op zijn beurt kan het gecomponeerde dan weer variëren van barok tot 20e-eeuws atonaal/serieel en de jazz van mainstream of cool tot freejazz. Wat wel een kenmerk van deze stijl lijkt te zijn is het onderbreken van de beat voor een passage in een ander tempo of ritmiek. Veel jazz kenmerkt zich door het continu vasthouden van een zelfde tempo of groove. Gecomponeerde, 'klassieke' muziek doet dit zelden. De verschillende ritmische en dynamische stemmingen in een stuk lijken een van de belangrijkste invloeden van de gecomponeerde muziek op de jazz en de Third Stream Music te zijn. Maar daarin ligt ook een grote valkuil, artistiek gezien. Dit zou ik als het grootste probleem van de Third Stream Music willen zien, namelijk dat het mengen van de twee stijlen niet verder komt dan het overgieten van een stilistisch sausje; hier komt de klassiek, daar komt de jazz, eerst wat violen, dan een walkin' bass. Alleen de allerbeste musici en componisten (en dan nog eens met voldoende repetitietijd) zullen in staat zijn tot een echte wederzijdse bevruchting te komen. Het is een opgave van de hoogste orde.

De Third Stream Music is de hemel ingeprezen, de muziek is verguisd. Het elegante van veel Third Stream Music kan de liefhebber van de wat ruwere, ongetemde jazz niet bekoren. Het verwijt 'intellectuele muziek' valt, maar intellectuele muziek bestaat helaas niet, alleen maar ongeschoolde intellecten. Kortom, felle reacties roept de Third Stream Music op en dat is meestal wel een kwaliteitsindicatie naast de mindere resultaten die iedere stijl in zich heeft. ➡

Jazzgitarist **Joep van Leeuwen** speelt in bezettingen variërend van solo gitaar tot bigband en van Swing tot Nu Jazz op podia variërend van jazzkroeg tot het Montreux Jazz Festival. Hij componeerde veel jazzstukken, vooral voor het duo gitaar & trombone. Aan de jazzafdeling van het Maastrichts Conservatorium geeft hij de vakken gitaar, jazzgeschiedenis en combo. In samenwerking met de Universiteit van Maastricht is hij lid van het lectoraat Autonomie en Openbaarheid waar hij onderzoek doet naar de beoordelingsprocessen bij eindexamens conservatorium. Hij was meer dan 10 jaar actief als bestuurder in het jazzonderwijs en voor de IAJE (International Association of Jazz Educators). Hij publiceerde over jazz in het *Limburgs Dagblad*, *Jazz News* en andere uitgaven. Hij is winnaar van de Jerry van Rooyen Award.

“Ik wil een **brede kijk op muziek**”

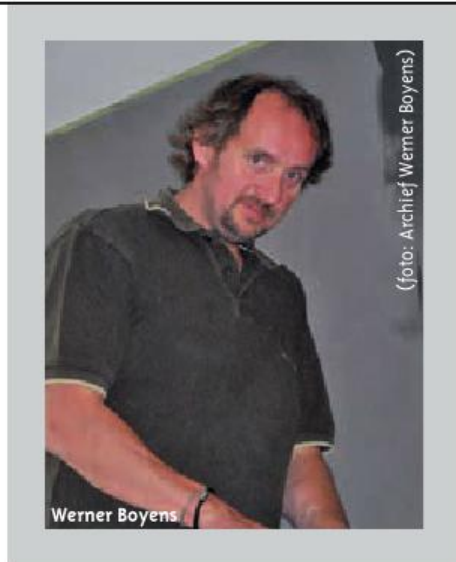
Bernard Lefevre

“Ze noemen me al eens de lijkenpikker,” vertelt Werner Boyens, “omdat ik me niet zozeer met artist development bezig hou, maar eerder zoek naar bestaande opnamen en daarmee nieuwe releases, re-issues maak en/of acties onderneem. Mijn taak is binnen het beschikbare repertoire te bepalen waarvoor de markt gevoelig is, wat wel of niet aanslaat, dus filter ik wat commercieel potentieel heeft.”

Na een carrière in de sales bij Universal stapte hij tien jaar geleden over naar EMI Music Belgium, vooral ook omdat het label Blue Note hem speciaal aansprak. Een zestal jaren geleden kreeg hij vanuit zijn passie voor muziek de opdracht om zich meer toe te leggen op het exploiteren van de uitgebreide catalogus. De liefde voor jazz was er al. Daarnaast volgt hij net zo enthousiast de pop, rock, cross-over als de wereldmuziek.

Werner Boyens: Jazz moet ergens via de genen van mijn vader zijn doorgegeven. Hij speelde als contrabassist in een locale band in de jaren 60. Dat was voor ik geboren ben, dus dat heeft me niet direct beïnvloed. Eind jaren tachtig sprak punk, new wave, rock en experimentele muziek me sterk aan. Door mijn manische honger naar muziekkennis kwam ik toch al gauw bij jazz en zelfs klassiek uit. In 1989 kwam Miles Davis in de actualiteit met het conceptalbum *Aura*. Dit was voor mij een kantelmoment. Ik had in die periode ook op televisie een optreden gezien en was helemaal overonderd door de persoon. Een tijdje later vond ik in een tweedehandszaak een Japanse import van *Miles and Monk at Newport* (Sony SRCS 5698). Opnieuw was ik volledig van de kaart en schuimde vanaf dat moment alle tweedehands platenzaken af op zoek naar het

volledige oeuvre van Miles, nadien Coltrane, Monk, Charles Mingus.... Bij MCA toen ben ik ook via het label Impulse op heel wat jazz uitgekomen. Een andere passie is soundtracks. Dat is gelinkt aan jazz, bv. Miles met de geweldige muziek voor de film *Ascenseur pour l'Echafaud*. Het gaat me niet zozeer om de film, die heb ik zelfs nooit gezien, maar vooral om de score. Neem bv. Franse films met muziek van François de Roubaix en Michel Legrand. Wat ik zo fantastisch vind aan goede filmmuziek, is dat sommige componisten er in slagen om in enkele noten dergelijke gevoelens los te maken, dat als het ware de beelden overbodig worden. Uiteraard niets verkeerd met de grote regisseurs die wonderlijke verhalen in beeld brengen, maar een goede score is toch wel *the cherry on the cake*.

Wie zijn je muzikale helden?

Miles Davis is voor mij nog altijd het muzikale genie van de 20ste eeuw. Pas goed na 2000 heb ik

me meer verdiept in de vocale jazz en naast de grote jazzinstrumentalisten heb ik vandaag ook een grote fascinatie voor de jazzvocalisten: Billie Holiday, Betty Carter, Ella, Lena Horne, Julie London, Sarah Vaughan, June Christy, Nina Simone, Shirley Horn, Sinatra, Lou Rawls... Die vocalisten van toen, daar ga ik nog dit jaar een swing-album rond uitbrengen. En natuurlijk ontbreekt daarop de nieuwe generatie niet zoals bv. Stacey Kent, maar dat is nog geen diva.

Weet je wat spijtig is? Dat Dianne Reeves live zo overweldigend kan zijn en een prachtige stem heeft, en dit op geen van haar albums tot haar recht komt. We hebben al gevraagd dat ze eens een live-cd zou uitbrengen... Wie me vorig jaar opviel, was José James, die vond ik wel een ontdekking.

In de nieuwere lichte jazzmuzikanten (hoewel zo jong toch ook weer niet!) heb ik enorm veel respect voor: Dave Holland, Jason Moran, Fred Hersch, Keith Jarrett, Brad Meldau.

Hoe ga je met muziek om?

Nu ga ik meer en meer graven in het verleden. Mijn interesses gaan dan wel naar jazz, maar evengoed naar Afrikaanse muziek, soul, funk, motown..., dat is voor mij een hele ontdekkings-tocht. Ik wil een zo breed mogelijke kijk hebben op muziek. Ik weet dat ik me nooit op een bepaald genre zal toespitsen. Ik wil geen purist zijn en er evenmin een encyclopedie op na houden. Het maakt me niet zo veel uit wie op een bepaalde plaat de bezetting vormt, voor mij telt voor alles goede muziek.

De muzieksector gaat ervan uit dat de consument naar de muziek komt. Zij bepaalt dan ook waar de muziek beschikbaar is. Dat is een push-beweging. Zelf geloof ik eerder in een pull-beweging. Hoe kunnen we de muziek dichterbij de mensen brengen? Dat is mijn insteek. Met bv. de jazz-

1 info@2sounds.be

De TOP-15 keuze van Werner Boyens

Als het van Werner Boyens afhangt, dan stond hier een top-100!

1 Miles Davis: <i>Kind Of Blue 50th Anniversary / The Complete Bitches Brew / Miles Davis Quintet 1965-1968</i> (Sony) 2 Duke Ellington: <i>Money Jungle</i> (Blue Note) / <i>First Time! The Count Meets The Duke</i> (Sony) 3 John Coltrane: <i>Giant Steps</i> (Atlantic) / <i>My Favourite Things - Coltrane at Newport</i> (Impulse) / <i>Blue Train</i> (Blue Note) / <i>Complete 1961 Village Vanguard Recordings</i> (Impulse)	4 Cannonball Adderley: <i>Somethin' Else</i> (Blue Note) 5 Count Basie: <i>The Complete Atomic Basie</i> (Roulette) 6 Art Blakey: <i>Moanin'</i> (Blue Note) 7 Donald Byrd: <i>Fuego</i> (Blue Note) 8 Thelonious Monk Quartet with John Coltrane: <i>Thelonious Monk Quartet with John Coltrane At Carnegie Hall</i> (Blue Note) / <i>Genius Of modern Music</i> (Blue Note) /	<i>Monk's Dream</i> (Columbia Records) 9 Don Ellis: <i>Live At Monterey</i> (Pacific) 10 Ella Fitzgerald: gehele repertoire 11 Billie Holiday: <i>Songs For Distingue Lovers</i> (Verve) 12 Bill Evans Trio: <i>Waltz For Debby / Explorations / Portrait in Jazz / Fantastisch trio met Scott Lafaro & Paul Motion</i> (Riverside) 13 Charles Mingus: <i>Mingus Ah Um</i> (Sony) 14 David Axelrod: <i>The Edge Of Music</i> (Stateside) 15 Herbie Hancock: <i>Maiden Voyage</i> (Blue Note)

collectie bij *De Morgen* gebruik ik een medium, anders dan een winkel waar de mensen naartoe moeten, om muziek bij die mensen te brengen.

Speelt de radio daarin een rol?

De radiostations zijn niet meer bezig met het brengen van muziek, ze liggen alleen nog wakker van cim-cijfers. Het draait uitsluitend rond het bereiken van een zo breed mogelijk publiek. Zelig toch hoe jazz en wereldmuziek, als ze al aan bod komen, nog alleen maar plaats vinden in de programmering tijdens de daluren. Dan is het toch wel verademend als je bij Radio Mirena (*plaatselijk station in Antwerpen – nvdr*) terecht komt. Met dit radiostation ben ik een compilatie-cd aan het maken. Crooners uit de jaren vijftig. Let wel, een selectie met kwaliteit, authenticiteit en voor een breed publiek. Van zo'n zender zou de VRT nog wat kunnen opsteken. In een alsmaar versnipperende markt is het muziekaanbod nog moeilijk te overzien. Wie vindt zijn weg nog in de miljoenen tracks op iTunes? Er zouden meer nichestations moeten ontstaan. Maar nee, we krijgen alleen maar meer stations met telkens opnieuw hetzelfde liedje.

Werner Boyens:

“Er is nood aan het opentrekken van het jazzrepertoire naar een jonger publiek.”

Hoe bereik je het jongere publiek?

Jazz staat onder druk in de platenwinkels. Artiesten zoals *Amy Winehouse* en *Norah Jones* helpen om meer jazz in de rekken te plaatsen. Met de Blue Note catalogus voeren we al eens tijdelijke acties. In 1993 hadden we de Blue Note 'Blue Break Beats' serie. Met de 'Trip Tease' reeks ben ik zeker

dat jongeren van 18 à 20 jaar die op zo een compilatie kennismaken met *Cannonball Adderley* of *Herbie Hancock*, gaan googelen en dan hopelijk eens een RVG-release kopen.

Er is inderdaad nood aan het opentrekken van het jazzrepertoire naar een jonger publiek. Een trendsetter in het buitenland is Gilles Peterson op BBC Radio 1 waarmee we zeker bij Blue Note wat denken te doen. Met Bertrand Flamang van Gent Jazz heb ik ook al van gedachten gewisseld. Het inlassen van een alternatieve dag met cross-over sta ik volledig achter. Overigens denk ik, om het extreem uit te drukken, dat jongeren die nu luisteren naar *Squarepusher*, *Amon Tobin*, *Autechre*, *Bola*, *Boards of Canada* binnen 10 jaar rijp zijn om in jazz verder te gaan. Dat is ook mijn streven: nieuwe doelgroepen vinden en motiveren.

Hoe breed zie je jazz?

Ik voel wel meer voor de vroegere periode, maar ook freejazz is me niet vreemd, al vind ik dat free meer live dan op plaat te genieten is. Onlangs kocht ik nog een cd van *Roland Kirk* en dat viel me reuze mee. In feite gaat het toch altijd om vakmanschap. Of het nu in muziek of schilderkunst, beeldhouwen of zelfs koken is, het begint altijd met vakkennis. Dan volgt de fase waarin de expressie bepaalde emoties losmaakt en voor wie daarvoor openstaat, ontvankelijk is. Op Canvas zag ik een jaar geleden een documentaire over de kunstschilder Sam Dillemans. Ik ben die man gaan opzoeken en ik was echt onder de indruk, omdat die op een menselijke manier uitlegt waarmee hij bezig is. Ook hij heeft een hekel aan kunst om de kunst. Dat telt evenzeer voor muziek.

Met freejazz moet je al een beetje geïnitieerd zijn om te kunnen volgen, maar toch voel je ook wel wanneer iemand iets te vertellen heeft. Al zal ik op plaat minder geneigd zijn ernaar te luisteren. Ik voel me alleszins geen jazzspecialist. Misschien dat ik over 20 jaar een ander verhaal zal vertellen.

C A F É HOPPER

IT ALL HAPPENS INSIDE

**MIKE MAINIERI +
MARNIX BUSSTRA TRIO**
CD-release tour "Twelve Pieces"
Woensdag 3 december 2008
21:00

DICK DE GRAAF QUARTET
Woensdag 10 december 2008
21:00

**GRIMAL/DI DOMENICO/
CABRAS/LOBO QUARTET**
Woensdag 17 december 2008
21:00

JASPER BLOM QUARTET
A "Statue of Liberty" concert
Woensdag 14 januari 2009
21:00

**IVAN PADUART / PHILIPPE
AERTS**
Woensdag 21 januari 2009
21:00

ZAPATANGO
Woensdag 28 januari 2009
21:00

ALEXI TUOMARILA QUARTET
Woensdag 4 februari 2009
21:00

Bezoek de nieuwe website
www.cafehopper.be
voor het volledige programma!

Wil je het **maandelijks
concertoverzicht**
in je mailbox?

Mail dan 'programma' naar
dirk.de.gezelle@skynet.be

Jazzcafé HOPPER

Leopold de Waelstraat 2
B-2000 Antwerpen

Telefoon: 03 248 49 33

Programmering: 0485 673 623

Djangofolies
van 22 tot 30 januari 2009
Philip Catherine New Trio | Hot Club de Finlande |
Yorgui Loëffler Trio & Pascal Schumacher |

Brussels-Antwerpen-Namur

Volledig programma op **www.brosella.be**

Met het Engelse woord *voicing* wordt de specifieke ligging van een akkoord aangeduid. Zo zijn er onder meer close voicings (enge ligging), open voicings (wijde ligging), rootless voicings, drop '2' voicings en spread voicings. Traditioneel zijn akkoorden opgebouwd uit tertsen. Wanneer de opbouw gebeurt d.m.v. kwarten spreekt men van voicings in fourths, quartal chords, of in het Nederlands kwartenakkoorden. In jazzmiddens heeft men het ook vaak over *kwartenvoicings*¹.

In jazzmuziek raakten kwartenvoicings pas in gebruik vanaf de jaren vijftig, vooral na het uitkomen van grammofoonplaten zoals *Milestones* (1958) en *Kind of Blue* (1959) van Miles Davis. Op deze laatste lp is o.a. de modale compositie *So What* te horen, met daarop de inmiddels overbekende *So What* (kwarten) voicings, gespeeld door pianist Bill Evans (figuur 1). Sindsdien zijn het onder meer pianisten als McCoy Tyner en Chick Corea, naast vele andere uitvoerende musici, componisten en arrangeurs die kwartenvoicings gebruiken.

Kwartenvoicings zijn doorgaans drie- tot zesstemmig. In dit artikel worden uitsluitend 5-stemmige kwartenvoicings behandeld. Deze zijn zeer geschikt voor zowel pianisten als arrangeurs daar ze een volledige akkoordstructuur mogelijk maken.

Voor de constructie van een kwartenvoicing onder een gegeven melodienoot hangt men zoveel mogelijk reine of overmatige kwarten onder de noot in kwestie. Deze noten dienen alle uit de bijbehorende *chord scale*² te komen. Tertsen en kwinten mogen indien nodig gebruikt worden om een zgn. *avoid note*³ te omzeilen. Gebruik echter nooit twee opeenvolgende tertsen of kwinten; dit verstoort het typische karakter van een kwartenvoicing. Zet tertsen indien mogelijk zo hoog mogelijk in de voicing. Vermijd het verdubbelen van noten en vooral; géén b9 interval tussen twee noten van een voicing, behalve tussen de grondtoon en tension b9 op een dominantseptiemakkoord. Teneinde een complete akkoordstructuur te hebben dient in een min7-akkoord de kleine terts aanwezig te zijn. In een dom7-akkoord is dit minimaal de kleine septiem, en bij voorkeur ook de grote terts. Bij majeur akkoorden is er geen enkele vereiste.

In figuur 2 worden op drie verschillende akkoorden alle mogelijke melodienoten met 5-stemmige kwartenvoicings weergegeven. De gekozen chord scale is steeds gegeven.

fig. 1

fig. 2

fig. 3

1 De termen *kwartakkoord* en *kwartvoicing* zijn eveneens in gebruik.
 2 Een *chord scale* is een toonladder die bij een gegeven akkoord hoort en die het notenmateriaal verschaft voor een verdere uitbouw van het akkoord (tensions) of om er over te improviseren. Er is altijd een *most inside* toonladder die het meest aansluit bij de toonaard van de compositie, en soms een of meerdere optionele ladders die er verder van verwijderd zijn.
 3 *Avoid notes* zijn noten uit de chord scale die zich doorgaans een halve stap boven een akkoordtoon bevinden en die in een verticale situatie meestal een te grote dissonantie veroorzaken; ze worden dan ook doorgaans *vermeden*.

Let ook op het register van de melodienoten. Construeer beter geen 5-part kwartenvoicings met melodienoot lager dan de noot A(la) in de G-sleutel.

Vervolgens wordt in **figuur 3** een tonale melodie van acht maten volledig geharmoniseerd met 5-stemmige kwartenvoicings. In **figuur 4** ten slotte een 5-stemmige begeleiding met kwartenvoicings in een modale context. Hier worden veel parallele bewegingen gebruikt, zowel diatonisch (laddereigen) als exact. De gekozen chord scale op ieder akkoord is steeds Dorisch (1-2-b3-4-5-6-b7-8). De toonladdergraad zes is hier geen avoid note zoals in een tonale context, maar integendeel de karakteristieke noot die de kenmerkende Dorische kleur weergeeft.

Literatuur en bronnen:

- Ted Pease & Ken Pullig, *Modern Jazz Voicings* – Berklee Press
- John Novello, *The Contemporary Keyboardist* – Source Productions
- Jamey Aebersold, *Transcribed Piano Voicings* from CD Jazz Improvisation vol.1

fig. 4

Tine werd door Jeroen Debie gefotografeerd op Instrument'Val 2008

Muziekmozaïek wenst u
een schitterend 2009 toe !

DE DEBIJLOKE JAZZ

Reserveren kan via:
WWW.DEBIJLOKE.BE
TICKETS@DEBIJLOKE.BE
T 09 269 92 92

WO | 04.02.09 | 20u | CONCERTZAAL

PHILIP CATHERINE

gitaren

DO | 12.03.09 | 20u | CONCERTZAAL

JOSHUA REDMAN TRIO

JOSHUA REDMAN, sax
REUBEN ROGERS, bas
GREG HUTCHINSON, drums

TICKETS €18 Reductie €15/€5

TICKETS €18 Reductie €15/€5

nieuws

Jazz Hoeilaart viert geslaagd jubileum

Jazz Hoeilaart, het jazzfestival van Muziekmozaïek, gaf eind september 2008 voor de 30ste keer zijn podium aan jong internationaal jazztalent. Op muzikaal niveau was het een pracht van een verjaardagseditie met ook enkele ronkende namen op de affiche.

De verjaardag van Jazz Hoeilaart werd op 24 september feestelijk ingezet met een postuum eerbetoon aan oprichter **Albert Michiels** die op 16 mei 2008 op 84-jarige leeftijd overleed. **Toots Thielemans** deed nadien voor een uitverkocht gc De Bosuil in Jezus-Eik zijn duit in het zakje. De drie dagen nadien luisterden **Tutu Puoane Quartet**, **Philip Catherine** en **Lady Linn & her Magnificent Seven** het jubileumfestival op.

De wedstrijd voor jong internationaal jazztalent blijft integraal deel uitmaken van Jazz Hoeilaart. Ook dit jaar gaven zes groepen demonstraties van hun muzikaal kunnen. Het Poolse **Mid West Quartet** werd unaniem tot winnaar uitgeroepen, op de

hielen gezeten door het **Kristian Brink Quartet**, het multinationale trio van pianist **César Latorre**.

Playgrounds zong zich een weg naar de vierde plaats en sleepte ook de prijs voor de beste interpretatie van het opgelegde stuk in de wacht. Het Duitse **Hornstrom** en het Poolse **Piotr Orzechowsky Quartet** vervolledigden het rijtje van finalisten.

Saxofonist **Krzysztof Urbanski** van Mid West Quartet blies elke concurrent in de strijd om de prijs voor beste solist omver en **Tobias Grenholm** van het Kristian Brink Quartet ging als beste bassist met een nagelnieuwe Hevos basversterker aan de haal. (VDL)

Mid West Quartet

foto: © Jos Knaepen

Jazzacademie voorjaar 2009:

Als het kriebelt, moet je jazzi!

Kriebelt het in je vingers en heb je zin om het met je instrument ook eens te wagen in de wereld van de jazz? Of ben je een amateurmuzikant die al jaren blue notes blaast of standards op z'n snaren plukt? Dan is de Jazzacademie van Muziekmozaïek waarschijnlijk iets voor jou.

Van februari tot midden juni 2009 loopt immers een nieuwe reeks lessen in Jezus-Eik (Overijse). De Jazzacademie geeft alle liefhebbers van jazz de mogelijkheid hun muzikale vaardigheden en improvisatietechniek te ontwikkelen en bij te schaven. Starters kunnen terecht in de klas *Theorie voor beginners*, om een degelijke theoretische basis te ontwikkelen. Ook gevorderden en vergevorderden kunnen in de Jazzacademie hun kennis op dat vlak nog uitbreiden in een aangepaste niveaugroep.

Met je instrument in de hand, krijg je ook privé-training door ervaren docenten. Bijna alle instrumenten zijn welkom: sax, viool, fluit, klarinet, bas, gitaar, koperinstrumenten, drums, accordeon enz. En ook voor zanger(e)s(sen) is er plaats in de Jazzacademie.

Tien lessen

Wie zich inschrijft voor de Jazzacademie, krijgt tien lessen van 30 minuten instrumentles en 1 uur theorie of samenspel. De lessen lopen van februari tot juni 2009, telkens op zondagnamiddag, in gc De Bosuil, Witherendreef 1 in Jezus-Eik. Een reeks kost 220 euro. Leden van Muziekmozaïek krijgen 10 euro korting. (VDL)

Info: 02 532 38 90

vincent.de.laat@muzmoz.be

www.muziekmozaiek.be

(Leer - Jazz - Opleidingen - Jazzacademie)

jazz
academie
studeren om te improviseren

feb 09 → jun 09

Deze saxofonist werd op een jazzjam gefotografeerd door Mina Van Elewyck

Tiendelige lessenreeks op zondagnamiddag in Jezus-Eik

saxofoon, gitaar, basgitaar, contrabas, piano, drums, fluit, trombone, mondharmonica, trompet, accordeon, viool, theorielessen, samenspel

Meer info:

02 532 38 90

vincent.de.laat@muzmoz.be

www.muziekmozaiek.be

Muziekmozaïek-website geeft geheimen prijs

De website van Muziekmozaïek vzw, Impulscentrum voor Folk & Jazz, is in het voorjaar van 2008 grondig vernieuwd. Wie ze nog niet heeft bezocht of uitgepluisd, kan dat zeker eens doen in de koude wintermaanden. Maar zelfs voor wie www.muziekmozaiek.be wel al heeft bezocht, zijn er nog heel wat *geheimen* te ontdekken. De site bevat immers een schat aan informatie, zowel voor liefhebbers van folk en jazz, als voor muzikanten en organisatoren.

Ontdek

In het hoofdmenu vind je bij *Ontdek* alles wat je moet weten over Muziekmozaïek als organisatie (van een leuk promotiefilmpje over foto's van het personeel tot het omvangrijke beleidsplan) maar ook nuttige informatie over de vrijwilligerswerking en de wettelijke bepalingen daarrond.

Beleef

Alle evenementen van Muziekmozaïek staan opgesomd bij *Beleef*: van Jazz Hoeilaart en Gooikoorts over het Driekoningenbal en de Folk- en Jazzdag tot het Feest van de Folk. Maar ook het Volksinstrumentenmuseum heeft er een plaatsje, inclusief een videofilmpje, informatie over de mogelijke rondleidingen én over de open dagen van het museum. En wie graag een uitgebreide folk- en jazzkalender raadpleegt – of zelf activiteiten invoert – kan dat ook in het menu-onderdeel *Beleef*.

Leer

Een overzicht van allerlei jazz- en folkopleidingen in Vlaanderen en Brussel vind je bij *Leer*. Niet alleen Muziekmozaïek-opleidingen, zoals de Jazzacademie, de Stage voor Traditionele Volksmuziek of de Folk- en Jazzstage, komen daar aan bod. Wie op zoek is naar folk- of jazzopleidingen van muziekkademies, vindt ze ook hier terug, netjes gerangschikt per provincie. Wie zelf op zoek gaat naar documentatiemateriaal, komt in hetzelfde menu ook alles te weten over het documentatiecentrum van Muziekmozaïek.

Speel

Voor muzikanten én organisatoren is het onderdeel *Speel* een bron van heel wat informatie. Muzikanten kunnen de contactgegevens van zowat alle festivals, muziekclubs en cultuurcentra opzoeken in het onderdeel *Organisatoren*, geordend volgens provincie. Omgekeerd

kunnen organisatoren hier ook snel muzikanten vinden, via de databank van Folk- en Jazzgroepen, met een uitgebreide zoekfunctie.

Bij *Muziekszaken* staat nuttige info gegroepeerd over zakelijke aspecten van de muziekwereld, zoals de kleine vergoedingsregeling (mét downloadbaar formulier), de vrijwilligersvergoeding, subsidiewijzers enz. Groepen vinden bij *Begeleidingssubsidies* ook alles wat ze moeten weten over de kwaliteitsbevorderende begeleiding van Muziekmozaïek en wie individueel of in groep wil aansluiten bij deze organisatie, krijgt alle voordelen van lidmaatschap (inclusief B.A.-, ongevallen- en instrumentenverzekeringen) opgesomd bij *Word lid*.

Lees

Wie geïnteresseerd is in onze tijdschriften (*Goe Vollek!* en *Jazzmozaïek*) kan terecht bij *Lees*. Daar kun je in Folk- of Jazzweblog ook een schat aan nieuwsberichten, recensies van publicaties, video's en podcasts vinden, zoals die eerder al verschenen op onze website.

Snuister

In de rubriek *Snuister*, ten slotte, kan echt iedereen zijn gading vinden: foto's (*Kijk*) en zoekertjes - die je ook zelf kunt posten (*Vind*) maar ook een lijst met boeken en cd's die Muziekmozaïek verkoopt (*Koop*), honderden nuttige folk- en jazzlinks (*Surf*) én een heleboel interessante documenten en mooie foto's die je van de site kunt halen (*Download*).

Klaas Keymolen

Info:

www.muziekmozaiek.be
info@muzmoz.be - 02 532 28 38

Muziekmozaïek hertekent logo en huisstijl

De jongste twee jaar is er heel wat veranderd bij Muziekmozaïek, Impulscentrum voor Folk en Jazz. In die mate dat de organisatie nu ook haar logo en huisstijl laat mee evolueren.

De Folk- en Jazzdag zag (in oktober jl.) het levenslicht, Jazz Hoeilaart werd van een internationale wedstrijd omgevormd tot een heus festival, er werden grote samenwerkingsverbanden afgesloten die leidden tot nieuwe projecten als *Bal Global* (multicultureel folkbal) of *Staf* (multidisciplinair jazzevenement) en beide tijdschriften van Muziekmozaïek (*Jazzmozaïek* en *Goe Vollek!*) bekenden letterlijk kleur en evolueerden ook inhoudelijk mee met de tijdsgeest.

Zoveel vernieuwing moest ook zichtbaar gemaakt worden in het logo en de huisstijl van het impulscentrum, zo vonden ze bij Muziekmozaïek en dat was meteen ook de opdracht die ze

meegaven aan ontwerper Sebastiaan Barbé van Arban.

Met respect voor het bestaande logo werd vooral gewerkt rond een grotere herkenbaarheid (en leesbaarheid) van de naam van de organisatie. "Het logo moest voor mij het doorgroeien van Muziekmozaïek symboliseren", zegt de ontwerper. "Een organisatie die leeft, blijft evolueren, blijft groeien, maar behoudt haar roots. Mensen, muzikanten... zien geen andere Muziekmozaïek. Daarom was een volledig nieuw logo niet aan de orde maar is geopteerd voor een evolutie van het oude, waarbij het logo, zoals de organisatie, zijn wortels en waarden behoudt."

Gezicht geven

De uitdaging voor de ontwikkeling van een beeldconcept annex huisstijl was voor Sebastiaan Barbé zo mogelijk nog groter, met de bedoeling een nog sterker, uniform gezicht te geven aan de organisatie maar vooral ook aan de amateurmuzikanten waar Muziekmozaïek voor werkt. Letterlijk en figuurlijk.

"Binnen het witte Muziekmozaïek-kader (zie advertentie onderaan blz. 49) zijn het voortaan de (frisse) kleuren die de folders en advertenties van de organisatie zullen laten leven. Het is als het ware een tafereel met centraal de mensen/muzikanten waar Muziekmozaïek voor werkt. Het zijn amateurmuzikanten die (nog) niet het herkenbare gezicht van een Bekende Vlaming hebben. Die 'onbekendheid' wordt geaccentueerd door het gebruikte fotoraster. Op het eerste zicht zie je een persoon als een ander, die je bijna niet zou herkennen. De kunst is om beter te kijken... en te luisteren." (PDR)

muziekmozaïek
impulscentrum voor folk & jazz

Word (opnieuw) lid van Muziekmozaïek

Ben je een (amateur)muzikant, met of zonder podiumambitie? Speel je in een groep? Of ben je - als niet-muzikant - gewoon geïnteresseerd in folk of jazz? Al wie graag *Jazzmozaïek* leest maar ook iedereen die geïnteresseerd is in de opleidingen en dienstverlening die Muziekmozaïek aanbiedt, kan (ook) in 2009 lid worden van het Impulscentrum voor Folk en Jazz.

Het lidmaatschap van het Impulscentrum voor Folk en Jazz biedt elke individuele amateurmuzikant maar ook niet-muzikanten en organisatoren enkele interessante voordelen. Voor amper 15 euro ben je als individu lid van Muziekmozaïek en krijg je niet alleen *Jazzmozaïek* en - indien gewenst - het folkmagazine *Goe Vollek!* toegestuurd, maar krijg je er ook een verzekering B.A. en ongevallen bovenop én aanzienlijke korting op alle stages, workshops en andere opleidingen die Muziekmozaïek organiseert (zoals bv. de Jazzacademie). Leden van Muziekmozaïek kunnen ook hun instrument laten verzekeren met een premie van amper 3 procent.

Groepen

Groepen - folk of jazz - die lid willen worden van Muziekmozaïek, betalen voor dezelfde voordelen amper 30 euro. Bijkomend is er voor groepen tot 250 euro subsidie per jaar voor een kwaliteitsbevorderende begeleiding (zie verder) én gratis publicatie van het uitgebreide groepsprofiel in de databank van folk- en jazzgroepen op www.muziekmozaiek.be.

Het lidmaatschap van Muziekmozaïek loopt voortaan voor een heel kalenderjaar, d.w.z. van 1 januari tot en met 31 december, en moet worden afgesloten via de website, www.muziekmozaiek.be.

Voor alle duidelijkheid: wie zijn of haar abonnement op *Jazzmozaïek* wil behouden zonder lidmaatschap en de daaraan verbonden extra voordelen, blijft dat, zoals nu, gratis. (PDR)

Bruisende Folk- en Jazzdag krijgt vervolg

Met een spetterend concert van een speciaal voor de gelegenheid samengestelde band die jazzstandards met folkklassiekers mixte, is zaterdagavond 18 oktober 2008 de eerste Folk- en Jazzdag van Muziekmozaïek afgesloten. In cc De Plotter in Ternat bruisde het ook in die namiddag al van de activiteiten met een muziekmarkt, een documentatiehoekje, optredens in de foyer én verschillende druk bijgewoonde workshops. Fotograaf Maarten Marchau maakte enkele mooie sfeerbeelden van die dag die volgend jaar een vervolg krijgt, op zondag 18 oktober 2009, ook in De Plotter. (PDR)

Winnaars Melodiewedstrijd bekend

Er is niets van Wim Baeck uit Brussel en *The way you make me dance* van Nathalie Wijnants uit Kortrijk: dat zijn de winnaars van de eerste Muziekmozaïek-Melodiewedstrijd. De winnaars werden uit de zowat 50 inzendingen van amateurcomponisten en muzikanten uit heel Vlaanderen en Brussel geselecteerd door een zes koppige jury. Die bestond uit Wim Claeys, Kim Delcour, Hans Quaghebeur, Filip Verneert, Peter Vandendriesche en Rudy Reunes. De laureaten werden beloond met een splinternieuwe Yamaha Pocketrak, een hoogtechnologisch opnameapparaat met heel wat mogelijkheden, ter waarde van 500 euro. De partituren van de winnende melodieën publiceren we op onze website: www.muziekmozaiek.be > Snuister > Download > Partituren. (PDR)

Gitaarworkshop met Philip Catherine

Een gitaarworkshop met een van de grote helden van de jazz in België: Philip Catherine. Dat is wat Muziekmozaïek, Impulscentrum voor Folk en Jazz, aanbiedt op woensdagnamiddag 4 februari 2009, i.s.m. Muziekcentrum de Bijloke in Gent.

mm
muziekmozaïek
impulscentrum voor folk & jazz

Een namiddag lang ontdekken de deelnemende gitaristen de muzikale geheimen van Philip Catherine zelf en als toemaatje krijgen ze er 's avonds een concert van de grootmeester bovenop!

Philip Catherine is in een carrière van ruim 40 jaar uitgegroeid tot een hele grote meneer. Philip werd als jonge tiener gebeten door jazz en stortte zich met een razende honger op zijn helden Django Reinhardt en George Brassens. Al sinds de jaren 60 is hij één van de vooraanstaande figuren van de Europese jazzscene. Zijn samenwerking met jazzgrootheden als Mingus, Chet Baker, Grappelli, Dexter Gordon, en hedendaagse musici als Jean-Luc Ponty, Enrico Pieranunzi, Sylvain Luc, Soledad en Frederic Devreese, zijn unieke stijl en klankkleur, maar ook zijn ongebreidelde inzet voor de muziek zijn van een niet te miskennen invloed geweest op de ontwikkeling van de Europese jazz. (VDL)

Praktisch

Waar: Muziekcentrum de Bijloke, Jozef Kluyskensstraat 2, 9000 Gent
Wanneer: woensdagnamiddag 4 februari 2009
Toegang: € 25 - leden muziekmozaïek: € 20
Tickets concert: € 5 voor deelnemers aan de workshop
Mail: vincent.de.laet@muzmoz.be
Website: www.muziekmozaiek.be

Subsidies voor folk- en jazzgroepen

Folk- en jazzmuzikanten en groepen die bij Muziekmozaïek aansluiten, kunnen subsidies krijgen om hun artistieke kwaliteit te verbeteren. Muziekmozaïek gaat met en voor hen op zoek naar (en betaalt) deskundigen die de groep kunnen helpen bij eender welk aspect waaraan de muzikanten willen werken.

Het uitwerken van arrangementen, de organisatie van optredens, het voorbereiden van opnames, het werken aan podiumprésence: je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt er bij Muziekmozaïek wel een begeleidingsproject voor aanvragen. De aanvragen voor deze subsidiepot, *kwaliteitsbevorderende begeleiding* genaamd, geldt wel alleen voor niet-professionele groepen, aangesloten bij Muziekmozaïek. De middelen zijn alleen bestemd voor het verbeteren van een uit-

voering, een speciale voorstelling of een project; muziek- en studio-opnames worden uitgesloten. De aangestelde deskundige die voor de begeleiding zorgt, mag bovendien geen lid zijn van de groep of niet actief participeren in het project waarvoor de begeleiding werd aangevraagd.

Honorarium betaald

Muziekmozaïek betaalt het honorarium van de gekozen begeleider - ook de groep mag een

begeleider voorstellen - tot 25 euro per uur en tot maximum 10 uren per groep per jaar. De aanvraag moet bij Muziekmozaïek binnenkomen ten laatste 10 dagen vóór de dag van de eerste begeleiding. Bij deze aanvraag moet ook een omschrijving zitten van het project en de beoogde doelstelling ervan. Nadien moet er een kort verslagje van worden opgesteld.

De begeleidingen worden aangeboden tot het door Muziekmozaïek voorziene bedrag van 5.000 euro, met een maximum van 2.500 euro per semester, is uitgeput. (PDR)

Info:

02 532 28 38 - info@muzmoz.be
www.muziekmozaiek.be

(klik door op *Speel - Begeleidingssubsidies*)

Op 16 augustus overleed de Braziliaanse singer-songwriter **Dorival Caymmi** in zijn huis in Rio de Janeiro. Hij werd 94 en was een van de stichters van de bossa nova. Hij schreef hits voor Carmen Miranda en had beroemde volgelingen zoals A.C. Jobim, Caetano Veloso en Gilberto Gil.

Op 23 augustus is op 82-jarige leeftijd trombonist **Jimmy Cleveland** overleden. In de jaren 1950-53 speelde hij in het orkest van Lionel Hampton, werkte met Miles Davis, Sarah Vaughan, A.C. Jobim, Quincy Jones en nog vele anderen. Hij was een uitstekend instrumentalist en zijn werkterrein lag later aan de Westkust (L.A.) en de Hollywood studio's.

Op 2 september overleed één van Zwedens topmuzikanten, altsaxofonist/klarinetist **Arne Domnérus**. Hij werd 83. Geboren in de buurt van Stockholm in 1924, begon hij zijn professionele carrière in de jaren veertig. Met Lars Gullin (bs), Bengt Halberg (p) en Rolf Ericson (t) behoorde hij tot een gouden naoor-

logse jazzgeneratie. Beïnvloed door Lee Konitz en Paul Desmond verfijnde hij in de loop der jaren zijn merkwaardige sound en typische frasering. Hij speelde met Amerikaanse topmuzikanten als Charlie Parker, Clark Terry en Quincy Jones en met The Swedish All Stars speelde hij met Clifford Brown en Art Farmer. Hij was ook solist bij The Swedish Radio Big Band.

Pianist **Bheki Mseleku** stierf op 8 september op 53-jarige leeftijd aan de gevolgen van diabetes. De Zuid-Afrikaan leefde al langere tijd in Londen en was vaak te horen in Ronnie Scott's Jazzclub.

Op 8 september overleed trompettist, schrijver, historicus, criticus en pedagoog **Richard "Dick" Sudhalter** aan de gevolgen van een longontsteking. In 2003 had hij een beroerte gehad, waar hij beetje bij beetje van herstelde. Hij werd 70. Blanke muzikanten, Bix Beiderbecke en Hoagy Carmichael, waren zijn geliefkoosde onderwerpen, die hij ook te boek stelde en voor gelauwerd werd.

Sanny Day (7-7-1921), de eerste zangeres van de bekende Nederlandse Millers is eind september overleden. Toen ze er mee ophield werd ze skilerares in Garmisch-Partenkirchen en dat deed ze tot op hoge leeftijd, toen ze bij een val een heup brak en terug kwam naar Nederland. Ze werd 88.

Neal Hefti, arrangeur, componist en trompettist stierf op 11 oktober en werd 85. Hij was in jazzkringen bekend voor werk met Woody Herman en Count Basie. Zijn bijdragen aan het album *Basie* (later uitgegeven als *The Atomic Mr. Basie*) met tunes als *Splanky*, *Cute*, *Little Pony* en het knappe *Lil Darlin'* zijn bij de liefhebber overbekend.

Bovendien stond hij ook zijn mannetje in Hollywood, waar hij soundtracks leverde voor o.a. *Sex and the Single Girl*, *Harlow (Girl Talk)*, *Boeing Boeing*, *Barefoot in the Park* en *The Odd Couple*. Hij componeerde ook het thema voor *Batman*.

William Claxton, die heel wat jazzlegendes in de jaren vijftig op foto vastlegde, is op 12 oktober op 80-jarige leeftijd in Los Angeles aan een hartaanval bezweken. Claxton maakte portretten van o.a. Chet Baker, Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Duke Ellington, Thelonious Monk en Stan Getz. Zijn beroemde uitgave *JazzLife* is opnieuw heruitgebracht (zie *Boeken*).

Pianist **Dave McKenna** stierf op 18 oktober en werd 78. Hij zei van zichzelf dat hij eerder een saloon piano player was, omdat hij altijd dicht bij de melodie bleef. Hij was sterk beïnvloed door Nat King Cole en speelde met zijn linkerhand krachtige baslijnen. Maar hij speelde ook in de Woody Herman Herd, met Char-

Afscheid van **Marc Moulin**

Op vrijdag 26 september 2008 is de Belgische componist **Marc Moulin** op 66-jarige leeftijd overleden aan de gevolgen van keelkanker. Bescheiden en discreet als hij was, heeft hij ons stil verlaten. Zijn laatste werk was de co-productie van het recente album van zijn vriend Philip Catherine *Guitars Two*.

(foto: © Jos Knaepen)

Marc Moulin

Marc Moulin, geboren in Brussel uit intellectuele ouders, wilde het elitaire aan het populaire koppelen. Marc ontdekte de jazz via zijn vader Leo die een vriend was van de Brusselaar **Robert Goffin** (één van de eerste schrijvers in de wereld die boeken over jazz publiceerde).

In 2004 vertelde hij: *"Mijn tweede Blue Note album Entertainment heb ik zo betiteld omdat het een edel doel is mensen te entertainen. En dat hoeft niet onder te doen voor het zogenaamde ernstige werk. Die polemiek in de jazz wat wel of niet ernstig te nemen is, laat me koud. Ik respecteer beide visies. Ik heb enorm respect voor wie fundamenteel denkt en zich afzondert om zich verder te verdiepen in de jazz en virtuoos wil zijn. Die leidt het soort leven dat volledig opgaat aan de kunst. Maar evengoed hou ik van jazzmusici die entertainment brengen. Met mijn album Entertainment wou ik duidelijk maken dat mijn vrienden en ik goede muziek maken zonder die al te serieus te nemen."*

Al heeft hij boeken en theaterstukken geschreven, Marc Moulin zal vooral herinnerd worden als een groot musicus en een uitzonderlijk radiomaker. Sommigen hebben hem ontdekt in de jaren 70 met programma's zoals *Cap de Nuit*, *King Kong*, en ook van 1978 tot 1968 *Radio Cité*. Anderen hebben hem via de elektrogroep **Telex** leren kennen. *Moscow Disco* was een wereldhit. De jongere generatie heeft hem opgepikt via de Blue Note albums waarin hij een mix van jazz, elektro en soul bracht: *Top Secret*, *Entertainment* en *I am You*. Dat leverde hem 3 gouden platen en wereldwijd succes op.

Natuurlijk vergeten we de jaren 60-70 niet toen hij speelde aan de zijde van de grootste jazzmusici zoals **Dexter Gordon**, **Johnny Griffin**, **Clark Terry**, **Slide Hampton**, **Don Byas**, **Benny Bailey**, **Harry Sweets Edison**, **Jimmy Gourley** en **Jimmy Whitherspoon**. In 1961 speelde hij met zijn eigen trio in Comblain-La-Tour. Tien jaar later speelde hij met zijn jazzfusion groep **Placebo** op het Montreux Jazzfestival.

De jazzmusicus en radiomaker **Benoit Quersin** introduceerde Marc Moulin bij de RTB in 1967. Een andere ontmoeting die een mijlpaal betekende was die met **Philip Catherine** in 1963. Dat was in de Horse's Neck in Knokke. Catherine speelde toen in het trio van **Lou Bennett** waarin hij René Thomas verving. Later zou Moulin instaan voor de productie van de eerste albums van Catherine: *September Man* (1973) en *Guitars* (1975). Onder invloed van Catherine gaat Moulin over tot het spelen van elektrische piano en richt hij Placebo op.

Een spirituele kerel, fijnzinnig en grappig, altijd nieuwsgierig en in alles op zoek naar perfectie heeft ons stilletjes verlaten.

lie Ventura, Gene Krupa, Bobby Hackett en het kruim van de West-Coast saxofonisten Stan Getz, Zoot Sims en Al Cohn. Later deed hij heel wat studiowerk voor o.a. Concord Records en trad hij regelmatig solo op.

De Zuid-Afrikaanse zangeres **Myriam Makeba** is op 10 november overleden aan een hartaanval. *Mama Africa* werd 76. Begonnen als jazz-zangeres, ontpopte ze zich tot een symbool van de anti-apartheid. Haar politieke activiteit bracht haar tot in de VN. Ze leefde omwille van haar anti-apartheidsactiviteiten dertig jaar in ballingschap.

Wannes Van de Velde overleed op 10 november 2008, na een slepende ziekte. Wannes werd 71 jaar. Wannes Van de Velde ontving de Sabamprijs 1994 voor de discipline variëtelijke muziek. Een jaar later kreeg hij een Zamu-award. In 1996 ging Wannes Van de Velde op tournee met een jazzkwartet en in 1999 maakte hij een cd met de blueszanger Roland Van Campenhout.

Pierre Van Dormael

Il est mort, le poète!

Gitarist, componist, arrangeur **Pierre Van Dormael** is op woensdag 3 september aan kanker overleden. Hij werd amper 56. Hij speelde deze zomer nog het laureatenconcert van de Django d'Or 2007 op het Gent Jazz festival. Toen manifesteerde de ziekte zich reeds duidelijk. Hij bezat vele talenten en was een invloedrijke figuur in de jazz van gisteren en vandaag. Met saxofonist Fabrizio Cassol, bassist Michel Hadzigeorgiou en drummer Stéphane Galland stichtte hij de Nasa Na band, die later zonder hem zou overgaan in Aka Moon. In '88 was hij betrokken in 'The James Baldwin Project' met o.a. David Linx en even later stichtte hij met bassist Jean Louis Rassinfosse en saxofonist Pierre Vaiana het trio l'Ame des Poètes, een ode aan het Franse chanson.

Voor zijn broer, filmregisseur Jaco van Dormael, schreef hij de soundtrack voor o.a. *Toto Le Héros*, en *Le Huitième Jour*, films die internationale roem oogsten. Zijn liefde voor de Afrikaanse muziek bracht hem tijdelijk in Senegal. Hij schreef voor Octurn en speelde in Philip Catherine's Guitar Orchestra.

Luc De Baets

Jazzspecialist Juul Anthonissen overleden

De Vlaming **Juul Anthonissen**, een van de grote jazzkenners in het internationale jazzwereldje, is ons ontvallen in de tijd van *Autumn Leaves* en de tijd van de kerkhofblommen. In alle rust is hij in Wiekevorst (Heist-op-den-Berg) op 30 oktober heengegaan. Hij werd 77 jaar oud.

Juul Anthonissen was achtereenvolgens directeur van de Dienst Film, Muziek en Dans bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en directeur van de Academie voor Beeldende en Toegepaste Kunsten van Heist-op-den-Berg.

Hij was vooral bekend als jazzspecialist. Meer dan een halve eeuw lang was hij in diverse gedaanten in de jazzwereld actief: als journalist/publicist (o.m. voor de krant *De Standaard* van 1965 tot 1996), als radiomaker (voor de toenmalige Radio 1, 2 en 3), als docent (aan de Conservatoria van Brussel en Gent en in talloze Vlaamse cultuurcentra), als programmator (o.m. van Jazz Bilzen van 1966 tot 1973) enz. Van 1999 tot 2001 gaf hij een eigen jazztijdschrift uit, *Juul's Halo*. In 1955 stichtte hij de Hnita-Jazz Club in

Heist-op-den-Berg, waar tot op heden vele groten uit de jazzwereld aantraden, zoals o.m. Charles Mingus, Keith Jarrett, Bill Evans, Chet Baker, Betty Carter, Sun Ra, Dexter Gordon, Jackie McLean, Clark Terry en Toots Thielemans. Als stichter-voorzitter van de Zuidkempense Kunst- en Cultuurkring Hnita vzw lag hij ook aan de basis van de schildersafdeling van deze vereniging.

(foto: © Jos Knaepen)

Juul Anthonissen (midden) met links drummer Ben Riley en rechts pianist Kenny Barron

Onderscheidingen mocht hij ontvangen in zijn gemeente met o.m. de Heistse Cultuurprijs in 1996 en in het Duitse Weinheim in 2001 kreeg hij de internationale Blue Bird Award.

Zoals zovele liefhebbers en jazzkenners zijn we sinds zowat 1955 ontelbare keren naar de Hnita Jazzclub in Heist-op-den-Berg – in the middle of nowhere - afgezakt. Heist was zowat het referentiepunt in ons land voor de naoorlogse Amerikaanse jazz. De Hnita-Jazz Club had zijn vaste stek nota bene lange jaren boven het lokale politiecommissariaat, vooraleer later de ruimere Hnita Hoeve het kader werd van de verdere activiteiten. Je kon er unieke concerten meemaken met heel wat groten van de jazz, die bij Juul vriend aan huis waren. Wij herinneren ons merkwaardige

concerten met de 'dichter' tenorsaxofonist Dexter Gordon, met de vaak lyrische ook soms bittere, agressieve Chet Baker, die het een keer presteerde om als een opgedraaide veer keihard boppend tot ver na middernacht de luisteraars te verbazen. Er was ook de beboppower van het Californische Supersax, de Big Bad Band van Clark Terry, Maynard Ferguson's big Bop Nouveau Band en vele anderen...

Met de dood van Juul Anthonissen is alweer een stuk vaderlandse jazzgeschiedenis afgesloten. In anderhalf jaar verloren we Sim Simons, Miel Vanattenhoven en Albert Michiels.

Luc De Baets

start!

→ voilà, de race naar het lidmaatschap '09 van Muziekmozaïek is geopend

afsluiten of vernieuwen lidmaatschap op www.muziekmozaiek.be

Meaker werd door Jeroen Debie gefotografeerd op Instrumentival 2008

individuele leden (15 euro)

- * gratis abonnement op Goe Vollek! en/of Jazzmozaïek
- * gratis verzekering B.A. en ongevallen
- * omnium instrumentenverzekering aan 3% premie
- * korting op alle Muziekmozaïekstages, -cursussen en workshops
- * een uitgebreid profiel op www.muziekmozaiek.be voor alle optredende muzikanten
- * alle andere Muziekmozaïek-dienstverlening (o.a. documentatie, advies over muziekzaken, verkoop van cd's en promotie van aangesloten groepen enz.)

Tip: Wie zijn abonnement op Goe Vollek! vernieuwt voor 2009, kan voor dezelfde prijs (15 euro) meteen lid worden van Muziekmozaïek, met alle bijkomende voordelen van dien!

groepen (30 euro)

- * gratis abonnement op Goe Vollek! en/of Jazzmozaïek voor 5 groepsleden
- * gratis verzekering B.A. en ongevallen voor 10 groepsleden + indien gewenst aan 2 euro per muzikant vanaf 11de groepslid
- * omnium instrumentenverzekering aan 3% premie voor alle groepsleden
- * korting op alle Muziekmozaïekstages, -cursussen en workshops voor alle groepsleden
- * een uitgebreid groepsprofiel op www.muziekmozaiek.be
- * subsidies voor begeleiding op maat door experts (tot 250 euro voor 10u begeleiding per jaar)
- * alle andere Muziekmozaïek-dienstverlening (o.a. documentatie, advies over muziekzaken, verkoop van cd's en promotie van aangesloten groepen enz.)

Tip: Indien 2/3 van de groepsleden al is aangesloten bij Muziekmozaïek – individueel of via een groep – is de aansluiting gratis!

afsluiten of vernieuwen lidmaatschap op www.muziekmozaiek.be

BEURS

SCHOUWBURG

justjazzit

BRUSSELS

14-17 JAN 2009

- **ANIMUS ANIMA (BE) ■ CHOPSTICKS (BE)**
- **EPLÉ TRIO (NO) ■ FOOD (NO)**
- **JASPER HUYSENTRUYT TRIO (BE)**
- **BUFFALO COLLISION (US) feat.**
Tim Berne, Ethan Iverson, Hank Roberts, Dave King
- **VICE VERSA #1 feat.**
Matthew Shipp (US) & Bart Maris (BE)
- **OCTURN (BE)**

INFO 02/550 03 50
www.beursschouwburg.be

EEN MACTIG MOMENT.

Bier met liefde gebrouwen, drink je met verstand.